

พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน
โรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน
โรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**THE PARENTS' ACTIVITY IN SELF-DISCIPLINE TRAINING PROMOTION FOR
STUDENTS IN THE DEMONSTRATION SCHOOLS, NAKHON PATHOM PROVINCE**

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Arts Program in Community Psychology

Department of Psychology and Guidance

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2016

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “พฤติกรรมของ
ผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม”
เสนอโดย นางวัลลภา วงศ์ศักดิ์รินทร์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารท์ศนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.อุรปริย์ เกิดในมงคล)

...../...../.....

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ลิขิต กาญจนภรณ์)

...../...../.....

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ)

...../...../.....

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข)

...../...../.....

55256208 : สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน

คำสำคัญ : การส่งเสริมวินัยในตนเองแก่นักเรียนของผู้ปกครอง/ สัมพันธภาพในครอบครัว/

ความตระหนักในบทบาทหน้าที่/ การควบคุมอารมณ์

วัลลภา วงศ์ศักดิ์รินทร์ : พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน

โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อ.ดร.นงนุช โรจนเลิศ และ

รศ.ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข 121 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาระดับพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม 2)เปรียบเทียบพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง แก่นักเรียน จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศของบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตร และภาวะทางการเงินของครอบครัว 3)วิเคราะห์สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่ทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัย ในตนเองแก่นักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็น ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำนวน 341 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นจำแนกตาม โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยผู้วิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน สัมพันธภาพในครอบครัว

ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัด นครปฐม อยู่ในระดับมาก

2. พฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตใน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตาม เพศของบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตร และภาวะทางการเงิน ของครอบครัว พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ การควบคุมอารมณ์ และสัมพันธภาพในครอบครัวสามารถร่วมกัน ทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 63.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

\

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2559

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. ....

2.....

5256208 : MAJOR : COMMUNITY PSYCHOLOGY

KEY WORD : SELF-DISCIPLINE TRAINING PROMOTION FOR STUDENTS / FAMILY RELATION /
AWARENESS IN ROLES / EMOTIONAL CONTROL

WANLAPA WONGSAKDIRIN : THE PARENTS' ACTIVITY IN SELF-DISCIPLINE
TRAINING PROMOTION FOR STUDENTS IN THE DEMONSTRATION SCHOOLS, NAKHON
PATHOM PROVINCE. THESIS ADVISORS : NONGNUCH ROTJANALERT, Ed. D., AND
ASSOC. PROF. NUANCHAVEE PRASERTSUK, Ph.D. 121 pp.

The purposes of this research were 1) to study the level of self-discipline training promotion for students, family relation, awareness in roles and emotional control of the parents' in The Demonstration schools, Nakhon Pathom province. 2) to compare self-discipline training promotion for students as classified by offsprings' gender, educational level, occupation, amount of offsprings and family's financial status 3) to analyze family relation, awareness in roles, and emotional control of the parents' as predictors of the parents' activity in self-discipline training promotion for students. Research Sample were 341 parents derived by stratified random sampling technique as distributed by school. Instruments used to collect data were questionnaires constructed by the researcher. Data were analyzed for percentage, mean, standard deviation, One Way ANOVA and the Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results found that :

1. The level of parents' activity in self-discipline training promotion for students , family relation , emotional control and awareness in roles were at a high level.
2. The parents' activity in self-discipline training promotion for students in The Demonstration schools, Nakhon Pathom province as classified by offsprings' gender , educational level, occupation, amount of offsprings and family's financial status were not statistical difference.
3. Awareness in roles, emotional control and family relation predicted the parents' activity in self-discipline training promotion for students at the percentage of 63.3 with statistical significance at .01.

Department of Psychology and Guidance

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2016

Thesis Advisors' signature 1.....

2.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ รองศาสตราจารย์ ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้สละเวลา แนะนำ ให้คำปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมาไว้ ณ ที่นี้ และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. อรุณีย์ เกิดในมงคล ซึ่งเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ แนวคิดอันเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการทำวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อธิจิต กาญจนภรณ์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไข เพิ่มเติมข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จได้ด้วยดี

ขอรำลึกถึงพระคุณของพ่อ แม่ และครอบครัว ที่ปลูกฝังให้ผู้วิจัยเห็นคุณค่าของการศึกษาคอยห่วงใย และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณพี่และเพื่อนๆ นักศึกษาสาขาวิชาจิตวิทยาชุมชนทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และให้ข้อมูลอย่างครบถ้วน บริบูรณ์ตามความเป็นจริง ซึ่งทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์

ท้ายที่สุด คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบูชาพระคุณพ่อแม่ ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มอบสติปัญญา และสิ่งดีๆ ในชีวิตให้แก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้พบความสำเร็จอย่างที่ตั้งใจหวัง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
คำถามของการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	10
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับวินัยในตนเอง.....	13
ความหมายของวินัยในตนเอง.....	13
ความสำคัญของวินัยในตนเอง.....	14
คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง.....	15
แนวทางการปลูกฝังและเสริมสร้างการมีวินัยในตนเอง.....	15
ทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยในตนเอง.....	21
บริบทของโรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม.....	23
สัมพันธภาพในครอบครัว.....	35
ความหมายของสัมพันธภาพในครอบครัว.....	35
องค์ประกอบของสัมพันธภาพในครอบครัว.....	37
สัมพันธภาพในครอบครัวระหว่างพ่อแม่กับลูก.....	38

บทที่	หน้า
แนวทางในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว.....	40
ความตระหนักในบทบาทหน้าที่.....	41
ความหมายของบทบาท.....	42
ความหมายของความตระหนัก.....	42
บทบาทของพ่อแม่.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความตระหนักในบทบาทหน้าที่.....	46
การควบคุมอารมณ์.....	46
ความหมายของการควบคุมอารมณ์.....	47
การควบคุมอารมณ์ของพ่อแม่.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมอารมณ์ของพ่อแม่.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรส่วนบุคคลและพฤติกรรมส่งเสริม การมีวินัยในตนเอง.....	49
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
ตัวแปรที่ศึกษา.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ของผู้ปกครองนักเรียนใน โรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ (%).....	68
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัย ในตนเองของนักเรียนตามสัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักใน บทบาทหน้าที่ การควบคุมอารมณ์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	

บทที่	หน้า
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.).....	69
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมของ ผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศของบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตรหลานและภาวะทางการเงินของครอบครัว ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe'.....	70
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปร ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว ความ ตระหนักในบทบาทหน้าที่ การควบคุมอารมณ์ พฤติกรรมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับขั้นตอน ของการเข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis).....	75
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	78
สรุปผลการวิจัย.....	79
อภิปรายผล.....	80
ข้อเสนอแนะของการวิจัย.....	89
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	89
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	90
รายการอ้างอิง.....	91
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก.....	104
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	105
ภาคผนวก ข.....	115
ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยรายชื่อ.....	116
ประวัติผู้วิจัย.....	121

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงการตัดคะแนนความประพฤติของนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2557-2559 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร.....28
2	แสดงจำนวนประชากร และจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำแนกตาม โรงเรียน.....58
3	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม.....68
4	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับพฤติกรรม ในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียนของกลุ่มตัวอย่าง.....69
5	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับพฤติกรรม ในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศของบุตร.....70
6	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการ มีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำแนกตาม เพศของบุตร.....71
7	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับพฤติกรรม ในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....71
8	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริม การมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา.....72
9	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับพฤติกรรม ในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....72
10	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริม การมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามอาชีพ.....73

11	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับพฤติกรรม ในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนบุตร.....73	73
12	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริม การมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามจำนวนบุตร.....74	74
13	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับพฤติกรรม ในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภาวะทางการเงินของครอบครัว.....74	74
14	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริม การมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามภาวะทางการเงินของครอบครัว.....75	75
15	การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียน (Y) สัมพันธ์ภาพ ในครอบครัว (X_1) ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ (X_2) และการควบคุมอารมณ์ (X_3) ของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม.....75	75
16	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของสัมพันธ์ภาพในครอบครัว (X_1) ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ (X_2) และการควบคุมอารมณ์ (X_3) เพื่อทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง ของนักเรียน (Y) ของผู้ปกครอง โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม.....76	76

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยในปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การคมนาคม และการสื่อสาร ตลอดจนการศึกษาและเทคโนโลยี ดังจะเห็นได้ว่า มีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างเกิดขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ความเจริญทางด้านจิตใจกลับเสื่อมลง มนุษย์ต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวลดน้อยลง นักเรียนขาดความเอาใจใส่ ขาดผู้ดูแล ขาดที่ปรึกษา เป็นสาเหตุให้นักเรียนพึ่งพาเพื่อน และตัดสินใจปัญหาตามแนวคิดของกลุ่มอย่างผิดวิธี และด้วยความรุนแรงยิ่งขึ้น ดังที่ปรากฏเป็นข่าวตามหนังสือพิมพ์และสื่อต่างๆ ซึ่งจะเห็นว่าเยาวชนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การชกต่อย การหนีเรียน การมั่วสุมสิ่งเสพติด ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่ประเมินสถานการณ์ของประเทศว่า สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม และมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย เป็นการเปลี่ยนแปลงผ่านกระแสโลกาภิวัตน์และโลกไซเบอร์ ทำให้คนไทยมุ่งแสวงหาความสุข และสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เกิดเป็นวัฒนธรรมย่อยร่วมสมัยที่หลากหลายในรูปแบบการรวมกลุ่มของบุคคลที่สนใจเรื่องเดียวกัน โดยที่วัฒนธรรมที่บ่งบอกความเป็นไทยไม่สามารถแสดงบทบาทที่ชัดเจน ขณะเดียวกันสังคมไทยก็เผชิญกับความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสะท้อนได้จากคนในสังคมมีความถึในการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหามากขึ้นทั้งปัญหาครอบครัว การแย่งชิงทรัพยากรระหว่างชุมชน และความคิดเห็นแตกต่างทางการเมือง ขณะที่กระบวนการยุติธรรมแก้ไขปัญหาก็ไม่เต็มที่ ผู้ที่ใช้ความรุนแรงมักขาดความยับยั้งชั่งใจ มีพฤติกรรมเลียนแบบหรืออาจเกิดจากการเลียนดู ขาดการใช้เหตุใช้ผล ขาดความเอื้อเฟื้อ เอื้ออาทร ส่งผลให้ความมีคุณธรรมและจริยธรรมของคนในสังคมลดน้อยลง ซึ่งถือเป็นปัญหาสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนามนุษย์จึงควรฝึกให้รู้จักตนเอง รู้จักแก้ปัญหา มีจริยธรรม มีคุณธรรมและพึ่งพาตนเองได้ (ทวีชัย อัมพฤษและคณะ, 2557 : 187)

ในการพัฒนาประเทศมีความจำเป็นต้องพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพในระดับเยาวชนจนตลอดชีวิต เพื่อเป็นแนวทางสู่ความสงบเรียบร้อยของส่วนรวม ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ดำรงตนอย่างมีความสุข เช่นเดียวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานในการมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 3) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์พัฒนาเด็กและเยาวชน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 โดยมีเป้าหมายให้เด็กและเยาวชนเกิดความมั่นคงในชีวิต มีความแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสำนึกการเป็นพลเมือง กล้าคิดและแสดงออกตามวิธีประชาธิปไตย โดยเฉพาะการปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานไปสู่คุณธรรมในระดับต่างๆ (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, 2555)

วินัยเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องปลูกฝังให้แก่คนในชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนอันจะเป็นรากฐานที่สำคัญของสังคมไทย สอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (2555 : 3) ได้กล่าวว่า วินัยในตนเอง (Self-Discipline) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก การมีวินัยในตนเองนอกจากส่งผลให้บุคคลประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต ได้รับการยอมรับ นับถือ ชื่นชมจากบุคคลอื่นๆ ที่รู้จักแล้วยังส่งผลให้ชุมชน สังคม ประเทศชาติมีความสุขเจริญก้าวหน้า เป็นสังคมที่มีคุณภาพ ดังนั้นจึงควรพัฒนาให้บุคคลมีวินัยในตนเอง ตั้งแต่เด็กและรักษาไว้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ นवलศิริ เปาโรหิตย์ (2553:17-23) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างวินัยให้เด็กกับลูก มีความจำเป็นอย่างยิ่ง หากลูกถูกเลี้ยงโดยไม่มีวินัย เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ก้าวร้าว เห็นแก่ตัว เอาแต่ใจและรุกรานผู้อื่น ทำให้สังคมอยู่อย่างสงบสุขไม่ได้ พ่อแม่ต้องเรียนรู้ทักษะวิธีการในการเลี้ยงลูก โดยทั่วไปต้องสอนลูกมากมายหลายเรื่องในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการมีความสัมพันธ์กับคนอื่น การรู้จักกฎระเบียบของสังคม ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งการบังคับใจตนเองเป็นต้น จะเห็นได้ว่าพ่อแม่ได้ทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจในการอบรมบ่มเพาะให้ลูกเติบโตเป็นคนดี แต่ความพยายามของพ่อแม่จะไม่เกิดผล ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากลูก และโดยทั่วไปลูกก็มักจะเชื่อฟังพ่อแม่ เพราะโดยธรรมชาติ เด็กทุกคนย่อมต้องการทำทุกอย่างให้พ่อแม่รักตน ดังนั้นเมื่อพ่อแม่บอกระไร เด็กก็มักจะทำตามอยู่แล้ว เพราะพ่อแม่เป็นบุคคลที่เด็กรักเคารพและพยายามเลียนแบบให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับลูกที่อยู่ในวัยรุ่น การวางตัวของพ่อแม่เป็นสิ่งสำคัญมาก การสร้างวินัยในช่วงอายุนี้นี้เป็น

สิ่งที่ทำร้ายสำหรับพ่อแม่มาก หัวใจของการสร้างวินัยในช่วงนี้ก็คือ ให้เด็กรู้ถึงความใส่ใจของพ่อแม่ และการเชื่อฟังในเวลาเดียวกัน วัยรุ่นเป็นวัยที่มักจะชอบความมีอิสระ จากการวิจัศึกษาทางจิตวิทยา พบว่าวัยรุ่นที่ “ไม่มีปัญหา” มักเป็นเด็กที่มีความสุข ไม่มีความกดดันจากพ่อแม่ของตน ในวัยเด็ก เพราะการพัฒนาชีวิตเป็นของต่อเนื่องกัน บุคลิกของเราในปัจจุบันจะเป็นผลมาจากการหล่อหลอมในวัยเด็กทั้งสิ้น เด็กวัยรุ่นที่มีความสุขสามารถบังคับใจตนเองได้มักจะ มีประสบการณ์ในวัยเด็กจากครอบครัวที่อบอุ่น มีพ่อแม่ให้กำลังใจเขามากกว่าการใช้วิธีบังคับขู่เข็ญ การฝึกให้เด็กมีวินัยด้วยทัศนคติใหม่ที่ไม่ใช้การลงโทษ อาจช่วยทำให้ทั้งพ่อแม่และตัวเด็กไม่ต้อง เสียหน้าตา ลดความเจ็บปวดและขมขื่นระหว่างสมาชิกในครอบครัวลง อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสุข และเป็นคนที่มึคุณภาพของ สังคมได้ในที่สุด การปลูกฝังการมีวินัยในตนเอง บิคามารดาบิบทบาทต่อพฤติกรรมของเด็กและ คอยอบรมสั่งสอนให้เด็กมีพฤติกรรมความประพฤติที่ดีได้ วินัยในตนเองจึงเป็นเรื่องสำคัญและ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งปลูกฝังและเสริมสร้างให้เกิดขึ้นแก่คน โดยเฉพาะในสภาพของสังคม ปัจจุบัน

ในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สัมพันธภาพใน ครอบครัว เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการมีวินัยในตนเอง การสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว และให้เป็นไปอย่างมึคุณภาพ จำเป็นที่จะต้องเริ่มต้นจาก ตัวของบุคคลในครอบครัวเป็นอันดับแรก เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล เป็นลักษณะ การมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูก ความสัมพันธ์ระหว่างปู่ย่าตายายกับลูกหลาน รวมไปถึงความสัมพันธ์ในหมู่ญาติมิตร โดยครอบครัวที่มีสัมพันธภาพดีจะมีการสนทนาพูดคุยกันด้วยความรักใคร่ปรองดอง มีความห่วงใย ซึ่กันและกัน ปรีกษาหารือร่วมกันเมื่อมีปัญหาค้างๆเกิดขึ้น (จิราพร ชมพิกุลและคณะ, 2552 : 2) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลอื่นๆในครอบครัวนั้น ทำให้การดำเนินชีวิตของบุคคล ที่เป็นสมาชิกในครอบครัวให้เป็นไปอย่างราบรื่น และเป็นไปอย่างมีความสุข เกิดความเข้าใจ ระหว่างบุคคลต่อบุคคลได้ดี นำมาซึ่งความสุข ความสำเร็จของตนเอง ครอบครัว สังคม และ ไปจนถึงประเทศชาติบ้านเมืองที่ตนเองเป็นสมาชิก ให้ดำเนินไปอย่างสันติและความผาสุกต่อไป (สมิข วุฒิสวัสดิ์, 2552 : 2) หากพ่อแม่หรือผู้ปกครองเข้าในถึงการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว และสามารถปฏิบัติได้ดี บุตรก็จะได้รับการหล่อหลอมความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวนำไปสู่ การปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

นอกจากนี้ผู้ปกครอง จะต้องมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตน เพื่อให้บุตร มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์และส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่มีวินัยในตนเอง โดยพ่อแม่มีหน้าที่ในการประกอบสัมมาชีพเพื่อเลี้ยงครอบครัวให้อยู่ดีมีความสุข ในขณะที่เด็กก็ได้อบรมสั่งสอนปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อลูก เพื่อขัดเกลาให้มีพฤติกรรมที่ดีที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินชีวิต เพราะเมื่อเติบโตขึ้นจะได้เป็นพลเมืองที่ดีมีศักยภาพเป็นประชากรที่มีคุณภาพของครอบครัวของสังคมและของประเทศชาติบ้านเมือง เพื่อที่จะให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทั้งในชีวิตในครอบครัว ในสังคม ในประเทศชาติบ้านเมือง และในโลก เพื่อความผาสุกในการอยู่ร่วมกัน และอย่างสันติ (สมิธ วุฒิสวัสดิ์, 2552 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับ บัวคำ แก้วอุดม (2550 : 42) ได้สรุปบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ไว้ว่า พ่อแม่มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูลูกของตนเอง 2 บทบาท คือ บทบาทในการเลี้ยงดู เป็นบทบาทสนองความต้องการทางด้านร่างกายแก่ลูกของตน มีโภชนาการที่ดี มีที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม การรักษานามัย การป้องกันโรคและการป้องกันอันตรายต่างๆ ซึ่งบทบาทนี้ จะเป็นผลทำให้เด็กมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ และบทบาทในการอบรมสั่งสอน เป็นบทบาทที่พ่อแม่ ทำหน้าที่เสมือนครูของลูกในการให้ความรู้พื้นฐาน ซึ่งเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวัน การอบรมสั่งสอนด้านคุณธรรม จริยธรรมและการปฏิบัติตนของพ่อแม่ให้เป็นแบบอย่างที่ดีของลูก ซึ่งพ่อแม่หรือผู้ปกครองได้ตระหนักในบทบาทของตน ย่อมส่งผลในการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

นอกจากนี้แล้ว การควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครองเป็นความสามารถในการควบคุมดูแลอารมณ์ของตนได้ ซึ่งจะช่วยให้เมื่อมีสิ่งต่างๆมากระทบ สามารถแสดงพฤติกรรมตอบสนองได้อย่างเหมาะสม พื้นฐานจากบุคคลในครอบครัวที่มีบิดามารดาใจเย็น บุตรก็ซึมซับหรือเรียนรู้ถึงความใจเย็น ส่วนครอบครัวใดที่บิดามารดาใช้ความรุนแรง ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ ก็จะส่งผลให้บุตรใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา เพราะบุตรเรียนรู้จากการมองเห็นและการซึมซับพฤติกรรมต่างๆจากบิดามารดา (สุพิชฌาย์ เพ็ชรสดี, 2554 : 1) เนื่องจากบิดามารดาเป็นต้นแบบของบุตร การควบคุมอารมณ์หรือการจัดการอารมณ์อย่างเหมาะสมของบิดามารดาจึงเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากบิดามารดาเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดเป็นผู้จัดการทุกสิ่งทุกอย่าง เพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานให้กับบุตร มีการสื่อสารและการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกัน การพูดและการกระทำของบิดามารดาจะถูกถ่ายทอดมายังบุตร ดังนั้นเมื่อบิดามารดาปฏิบัติหรือกระทำอย่างไร บุตรก็จะปฏิบัติหรือกระทำตามนั้น (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551 : 171) บุตรจะซึมซับพฤติกรรมต่างๆ แต่ถ้าบิดามารดารู้จักควบคุมพฤติกรรมในการแสดงออกทางด้านอารมณ์ ก็จะส่งผลให้บุตรเรียนรู้และรู้จักควบคุมพฤติกรรมแสดงออกทางด้านอารมณ์ได้เช่นเดียวกัน สถานการณ์ภายในครอบครัว

เป็นสิ่งที่สมาชิกจะมีความผูกพันทางอารมณ์ซึ่งกันและกัน โดยหากสมาชิกคนใดคนหนึ่งรู้สึกเศร้า สมาชิกคนอื่นจะรู้สึกเศร้าตามไปด้วย หรือเมื่อสมาชิกคนใดคนหนึ่งรู้สึกโกรธคนอื่นจะรู้สึกโกรธตามไปด้วย หากสมาชิกเกิดความกลัว สมาชิกคนอื่นจะรู้สึกไม่มั่นคง และวิตกกังวลไปด้วย หากเข้าใจธรรมชาติของอารมณ์แล้ว บิดามารดาจะสามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเอง และนำไปสู่การทำให้บุตรสามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้ ดังนั้นการพัฒนาให้บิดามารดาเรียนรู้การควบคุมอารมณ์ของตนเอง จึงนับเป็นสิ่งสำคัญเพื่อที่จะสามารถเป็นต้นแบบที่ดีแก่บุตรธิดาต่อไป ดังนั้นอารมณ์ของบิดามารดาจึงสามารถส่งผลต่อทั้งตนเอง และสมาชิกคนอื่นในครอบครัว บิดามารดาจึงต้องมีการพัฒนาพฤติกรรมควบคุมอารมณ์ การจัดการแสดงออกทางอารมณ์ที่เกิดขึ้น ให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมตามแต่สถานการณ์ รู้จักระบายอารมณ์ออกในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อเป็นต้นแบบที่ดีในการควบคุมอารมณ์ การแสดงออกทางด้านอารมณ์ให้แก่บุตรของตน (สุพิชฌาย์ เพ็ชรสกลใส, 2554 : 2-3) การควบคุมอารมณ์เป็นการเรียนรู้ที่จะจัดการกับสถานการณ์อย่างมีเหตุผล แสดงออกในทางสร้างสรรค์ หรือรู้จักที่จะยับยั้ง หรือควบคุมอารมณ์ที่ไม่เหมาะสมให้ได้ หากผู้ปกครองมีการควบคุมอารมณ์ได้ ก็จะเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมทางอารมณ์ที่ดีและถ่ายทอดให้แก่บุตร ย่อมนำบุตรไปสู่พฤติกรรมกรรมมีวินัยในตนเองได้

ปัจจุบันพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้แก่ มีค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง ไม่ตั้งใจจริงในการศึกษาหาความรู้ สับสนในตัวเอง ดำเนินชีวิตอย่างไม่มีความหมาย จากสภาพปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นปัญหามากมายที่ต้องรีบแก้ไขอย่างเร่งด่วน พร้อมทั้งพัฒนาส่งเสริมนักเรียนให้รู้ถึงการเปลี่ยนแปลง และสามารถพัฒนาตนเองให้ดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยเฉพาะการปลูกฝังให้รู้จักรักษาระเบียบวินัย ประพฤติตนในเรื่องที่ค้างมา เป็นที่ยอมรับของคนในครอบครัว สังคม เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกายจิตใจและสติปัญญา โดยพ่อแม่หรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้บุตรประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

โรงเรียนสาธิตมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ทดลอง สำรวจและแสดงออก ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีครูเป็นผู้จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ฝึกคิด ฝึกทักษะกระบวนการ ฝึกการตัดสินใจ มีวินัย และมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ดังนั้น โรงเรียนสาธิตจึงเป็นโรงเรียนที่พ่อแม่ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เพราะมีความคาดหวังว่าลูกจะได้รับความรู้เพิ่มเติมที่จากสถาบันที่มีชื่อเสียง รวมทั้งยังมีความคาดหวังว่าโรงเรียนสาธิต เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่จะช่วยผลักดันให้ลูกประสบความสำเร็จและสามารถเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยได้ง่ายกว่าโรงเรียนอื่นๆ (โรงเรียนสาธิต โรงเรียนในดวงใจพ่อแม่, 2556)

จะเห็นได้ว่า โรงเรียนสาธิตเป็นโรงเรียนที่พ่อแม่ให้ความสนใจในการสนับสนุน ส่งเสริม ใ้บุตรได้เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนสาธิต ซึ่งนอกจากโรงเรียนสาธิต มีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้แก่แก่นักเรียนแล้ว ยังได้เห็นความสำคัญในการจัดกิจกรรมให้แก่ผู้ปกครอง ได้เข้ามา มีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนอีกด้วย เช่น กิจกรรมปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียนในแต่ละภาค การศึกษา การประชุมผู้ปกครอง การรับผลการเรียนของนักเรียน เป็นการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแจ้งข่าวสาร กิจกรรมต่างๆของทางโรงเรียน เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกัน ระหว่างผู้ปกครองกับ โรงเรียน ครู และนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงแก้ไขผลการเรียนของ นักเรียน การส่งการบ้านหรือรายงานให้ทันเวลา การกวดขันนักเรียนในการอ่านหนังสือและ ทบทวนตำราเรียน ความประพฤติของนักเรียนในโรงเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียน การปรับตัวของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 เนื่องจากเป็นนักเรียนที่เพิ่ง เข้ามาเรียนใหม่ จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในกฎ ระเบียบวินัยของทางโรงเรียน เพื่อได้ ประพฤติปฏิบัติได้ถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว ได้รับความร่วมมือ จากผู้ปกครองในการเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดีสำหรับกิจกรรมที่ทางโรงเรียน ได้จัดขึ้น โดยทางโรงเรียนเห็นความสำคัญในการฝึกฝนวินัยในตนเองให้แก่แก่นักเรียน ซึ่งพ่อแม่หรือ ผู้ปกครองก็มีส่วนสำคัญในการฝึกฝนบุตรของตนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเองเช่นกัน

ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึงสัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนัก ในบทบาทหน้าที่และการควบคุมอารมณ์ หากสมาชิกในครอบครัวมีการดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ผู้ปกครองรับรู้หน้าที่ของตน โดยการรับรู้ความสำคัญของการให้ความรู้ คำแนะนำ การดักเตือนบุตร รวมถึงผู้ปกครองสามารถจัดการกับอารมณ์ทางลบของตนเองได้ ย่อมส่งผลถึงพฤติกรรมของ ผู้ปกครองในการส่งเสริมวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นแก่บุตรซึ่งเป็นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัด นครปฐมได้ โดยสามารถปฏิบัติได้ในหลายแนวทางด้วยกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน สัมพันธภาพ ในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนของผู้ปกครอง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองได้แก่ เพศของบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตร และภาวะทางการเงินของครอบครัว

3. เพื่อวิเคราะห์สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม

คำถามของการวิจัย

1. พฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมอยู่ในระดับใด

2. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมที่มีเพศของบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตร ภาวะทางการเงินของครอบครัวที่ต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

3. สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมได้หรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมที่มีเพศของบุตรต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนแตกต่างกัน

2. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนแตกต่างกัน

3. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนแตกต่างกัน

4. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมที่มีจำนวนบุตรต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนแตกต่างกัน

5. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมที่มีภาวะทางการเงินของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนแตกต่างกัน

6. สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ การควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม ในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน จึงได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ พ่อหรือแม่ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งสิ้น 2,290 คน จำแนกเป็น พ่อหรือแม่ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 820 คน พ่อหรือแม่ของนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 706 คน พ่อหรือแม่ของนักเรียนโรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 764 คน (ข้อมูลจำนวนนักเรียนทั้ง 3 โรงเรียนจากฝ่ายทะเบียนของโรงเรียน, ปีการศึกษา 2558)

2. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้คือ พ่อหรือแม่ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายโรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 341 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากสูตรของยามานะ (Yamane, 1967 : 886, อ้างถึงใน สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555 : 185) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ร้อยละ 5 และสุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามโรงเรียน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variable) มีดังนี้

3.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่

3.1.1.1 เพศของบุตร

3.1.1.2 ระดับการศึกษา

3.1.1.3 อาชีพ

3.1.1.4 จำนวนบุตร

3.1.1.5 ภาวะทางการเงินของครอบครัว

3.1.2 สัมพันธภาพในครอบครัว

3.1.3 ความตระหนักในบทบาทหน้าที่

3.1.4 การควบคุมอารมณ์

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ พฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เพศของบุตร หมายถึง เพศของบุตรที่เป็นนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม
2. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครองที่ดูแลนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม
3. อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ปกครองที่ดูแลนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม
4. จำนวนบุตร หมายถึง จำนวนบุตรทั้งหมดที่มีของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม
5. ภาวะทางการเงินของครอบครัว หมายถึง ภาวะทางการเงินของครอบครัวของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม
6. ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อหรือแม่ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม
7. พฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน หมายถึง การปฏิบัติของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของบุตรหลาน แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้
  - 7.1 การส่งเสริมพฤติกรรมด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง หมายถึง การปฏิบัติของผู้ปกครองโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การทำตัวอย่างที่ดีให้บุตรหลานเห็นประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้บุตรหลานเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
  - 7.2 การส่งเสริมพฤติกรรมด้วยการสอน หมายถึง การปฏิบัติของผู้ปกครองโดยการสอนในเรื่องการใช้จ่ายเงินและทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มารยาททางสังคมและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่างๆของสังคม เพื่อเป็นการปลูกฝังหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุตรหลานให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง
  - 7.3 การส่งเสริมพฤติกรรมด้วยการเสริมแรง หมายถึง การปฏิบัติของผู้ปกครองที่เป็นการแสดงออกด้วยการใช้คำพูดต่างๆเช่น คำชมเชย การพูดให้กำลังใจ การแสดงออกทางสีหน้าท่าทาง และการให้รางวัลเพื่อส่งเสริมให้บุตรหลานเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

8. สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน อันประกอบด้วยพ่อหรือแม่ หรือผู้ปกครองกับบุตรหลาน มีการสื่อสารทั้งทางท่าทาง คำพูด แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน มีการยอมรับซึ่งกันและกัน มีการจัดการกับความขัดแย้งในลักษณะที่สร้างสรรค์ มีการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน มีความผูกพันรักใคร่ที่ติดต่อกันและมีการทำกิจกรรมในครอบครัวร่วมกัน

9. ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ หมายถึง การที่ผู้ปกครองมีการรับรู้หน้าที่ของตน โดยการยอมรับและเห็นความสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานให้ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม ด้วยการรับรู้ความสำคัญของการเฝ้าระวังบุตรหลาน การให้ความรู้ การฝึกฝน การบอกกล่าว การให้คำแนะนำ การตักเตือนและการกำหนดกิจกรรมให้บุตรหลานปฏิบัติตนได้

10. การควบคุมอารมณ์ หมายถึง การที่ผู้ปกครองสามารถจัดการกับอารมณ์ทางลบของตนเองได้ เมื่อมีสิ่งต่างมากระทบ สามารถแสดงพฤติกรรมตอบสนองได้อย่างเหมาะสมกับเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น เป็นไปในทางสร้างสรรค์ โดยการมีสติ การอดทน การให้อภัย การมองโลกในแง่ดี การหลีกเลี่ยงหรือยืดเวลาออกจากสถานการณ์ต่างๆได้อย่างถูกต้อง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับของพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการแนะแนว การดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการฝึกอบรมพ่อแม่ ผ่านกระบวนการประชุมพิเศษผู้ปกครองนักเรียน การให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน

2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม

3. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยมาใช้ในการวางแผน ป้องกันและแก้ไขในการสนับสนุน ส่งเสริมพ่อแม่เพื่อส่งเสริมบุตรของตนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง โดยการให้ข้อมูลความรู้ การประชาสัมพันธ์แก่พ่อแม่ในการสอน การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง และการเสริมแรงแก่นบุตรของตนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเองต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางและสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้เสนอตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวินัยในตนเอง

- 1.1 ความหมายของวินัยในตนเอง
- 1.2 ความสำคัญของวินัยในตนเอง
- 1.3 คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง
- 1.4 แนวทางการปลูกฝังและเสริมสร้างการมีวินัยในตนเอง
- 1.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยในตนเอง

ส่วนที่ 2 บริบทของโรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม

ส่วนที่ 3 สัมพันธภาพในครอบครัว

- 3.1 ความหมายของสัมพันธภาพในครอบครัว
- 3.2 องค์ประกอบของสัมพันธภาพในครอบครัว
- 3.3 สัมพันธภาพในครอบครัวระหว่างพ่อแม่กับลูก
- 3.4 แนวทางในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว
- 3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว

ส่วนที่ 4 ความตระหนักในบทบาทหน้าที่

- 4.1 ความหมายของบทบาท
- 4.2 ความหมายของความตระหนัก
- 4.3 บทบาทของพ่อแม่
- 4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความตระหนักในบทบาทหน้าที่

ส่วนที่ 5 การควบคุมอารมณ์

5.1 ความหมายของการควบคุมอารมณ์

5.2 การควบคุมอารมณ์ของพ่อแม่

5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมอารมณ์ของพ่อแม่

ส่วนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรส่วนบุคคลและพฤติกรรมการส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง

ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวินัยในตนเอง

1.1 ความหมายของวินัยในตนเอง

ความมีวินัยในตนเองเป็นเรื่องที่ต้องปลูกฝังให้แก่เด็ก มีผู้ให้ความหมายของความมีวินัยในตนเองไว้หลายความหมาย ดังนี้

จำลอง พนมชัย (2551 : 16) ได้ให้ความหมายว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมตนเองทั้งด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตามในทางที่ถูกต้อง โดยไม่ได้เกิดจากกฎเกณฑ์ข้อบังคับของสังคม แต่เกิดจากการเห็นคุณค่าในสิ่งที่ทำและไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและสังคม

เฉลิมชัย ศรีชาติ (2551 : 17) ได้ให้ความหมายว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งสามารถควบคุมตนเองได้ทั้งทางอารมณ์ ความรู้สึก เจตคติและพฤติกรรมทั้งทางกาย วาจา ใจให้ปฏิบัติได้ด้วยความเหมาะสม โดยเกิดจากจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีงาม เป็นไปตามเงื่อนไขกฎเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ได้เกิดจากข้อบังคับภายนอก แม้จะมีสิ่งเร้าก็ไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นๆ

กิตติพงษ์ ทองดีเลิศ (2552 : 35) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ โดยเกิดความสำนึกว่าเป็นค่านิยมที่ดีงาม ซึ่งจะไม่ทำให้เกิดความยุ่งยากเดือดร้อนต่อตนเองและบุคคลอื่นในอนาคต

บุญชม ศรีสะอาด (2555 : 4) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วินัยในตนเอง เป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรมของตนให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่พึงปรารถนา ตามความต้องการของตนเอง ตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่กำหนด เช่น ระเบียบของโรงเรียน ของชุมชน ตามหลักศีลธรรม เป็นต้น โดยที่ไม่ได้ปฏิบัติเพราะได้รับคำสั่งจากคนอื่น ซึ่งนอกเหนือจากจะกระทำในสิ่งที่เหมาะสมแล้วยังยับยั้งการกระทำที่ไม่เหมาะสมด้วย

จากความหมายข้างต้น ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์หรือบังคับพฤติกรรมของตนเอง ให้เชื่อฟังและประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนอันดีงามต่างๆที่สังคมยอมรับ โดยตนเองมองเห็นคุณค่าที่จะกระทำเพื่อให้เกิดผลดีต่อตนเองและสังคมส่วนรวม ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมวินัยในตนเองแก่บุตรที่กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม เพื่อให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเอง สามารถปฏิบัติตนและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมวินัยในตนเองให้แก่บุตรที่กำลังศึกษาโรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม ในการปฏิบัติตนของผู้ปกครองโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง การสอน และการเสริมแรง เพื่อให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเอง สามารถปฏิบัติตนและดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

1.2 ความสำคัญของวินัยในตนเอง

วินัยในตนเองเป็นคุณลักษณะที่สำคัญทางบุคลิกภาพของเด็ก ทั้งนี้ผู้ที่มิมีวินัยในตนเองจะเป็นผู้รู้กาลเทศะและเอาใจใส่ต่อสังคม เป็นผู้มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของวินัยในตนเองไว้หลายท่าน ดังนี้

บัวคำ แก้วอุดม (2550 : 18) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า ความสำคัญของวินัยในตนเอง หมายถึงพฤติกรรมที่ได้รับจากการมีวินัย ซึ่งจะช่วยให้เกิดระเบียบขึ้นในตนเอง ลดความขัดแย้งกับผู้อื่น เกิดความสามัคคี ควบคุมตนเองได้ดีขึ้นช่วยนำทางไปสู่การทำหน้าที่ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน รู้จักรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรมเกิดขึ้นในตนเองและเป็นเครื่องมือปลูกฝังสิ่งที่ดีงามที่เหมาะสมที่ควรให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองที่ดี

กิตติพงษ์ ทองดีเลิศ (2552 : 36) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า ความสำคัญของการมีวินัยในตนเองจะเห็นได้ว่า วินัยเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง การเป็นผู้มีวินัยในตนเองและส่งเสริมให้เป็นคนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ทำให้เกิดผลดีต่อพฤติกรรมต่างๆของตนเอง

อัญชิสา สุริย์แสง (2553 : 11) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า ความมีวินัยในตนเองนั้น มีคุณค่าและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบุคคลและสังคม เพราะถ้าหากว่าสังคมใดที่สมาชิกมีวินัยในตนเองอย่างเคร่งครัดแล้วสังคมนั้นจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและยังช่วยพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้าได้อย่างไม่หยุดยั้ง

จากความสำคัญของการมีวินัยในตนเองดังกล่าว การที่บุคคลมีวินัยในตนเองที่ดีนั้น จะส่งผลดีต่อตัวเอง เนื่องจากวินัยในตนเองเป็นพื้นฐานของความรับผิดชอบ การเคารพสิทธิของผู้อื่น การแบ่งปัน สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง โดยใช้หลักการของเหตุผล โดยไม่ต้องให้ผู้อื่นมาควบคุมบังคับ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่เอื้อต่อความสำเร็จของบุคคลและส่วนรวม บิดามารดาจึงควรส่งเสริมวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน เพื่อสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้วิจัยจึงสนใจในการศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมวินัยแก่บุตร โดยเห็นความสำคัญของการมีวินัยในตนเองเพื่อให้บุตรของตน จะเติบโตขึ้นด้วยความมีวินัยในตนเองต่อไป

1.3 คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง

คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองเป็นสิ่งจำเป็นที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง มีผู้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองไว้ ดังต่อไปนี้

บัวคำ แก้วอุดม (2550 : 31) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเอง คือ ผู้ที่สามารถควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง โดยบุคคลนั้นจะต้องมีคุณลักษณะต่างๆที่สำคัญ คือ มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความตั้งใจจริง สามารถควบคุมตนเองได้ มีความอดทน ตรงต่อเวลา มีเหตุผล มีความเป็นผู้นำ และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

นันทน์สร รอดทัศนาศนา (2554 : 18) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองไว้ว่า ผู้มีวินัยในตนเองจะแสดงพฤติกรรมที่มีทิศทางเดียวกันคือ เป็นผู้ที่สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมตนเองให้เป็นไปตามความถูกต้อง และเหมาะสมได้ เพราะการมีวินัย การเคารพกฎระเบียบ และกติกา ในการอยู่ร่วมกัน ช่วยให้บุคคลในสังคมอยู่เป็นปกติสุข การละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ตั้งไว้ของแต่ละคน ทำให้เกิดความเดือดร้อน และความเสียหายแก่บุคคลและส่วนรวมได้

จากคุณลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเองดังกล่าวข้างต้น การมีวินัยในตนเองเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังไว้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทำการใดๆอันเป็นผลให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต และต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญแก่ตนและผู้อื่น โดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและไม่ขัดกับสิทธิของผู้อื่น

1.4 แนวทางการปลูกฝังและเสริมสร้างการมีวินัยในตนเอง

เด็กวัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นวัยที่อยู่ในช่วงกึ่งคนอง มีแนวโน้มที่จะคล้อยตามเพื่อนได้สูง เป็นวัยที่มีความสนใจในสิ่งแวดล้อมรอบตัว แต่มักจะขาดวินัยในการดำเนินชีวิต เด็กในปัจจุบันควบคุมความต้องการของตนเองให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมและแสดงออกอย่างเหมาะสมไม่ค่อยได้ บางทีก็ไม่รู้จักเวลา ไม่รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสถานที่ และบุคคลที่กำลังพูดและสนทนาด้วย ปัญหาใหญ่ๆที่ผู้ปกครองไม่สบายใจ คือ วัยรุ่นควบคุมตนเองและกำกับตนเองไม่ค่อยได้ ขาดวินัยในตนเอง ต้องให้พ่อแม่คอยบอกเตือน

จึงจะทำไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกิจวัตรประจำวัน หรือเป็นเรื่องของการเล่าเรียน หรือเป็นเรื่องที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานต่างๆ ในอดีตเคยคิดกันว่า ปัญหาการไม่มีวินัยของเด็กนั้น น่าจะเป็นในกลุ่มคนหรือสังคมที่มีฐานะยากจน สภาพแวดล้อมไม่ดี พ่อแม่หรือผู้ปกครองมีการศึกษาน้อย และไม่มีเวลาในการอบรมลูก แต่จริงๆแล้วในปัจจุบัน ปัญหาของเด็กไม่มีระเบียบวินัยส่วนใหญ่ก็เกิดมาจากครอบครัวทั่วไป ซึ่งเกิดจากการขาดการควบคุมดูแล ขาดการอบรมระเบียบวินัยให้รู้จักควบคุมตนเอง (กิตติพงษ์ ทองดีเลิศ, 2552 : 41)

การปลูกฝังและเสริมสร้างให้เกิดความมีวินัยในตนเองเป็นสิ่งจำเป็นในการเริ่มปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็กและพัฒนาต่อไปตามวัย ดังมีผู้เสนอแนวทางการปลูกฝังและเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองไว้ ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวคิดดังนี้

บัวคำ แก้วอุดม (2550 : 6-7) ได้กล่าวถึง การส่งเสริมวินัยในตนเอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนที่บ้านใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการควบคุมตนเอง และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

1. ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุสำเร็จตามเป้าหมายด้วยความละเอียดรอบคอบ และกระทำด้วยความเต็มใจ ซึ่งมีลักษณะและพฤติกรรมดังนี้ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น เช่น ดูแลเสื้อผ้าของใช้ส่วนตัวของตนเอง ช่วยทำงานบ้านและงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินด้วยตนเอง ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นและรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น รับผิดชอบต่อการทำและการตัดสินใจของตนเอง

2. ด้านการควบคุมตนเอง หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกด้วยการควบคุมอารมณ์ และควบคุมตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งมีลักษณะและพฤติกรรม ดังนี้ ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีเหตุผลในการกระทำ มีความอดทน มีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความรู้สึกในการแสดงพฤติกรรม เช่น หลีกเลี่ยงการขัดแย้งทะเลาะวิวาท รับฟังเหตุผลของผู้อื่น รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม พุดจาดี มีน้ำใจ ปฏิบัติตนตามคำสอนทางศาสนา และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

3. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนในลักษณะเห็นด้วย คล้อยตาม ปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆที่เป็นแบบแผนอยู่ในสังคมด้วยความเต็มใจ มิได้กระทำเพราะถูกบังคับหรือถูกลงโทษ การปฏิบัติตามกฎระเบียบเหล่านั้นเป็นไปอย่างตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง และมีความเชื่อว่าการปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งที่ถูกที่ดีแล้ว เช่น การปฏิบัติตามกฎจราจร การทิ้งขยะลงในที่รองรับ การเข้าคิวรอรับบริการ การตรงต่อเวลา

ความซื่อสัตย์ การมีสัมมาคารวะ และมารยาททั่วไปในสังคม ตลอดจนมีความชื่นชมในบุคคลอื่นที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมว่าเป็นผู้มีส่วนจรรโลงสังคมให้สงบสุขเรียบร้อย

สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ (2550 : 3) ได้กล่าวถึงการวางกฎระเบียบในครอบครัวว่าเป็นสิ่งที่สอดคล้องอยู่ในวิถีชีวิตประจำวันของครอบครัว ซึ่งจำเป็นจะต้องจัดให้มีขึ้นตามสมควร เพื่อให้ลูกสามารถฝึกระเบียบวินัย เพื่อเตรียมพร้อมที่จะปรับตัวเผชิญกับระเบียบข้อบังคับของสังคมในอนาคต เพราะเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีกฎเกณฑ์ข้อจำกัดที่ชัดเจนจะสามารถสร้างวินัยในตนเองและสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ การตั้งกฎระเบียบในครอบครัวให้แก่ลูก อาจจะดูยุ่งยากสำหรับครอบครัวที่ขาดทิศทางที่ชัดเจนในการปฏิบัติ ฉะนั้นการกำหนดกฎระเบียบของบ้าน ต้องชัดเจน เข้าใจง่าย เหมาะกับวัยของเด็กที่เขาสามารถปฏิบัติได้ พ่อแม่เองต้องรักษากฎอย่างมั่นคงเสมอต้นเสมอปลาย สิ่งสำคัญก็จะต้องปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน เป็นแบบอย่างที่ดีในทิศทางเดียวกัน เป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกฎ ไม่ละเมิดกฎเสียเองแล้วท่านก็จะ ได้ลูกที่สามารถสร้างวินัยในตนเอง ควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้และสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนในสังคมได้เป็นอย่างดี

กิตติพงษ์ ทองดีเลิศ (2552 : 43) การสร้างวินัยจากพ่อแม่ คือการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองฝึกหัดให้ลูกวัยรุ่นเป็นผู้ที่มีการประพฤติปฏิบัติตลอดจนการกระทำใดๆที่อยู่ในกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนที่เหมาะสม สามารถรู้และแสดงพฤติกรรมในเรื่องต่างๆในระดับที่เหมาะสมเป็นไปตามครรลองที่ดีงามของสังคม เช่น มีความสามารถในการควบคุมความต้องการของตนเอง การใช้เวลา การศึกษาเล่าเรียน การช่วยงานบ้าน การช่วยกิจกรรมของครอบครัว การรู้จักโทษของการใช้เวลาว่างที่ไม่เป็นประโยชน์ การคบเพื่อนไม่ดี การมีวุ่นวายมั่ว

สรานุจิต สงวนสัตย์ (2553 : 35) ได้กล่าวไว้ว่า พ่อแม่เป็นผู้มีอิทธิพลยิ่งในการสร้างวินัยให้แก่เด็ก พ่อแม่ต้องไม่ตามใจเด็กมากเกินไป หรือเข้มงวดกับเด็กมากเกินไป และพ่อแม่ยังเป็นตัวแบบให้โดยไม่รู้ตัว เนื่องจากเด็กจะสังเกตและเลียนแบบพ่อแม่หรือบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด ดังนั้นวิธีการปลูกฝังความมีวินัยในตนเองให้แก่เด็ก นอกจากจะสอนด้วยวาจาแล้ว พ่อแม่จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติ จะต้องกระทำจนเป็นอัตโนมัติให้เด็กเป็นประจำก่อน และเมื่อเด็กมีคุณลักษณะที่ต้องการก็ต้องเสริมแรงโดยการให้รางวัล เช่น การชมเชยหรือให้สิ่งของเป็นบางครั้ง

สมใจ รักษาศรี (2554) ได้กล่าวถึง วิธีการที่พ่อแม่สอนลูกให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีแนวทางดังนี้

1. การแสดงความรัก
2. การใช้เหตุผล
3. การใช้ท่าทีที่หนักแน่นจริงจัง
4. มีบทลงโทษที่สมเหตุสมผล
5. สร้างสัญญาณเตือน
6. การเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก
7. ชมเชยลูกเมื่อเขาทำสิ่งที่ดี
8. ไม่ใช่การบังคับและข่มขู่
9. สอนให้ลูกรู้ว่าอะไรผิดอะไรถูก
10. พ่อแม่ต้องปลูกฝังจิตสำนึกผิดชอบที่เข้มแข็ง
11. สอนให้ลูกรู้จักความคิดความชั่ว
12. สอนหลักคิดในเรื่องความดีความชั่ว
13. พ่อแม่ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ลูกทำความดี
14. การดูแลเอาใจใส่ลูกอย่างใกล้ชิด
15. การให้ความเข้าใจ การมีเวลาพูดคุย การให้ความช่วยเหลือ การให้กำลังใจลูก
16. การสอนให้ลูกมีความซื่อตรง ความซื่อสัตย์ การรักษาคำพูด ความจงรักภักดี
17. การสอนให้ลูกพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาการใช้เหตุผล พัฒนาแนวความคิด

เชิงคุณธรรม

ประดิษฐ์ ยมานันท์ (2555 : 6) ได้กล่าวถึง การฝึกให้ลูกมีระเบียบวินัยในตนเอง ซึ่งลูกควรจะต้องมีวินัยในสิ่งต่อไปนี้

1. วินัยในความประพฤติทั่วไป เช่น เก็บสิ่งของให้เป็นที่เป็นระเบียบ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และคำสั่ง รู้จักกาลเทศะ ประพฤติตนเหมาะสมกับวัย
2. วินัยในกิจวัตรประจำวัน มีระเบียบในตนเอง เช่น การตื่นนอน การรักษาความสะอาดของร่างกาย
3. วินัยในการเรียน มีความรับผิดชอบในการเรียน ทำการบ้าน การทบทวนบทเรียนโดยไม่ต้องสั่ง
4. วินัยในการทำงาน มีความรับผิดชอบเมื่อได้รับมอบหมาย ให้ทำสิ่งใดก็ทำงานสำเร็จ และทำโดยเต็มความสามารถหรือรักษาคำพูดที่สำคัญเอาไว้กับผู้อื่น

5. วินัยในการควบคุมตนเอง เช่น ควบคุมอารมณ์ได้ดีตามสมควร ไม่โมโหจนเหียว เมื่อถูกขัดใจไม่โกรธจนควบคุมตัวเองไม่ได้ อดทนต่อความยากลำบากได้ตามวัย เทคนิควิธีการในการฝึกวินัย ควรทำดังต่อไปนี้

1. วินัยต้องสร้างตั้งแต่เด็กอย่างต่อเนื่อง ตามวัยและวุฒิภาวะ
2. ทำความเข้าใจถึงเหตุผลและความจำเป็นของการฝึกวินัย
3. กฎระเบียบต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ บอกได้ชัดเจนว่าจากกฎดังกล่าวนี้ ลูกจะต้องทำอะไร แต่อย่าตั้งกฎเกณฑ์มากเกินไปจนกลายเป็นสิ่งจุกจิก
4. การลงโทษต้องเป็นไปตามกฎที่วางไว้ ทำโทษเหมาะสมกับความผิด พ่อแม่จะต้องไม่ลงโทษลูกด้วยอารมณ์แต่ต้องลงโทษเพราะหวังดี ความรัก และห่วงใย
5. ไม่เปลี่ยนกฎเมื่อลูกฝ่าฝืน เพราะพ่อแม่ไม่ยากลงโทษ หรือเพราะพ่อแม่ใจอ่อนสงสารลูก
6. หลีกเลี่ยงการโต้เถียงกับลูก การวินิจฉัยความผิดของลูก ต้องพูดสั้นและง่าย ไม่ออกคำสั่งหลายอย่างพร้อมกัน
7. อย่าร่ำคาญถ้าจำเป็นจะต้องดักเตือนลูกซ้ำๆกันเพื่อให้ลูกอยู่ในระเบียบวินัย แต่พึงระวังอย่าให้บ่อยเกิน
8. ต้องเปิดโอกาสให้ลูกสามารถถกเถียงพูดคุยถึงเหตุผลที่ต้องมีกฎ และต้องพร้อมที่จะแก้ไขได้ภายใต้เหตุผลร่วมกันระหว่างพ่อแม่ลูก

ข้อควรระวังในการฝึกวินัย คือ พ่อแม่ต้องหนักแน่นและสม่ำเสมอในการฝึกวินัย ไม่ใช้อารมณ์ที่รุนแรง เมื่อต้องเผชิญหน้ากับลูกที่ละเลยกฎระเบียบ อย่ากลัวที่จะใช้อำนาจพ่อแม่ปกครองลูก และหากลูกมีปัญหาในการละเมิดวินัย จนพ่อแม่จัดการไม่ได้ จะต้องปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวช

ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2555) ได้กล่าวถึงการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองสอนลูกให้มีระเบียบวินัย ดังนี้

1. เป็นตัวอย่างที่ดีของลูก พ่อแม่ต้องเริ่มต้นจากตัวเองก่อน เนื่องจากเด็กๆ จะชอบเลียนแบบและซึมซับความมีระเบียบวินัยจากพ่อแม่ ดังนั้นหากพ่อแม่ต้องการให้ลูกมีระเบียบวินัยก็ต้องทำเป็นตัวอย่าง
2. ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ การปลูกฝังวินัยต้องเป็นสิ่งที่ทำซ้ำๆอย่างสม่ำเสมอ จนเด็กยอมรับและจดจำได้ ฉะนั้นต้องค่อยเป็นค่อยไป และใช้เวลาในการฝึกสอน

3. ไม่บังคับให้เด็กทำ ไม่ควรบังคับให้เด็กทำอย่างที่พ่อแม่ต้องการ แต่ต้องชักจูงและยอมรับให้ทำด้วยความเต็มใจ

4. ชมเชยและให้กำลังใจ การชมเชยให้กำลังใจ จะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำให้เด็กๆ ทำตามระเบียบวินัยอย่างเต็มใจ เมื่อไรที่ลูกปฏิบัติตามระเบียบวินัยได้เป็นอย่างดี พ่อแม่ควรชมเชยและให้กำลังใจ เพื่อเกิดแรงจูงใจที่จะทำต่อไป

5. เมื่อลูกไม่มีระเบียบ ไม่ควรลงโทษลูกอย่างรุนแรง เพราะจะทำให้ลูกเกิดการต่อต้าน ควรทำความเข้าใจกับลูกและลงโทษด้วยการงดไม่ให้ลูกทำกิจกรรมที่ชื่นชอบ

6. พ่อแม่ต้องสอนลูกไปในทิศทางเดียวกัน การสอนลูกให้มีระเบียบวินัยนั้น พ่อแม่ต้องใจเย็น รู้จักระดับอารมณ์ และมีความหนักแน่น ที่สำคัญต้องปฏิบัติตนไปในทิศทางเดียวกัน

ศศิกา จงรักโชคชัย (2556) ได้กล่าวถึงเทคนิคการฝึกวินัยสำหรับวัยรุ่น 12-18 ปี ของพ่อแม่หรือผู้ปกครองไว้ดังนี้

1. การเสริมแรงทางบวก
2. การอธิบายด้วยคำพูด
3. การตั้งกฎ

จากแนวความคิดปลูกฝังและการสร้างวินัยนั้น พอสรุปได้ว่า การที่จะให้เด็กมีวินัยจะต้องปลูกฝังให้เด็กตั้งแต่แรกเกิดจะทำให้เด็กมีวินัยเป็นอย่างดี ดังนั้น จึงต้องนำแนวทางหรือวิชาการการสร้างวินัยสอดแทรกในทุกกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้เด็กได้เห็นและปฏิบัติตาม การวางรากฐานการมีวินัยในตนเองต้องเริ่มที่วัยเด็ก การอบรมเลี้ยงดูมีผลต่อการมีวินัยในตนเองของเด็ก นอกจากนี้แล้วพ่อแม่เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างวินัยในตนเองให้กับเด็ก การสร้างวินัยในตนเองให้กับเด็กจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับศักยภาพของพ่อแม่เป็นสำคัญ เนื่องจากพ่อแม่เป็นบุคคลที่เด็กมีโอกาสอยู่ใกล้ชิดด้วยมากที่สุด

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาถึงวิธีการที่ผู้ปกครองส่งเสริมวินัยให้แก่บุตรของตน ซึ่งมีหลายวิธีด้วยกัน เช่น การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการแต่งกายได้ถูกกาลเทศะ ทันเวลานัดหมาย ความเพียรพยายามทำสิ่งที่ตั้งใจไว้ให้สำเร็จ การใช้เงินอย่างมีคุณค่า การรักษาคำพูด การเข้าคิวรอรับบริการ รวมถึงการรับประทานอาหารมีประโยชน์ ส่วนด้านการสอนบุตรให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง ด้วยการสอนให้บุตรบันทึกการใช้จ่ายเงินในแต่ละวัน เก็บออมเงิน ซื่ออุปกรณ์การเรียนเท่าที่จำเป็น รู้คุณค่าและรักษาสาธารณสมบัติ รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และการเสริมแรงให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเองด้วยการชมเชย พูดให้กำลังใจ ยิ้มแย้มหรือให้รางวัลแก่บุตรเมื่อบุตรมีความเพียรพยายามในการทำสิ่งใดให้สำเร็จทำความเคารพผู้ใหญ่ และ

รับผิดชอบในการทำหน้าที่ของตนด้วยความเรียบร้อย จากวิธีการที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยนำไปทำการศึกษากับผู้ปกครองเพื่อให้ทราบถึงการปฏิบัติตนของผู้ปกครองในการส่งเสริมให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

1.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยในตนเอง

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg's Moral Development Theory)

การพัฒนาทางจริยธรรม หมายความว่า การเจริญเติบโตในการเข้าสังคมของเด็ก ประกอบด้วย ความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนที่มีต่อบุคคลอื่นและสังคมโดยรวม จุดมุ่งหมายของการพัฒนาทางจริยธรรมหรือศีลธรรม คือ การที่บุคคลจะทำให้เกิดความสงบสุขและความเจริญ ทั้งทางวัตถุจิตใจในกลุ่มของตนในสังคมหรือในโลกโดยส่วนรวม ดวงเดือน พันธุมนาวิ (2521 อ้างถึงใน ชิดารัตน์ ชนะคำดี, 2552)

พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ แบ่งเป็น 3 ระดับ แต่ละระดับแบ่งออกเป็น 2 ขั้น ตามลักษณะการให้เหตุผลทางจริยธรรมได้ดังนี้ พัชรีย์ สวนแก้ว (2545 อ้างถึงใน ชิดารัตน์ ชนะคำดี, 2552)

1. ระดับที่ 1 ระดับก่อนเกณฑ์ (Preconventional level) ระดับนี้บุคคลสนองตอบต่อกฎเกณฑ์ซึ่งกำหนดไว้โดยผู้มีอำนาจเหนือตน จะเลือกทำพฤติกรรม เฉพาะที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้อื่น ในระดับนี้เป็นระดับจริยธรรมของเด็กวัย 2-10 ปี แบ่งออกเป็น 2 ขั้นคือ

ขั้นที่ 1 หลบหลีกการถูกลงโทษ (The punishment and obedience orientation) ผู้ที่มีจริยธรรมขั้นนี้โดยทั่วไปแล้วอายุจะต่ำกว่า 7 ขวบ ลงมา และจะมีพฤติกรรมต่างๆ ในลักษณะที่มุ่งหลบหลีกไม่ให้เห็นเองต้องถูกลงโทษเพราะกลัวว่าตนเองจะเจ็บหรือลำบาก เด็กจะยอมทำตามคำสั่ง หรือกฎเกณฑ์ของผู้ใหญ่เพราะไม่ต้องการให้ตนถูกลงโทษมากกว่าอย่างอื่น

ขั้นที่ 2 ขั้นยึดหลักการแสวงหารางวัล (The instrumental relativist orientation) ผู้ที่มีจริยธรรมในขั้นนี้โดยทั่วไปจะมีอายุระหว่าง 7-10 ปี เขาจะมีพฤติกรรมทางจริยธรรมที่มีสาเหตุมาจากต้องการได้รับผลประโยชน์ และเลือกกระทำพฤติกรรมจริยธรรม ในส่วนที่จะนำความพอใจ ความสุขหรือประโยชน์สุขมาสู่ตน เริ่มพยายามทำเพื่อต้องการรางวัล

2. ระดับที่ 2 ระดับทำตามเกณฑ์ (Conventional level) ระดับนี้เป็นระดับที่กระทำตามความคาดหวังของบุคคลอื่น การดำเนินและยกย่องชมเชยจากสังคม เป็นสิ่งที่ควบคุมความประพฤติ มีการกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อยๆ ของตน ระดับนี้ยังต้องควบคุมจากภายนอก

แต่ยังมีความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา สามารถแสดงบทบาทที่สังคมต้องการได้ ระดับนี้เป็นระดับจริยธรรมของเด็กวัย 10-16 ปี แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 3 หลักการทำตามผู้อื่นเห็นชอบ (The interpersonal concordance orientation) ผู้ที่มีจริยธรรมในชั้นนี้มีอายุประมาณ 10-13 ปี ผู้ที่มีจริยธรรมในชั้นนี้มุ่งที่จะทำให้ผู้อื่นพอใจ เพื่อให้เขายอมรับเข้าเป็นพวก ชอบคล้อยตามคนอื่น โดยเฉพาะเพื่อทำตามแบบแผน คนส่วนใหญ่ยึดถือ

ชั้นที่ 4 ชั้นหลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม (The law and order orientation)

ผู้ที่มีจริยธรรมในชั้นนี้มีอายุประมาณ 13-16 ปี เขาจะรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนและสามารถทำตามหน้าที่ของตนตามเกณฑ์ที่สังคมกำหนด อาศัยหลักความเหมาะสมของบทบาทของตน เขาจะเคารพกฎหมายผู้ที่มีจริยธรรมในชั้นนี้ถือว่ามิจริยธรรมที่ตีพอสสมควร

3. ระดับที่ 3 ระดับเหนือเกณฑ์ (Postconventional level) ระดับนี้เป็นระดับที่มีจริยธรรมเป็นของตนเอง ซึ่งอยู่ในวัยผู้ใหญ่เพียงส่วนน้อยและมักจะมีในอายุ 16 ปีขึ้นไป ระดับนี้มีการตัดสินใจขัดแย้งด้วยการนำความคิดตรรกะรองด้วยตนเอง แล้วตัดสินใจไปตามแต่ว่าจะเน้นความสำคัญของสิ่งใดมากกว่ากัน การยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคมจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม ระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 5 ชั้นยึดหลักตามคำมั่นสัญญา (The social contract legalistic orientation) ผู้ที่มีจริยธรรมในชั้นนี้อายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ผู้ที่มีจริยธรรมในชั้นนี้ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ยังเห็นว่าการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎเป็นสิ่งทำได้ เมื่อได้พิจารณาด้วยเหตุผลที่จะทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม

ชั้นที่ 6 ชั้นยึดหลักการยึดอุดมคติสากล (The universal ethical principle orientation) พัฒนาการทางจริยธรรมขั้นสูงสุดนี้ จะพบในผู้ใหญ่ที่มีความเจริญทางสติปัญญา มีประสบการณ์และความรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นสากล จึงมีความคิดที่กว้างไกลไปกว่ากลุ่มและสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่เป็นบุคคลที่มีอุดมคติมีความสมเหตุสมผลคำนึงถึงความเท่าเทียมกันของสิทธิมนุษยชน

ความมีวินัยในตนเองเป็นคุณสมบัติสำคัญที่บุคคลควรมี เพราะผู้ที่มีวินัยในตนเองจะมีจริยธรรม ประพฤติอย่างมีเหตุผล ไม่ก่อความวุ่นวายแก่สังคม การศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเอง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ทราบว่าวินัยในตนเองมีที่มาอย่างไร เพื่อจะได้ปลูกฝังและพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลได้

สรุปได้ว่า การเกิดวินัยในตนเองนั้น บิดามารดาจะต้องวางพื้นฐานให้เกิดวินัยในตนเอง โดยเริ่มมาจากการเลี้ยงดูตั้งแต่แรก เด็กเกิดความพึงพอใจที่ปฏิบัติตามคำอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูของผู้เลี้ยงดูหรือเลียนแบบ เด็กจะเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาจนกลายเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

จะเห็นได้ว่า ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเองล้วนแต่เป็นการปลูกฝังวินัยตั้งแต่ในวัยเด็ก จนพัฒนาเรื่อยมาเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมอย่างมีความสุข โดยสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาในเรื่องผู้ปกครองปลูกฝังวินัยแก่นบุตรตั้งแต่วัยเด็ก พัฒนาเรื่อยมาจนปัจจุบันอยู่ในช่วงวัยรุ่น พัฒนาต่อไปออกสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ จากการศึกษาทฤษฎีดังกล่าว ทำให้ทราบถึงการปฏิบัติตนของผู้ปกครอง โดยวิธีการต่างๆ มาใช้ในการส่งเสริมให้บุตรของตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

วินัยในตนเองมีความสำคัญยิ่งในการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้บุตรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้วยวิธีการต่างๆ โดยการปลูกฝังและส่งเสริมการมีวินัยในตนเองตั้งแต่วัยเด็กจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต

ส่วนที่ 2 บริบทของโรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม

โรงเรียนสาธิต เป็น โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นภายใต้การดูแลของคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อให้เป็นสถานฝึกปฏิบัติการทางการศึกษา และเป็นสถานที่ฝึกการปฏิบัติงานของคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์ ก่อนที่นิสิตนักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา โรงเรียนสาธิต เป็น โรงเรียนแนววิชาการ โดยใช้นวัตกรรม เพราะโรงเรียนสาธิตเกิดจากการนำนวัตกรรมการสอนที่นักเรียนระดับวิชาชีพ (ปริญญาตรี) ซึ่งในสมัยก่อน คือ ส่วนหนึ่งของโครงการฝึกหัดครูของวิทยาลัยวิชาการศึกษา (โรงเรียนสาธิต โรงเรียนในดวงใจพ่อแม่, 2556)

โรงเรียนสาธิต เป็นองค์การทางการศึกษาที่มีลักษณะพิเศษต่างจากโรงเรียนทั่วไป โดยมติดจากการประชุมร่วมของกลุ่มโรงเรียนสาธิต เมื่อปี พ.ศ. 2547 ซึ่งกล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการก่อตั้งโรงเรียนสาธิต เพื่อเป็นโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพ ฝึกปฏิบัติของบัณฑิตในการสอนสาธิต การสอนวิจัย ทดลองด้านการเรียนการสอน พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาดังนั้น โรงเรียนสาธิตจึงเป็น โรงเรียนที่มีความพร้อมในทุกๆด้าน สามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นเด็กที่เก่งและกล้าแสดงออก มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ มีความเป็นตัวของตัวเองสูง และเป็นผู้นำสังคมได้เป็นอย่างดี สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้โรงเรียนสาธิตได้รับการคาดหวัง

สูงจากสังคม ว่าเป็นโรงเรียนที่สามารถผลิตนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะต่อ ยอด
ในระดับอุดมศึกษาที่สูงขึ้นไป

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สนใจทำการศึกษากับผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง
แก่นบุตรในจังหวัดนครปฐม จำนวน 3 โรงเรียนด้วยกันคือ

โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยรัฐได้แก่

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร

โรงเรียนสาธิตที่สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏได้แก่

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

จุดเด่นและแนวการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิต

จากการที่โรงเรียนสาธิตเกิดจากการนำนวัตกรรมการสอนที่นักศึกษาระดับวิชาชีพ
(ปริญญาตรี) วิชาชีพ โรงเรียนสาธิตจึงมีความพร้อมด้านบุคลากร และหลักสูตรการศึกษา
ที่แม้ในเริ่มแรกจะเป็นเพียงการสาธิตการสอน การวิจัย และการทดลองด้านการเรียนการสอน
เพื่อพัฒนาการศึกษา ดังนั้นหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิตจึงมีจุดเด่นที่เป็นการเรียน
การสอนคล้ายระดับมหาวิทยาลัย หรือที่หลายคนเรียกว่าเป็นหลักสูตรเตรียมความพร้อมผู้ระดับ
มหาวิทยาลัย รวมทั้งหลักสูตรของนักเรียนทั้งในระดับอนุบาลจนถึงมัธยมยังสามารถปรับเปลี่ยนได้
เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการศึกษาของมหาวิทยาลัยต้นสังกัดด้วย

ปัจจุบันโรงเรียนสาธิตได้ใช้เป็นที่สังเกตการสอนและการจัดโรงเรียน เพื่อการปฏิบัติงาน
และฝึกสอนของนิสิตนักศึกษา เป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของเด็ก
และทดสอบหลักวิชาการศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยโรงเรียนสาธิตจะจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ทดลอง สำรวจและแสดงออก
ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีครูเป็นผู้จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ฝึกคิด ฝึกทักษะ
กระบวนการ ฝึกการตัดสินใจ มีวินัย และมีความรู้สึที่ดีต่อตนเอง

ดังนั้น โรงเรียนสาธิตจึงเป็น โรงเรียนที่พ่อแม่ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เพราะ
มีความคาดหวังว่าลูกจะได้รับความรู้อย่างเต็มที่จากสถาบันที่มีชื่อเสียง รวมทั้งยังมีความคาดหวัง
ว่าโรงเรียนสาธิตเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่จะช่วยผลักดันให้ลูกประสบความสำเร็จและสามารถเรียนต่อ
ในระดับมหาวิทยาลัยได้ง่ายกว่าโรงเรียนอื่นๆ

กิจกรรมที่มุ่งเน้นในโรงเรียนสาธิต

โรงเรียนสาธิตมีกิจกรรมเด่นๆ เช่นเดียวกับโรงเรียนอื่นๆ โดยส่วนมากจะเน้นกิจกรรมด้านวิชาการเป็นหลัก เช่น สัปดาห์วิทยาศาสตร์ การแสดงผลงานทางวิชาการของนักเรียน การประกวดแข่งขันต่างๆ หรือความสามารถทางด้านดนตรี ซึ่งเด็กนักเรียนจะได้นำความรู้ที่ได้เรียนในหลักสูตรมาต่อยอดเป็นกิจกรรม เพื่อให้ให้เห็นว่าการเรียนการสอนของโรงเรียนทำให้เด็กสามารถลงมือปฏิบัติจริงได้ และเป็นที่ยอมรับของพ่อแม่ และสังคม

สภาพแวดล้อมในโรงเรียนสาธิต

โรงเรียนสาธิต โดยส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยต้นสังกัด หรืออยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง แต่จะมีการแยกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนจึงทำให้เด็กมองเห็นการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ทั้งจากภายในโรงเรียนของตัวเองและภายในมหาวิทยาลัย พื้นที่โดยรอบโรงเรียนจะมีพื้นที่สำหรับการเรียนรู้และกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมทักษะต่างๆ ของเด็กอย่างเต็มที่ เช่น ห้องสมุด ห้องทดลอง สนามกีฬา เป็นต้น

สิ่งที่เด็กได้รับจากการเรียนโรงเรียนสาธิต

โรงเรียนสาธิตเป็นเหมือนโรงเรียนเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก โดยเฉพาะความพร้อมทางด้านวิชาการ ซึ่งหากตัวเด็กเองอยู่ในวัยที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อมทางวิชาการในช่วงที่เหมาะสมก็จะยิ่งส่งเสริมให้เด็กพัฒนาศักยภาพของตัวเองได้อย่างเต็มที่ รวมถึงเด็กจะรู้ว่าตัวเองสนใจในเรื่องอะไรเป็นพิเศษ และมุ่งพัฒนาตัวเองไปในทางนั้นได้ในอนาคต (โรงเรียนสาธิต โรงเรียนในดวงใจพ่อแม่, 2556)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ก่อตั้งขึ้นจากความคิดริเริ่มของอาจารย์มาลี อติแพทย์ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์และรักษาการในตำแหน่งรองอธิการบดี เมื่อปี พ.ศ.2516 และเปิดรับนักเรียนเข้าเรียนในปีการศึกษา 2517 โดยใช้อาคารไม้บริเวณ โรงเรียนเกษตรกรรมเดิมซึ่งอยู่ทางด้านประตูเพชรเกษมเป็นที่ทำการ ปีแรกรับนักเรียน 2 ชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1(มศ.1) ชั้นละ 2 ห้อง หลักสูตรที่ใช้ได้สร้างขึ้นเอง โดยคณาจารย์ของคณะศึกษาศาสตร์ (คู่มือนักเรียนและผู้ปกครองโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2557 : 28)

1. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้ง ดังนี้

- 1.1 เพื่อใช้เป็นที่ปฏิบัติการตามแนวทฤษฎีทางการศึกษาและการสาธิต
- 1.2 เพื่อให้ให้นักศึกษาได้สังเกตการณ์สอนและฝึกหัดสอน
- 1.3 เพื่อใช้เป็นแหล่งวิจัยค้นคว้าทางการศึกษา
- 1.4 เพื่อใช้เป็นที่ให้การศึกษาแก่เยาวชนตามความถนัด ความสนใจ ความสามารถและวัยของแต่ละบุคคล
- 1.5 เพื่อใช้เป็นสวัสดิการการศึกษาของบุตรอาจารย์ ข้าราชการและลูกจ้างประจำของมหาวิทยาลัย

2. วิสัยทัศน์

เป็นแหล่งปฏิบัติทางการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ พัฒนาทางการศึกษาเพื่อสร้างเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม มีความรู้ ความสามารถในการทำงาน รู้จักใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม มีทักษะการแก้ปัญหา มีภาวะผู้นำ สืบสานวัฒนธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

โดยมีจุดหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คู่มือนักเรียนและผู้ปกครองโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2557 : 28,37)

3. ระเบียบ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วย เรื่องวินัยและการตัดคะแนนความประพฤติของนักเรียนโรงเรียนสาธิต พ.ศ.2551 กำหนดระเบียบไว้ดังนี้

วินัยของนักเรียนโรงเรียนสาธิต มีดังนี้

1. นักเรียนต้องแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. นักเรียนต้องเป็นผู้มีมารยาทดีและมีสัมมาคารวะต่อครูอาจารย์และผู้มาเยี่ยมเยือนโรงเรียน
3. นักเรียนต้องเป็นผู้มีความประพฤติดีและไม่กระทำการใดๆอันจะนำความเสื่อมเสียมาสู่โรงเรียนและส่วนรวม
4. นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามประกาศ คำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนของคณะศึกษาศาสตร์ และของมหาวิทยาลัย
5. นักเรียนจะต้องมีความสามัคคีต่อกัน

6. ถ้าถูกตัดคะแนนความประพฤติเกินกว่า 40 คะแนน จะถูกทำทัณฑ์บนโดยผู้ปกครองมารับทราบด้วย

4. ประกาศโรงเรียนเรื่องเครื่องมือสื่อสาร

หากอาจารย์ผู้สอนพบว่านักเรียนใช้หรือไม่ปิดเครื่องมือสื่อสารในช่วงโมงเรียนและอาจารย์ผู้สอนยึคนำส่งฝ่ายปกครองนักเรียนถ้าจะขอคืนให้ผู้ปกครองนักเรียนมารับคืนด้วยตนเองและนักเรียนจะถูกตัดคะแนนความประพฤติ ครั้งละ 5 คะแนน

5. ประกาศเรื่องการปฏิบัติเมื่อมาโรงเรียนสายและการออกนอกบริเวณโรงเรียนสาธิต

1. นักเรียนต้องมาโรงเรียนทุกวัน
2. หากจำเป็นต้องหยุดเรียนอนุญาตให้หยุดได้ 2 กรณีคือ ลาภิกและลาป่วย
3. การลาภิกต้องส่งใบลาว่างหน้าถึงฝ่ายปกครองนักเรียน โดยให้ผู้ปกครองลงนามรับรองและอาจารย์ที่ปรึกษาลงนามรับทราบ
4. การลาป่วยต้องส่งใบลาป่วยพร้อมใบรับรองแพทย์ในวันที่มาโรงเรียน หากป่วยโดยไม่ได้ไปพบแพทย์ให้ผู้ปกครองลงนามรับรองมาว่าป่วยจริง และอาจารย์ที่ปรึกษาลงนามรับทราบ
5. นักเรียนที่ไม่ได้ลาภิก ลาป่วย ถ้าออกจากบ้าน แต่มาไม่ถึงโรงเรียนหรือผู้ปกครองมาส่งที่โรงเรียนแต่ไม่ได้เข้าเรียนโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ถือว่าขาดเรียน
6. นักเรียนจะออกนอกบริเวณมหาวิทยาลัยได้ก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นอย่างยิ่งเท่านั้นและต้องปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้
7. ต้องนำจดหมายขออนุญาตออกนอกบริเวณมหาวิทยาลัยซึ่งมีลายมือชื่อผู้ปกครองรับรองมาให้อาจารย์ผู้สอนลงนามรับทราบก่อน
8. ในกรณีที่ผู้ปกครองมารับด้วยตนเองให้ติดต่อฝ่ายปกครองนักเรียนโดยตรง แสดงบัตรประจำตัวและลงบันทึกการรับนักเรียนออกนอกบริเวณมหาวิทยาลัย
9. ไม่อนุญาตให้ผู้ปกครองขอนำนักเรียนออกนอกมหาวิทยาลัยทางโทรศัพท์
10. หลังจากมาสาย 3 ครั้งแล้ว จะเชิญผู้ปกครองมารับทราบพฤติกรรมและการมาสายครั้งต่อไปจะถูกตัดคะแนนความประพฤติครั้งละ 5 คะแนน
11. การมาสายแล้วเข้าชั้นเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต ครั้งที่ 1 จะถูกตัดเดือน ครั้งที่ 2 จะเชิญผู้ปกครองมารับทราบพฤติกรรม และครั้งต่อไปจะถูกตัดคะแนนความประพฤติ 5 คะแนน

ตารางที่ 1

ตารางแสดงการตัดคะแนนความประพฤติของนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2557-2559 โรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร

การตัดคะแนนความประพฤติ	2557 จำนวน(ครั้ง)	2558 จำนวน(ครั้ง)	2559 จำนวน(ครั้ง)
1.มาโรงเรียนสายเกิน 3 ครั้ง	15	30	37
2.ออกนอกบริเวณมหาวิทยาลัย	10	17	29
3.ออกนอกบริเวณ โรงเรียน	12	20	25
4.หนีชั่วโมงเรียน	5	17	20
5.ทรงผมและเครื่องแต่งกายผิดระเบียบ	5	10	15

จากตารางแสดงการตัดคะแนนความประพฤติของนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2557-2559
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมในการทำผิดวินัยในโรงเรียนของ
นักเรียนๆที่มีจำนวนในการถูกตัดคะแนนความประพฤติเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยการมาโรงเรียน
สายเกิน 3 ครั้งมีการถูกตัดคะแนนความประพฤติมากที่สุด รองลงมาคือการออกนอกบริเวณ
มหาวิทยาลัย ออกนอกบริเวณ โรงเรียน หนีชั่วโมงเรียน และทรงผม เครื่องแต่งกายผิดระเบียบ
ตามลำดับ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
โดยเริ่มจากบ้าน ผู้ปกครองจึงมีความสำคัญยิ่งในการส่งเสริมบุตรให้เป็นผู้มีวินัยในตนเองต่อไป

สรุปได้ว่าโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากรมีความมุ่งหมายอบรมสั่งสอนให้ผู้เรียน
มีวินัยในตนเอง เพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ประสบความสำเร็จในชีวิต
มีคุณภาพ มีความเป็นเลิศในทุกๆด้าน รวมทั้งได้ให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียน
ร่วมกับโรงเรียนในเรื่องระเบียบวินัยอีกด้วย (กลุ่มมีนักเรียนและผู้ปกครอง โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมตั้งอยู่ที่ 85 ถนนมาลัยแมน ตำบลนครปฐม
อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม เป็นส่วนราชการหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
โดยแนวคิดการจัดตั้งนั้นมาจาก นายนิทัศน์เพ็ญกษุฑ อธิการวิทยาลัยครูนครปฐมในขณะนั้น
จัดตั้งขึ้นเพื่อสนองนโยบายของกรมการฝึกหัดครู(สภามหาวิทยาลัยราชภัฏในปัจจุบัน)

เพื่อให้วิทยาลัยครูผลิตครูอย่างมีประสิทธิภาพ สมบูรณ์ ทั้งในด้านภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โรงเรียนสาธิตจึงเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติประสบการณ์วิชาชีพครูและศึกษา ค้นคว้าวิจัยทดลอง ของอาจารย์และนักศึกษสาขาวิชาการศึกษ เป็นโรงเรียนที่ได้คะแนน O-NET ม.3 สูงที่สุดในประเทศไทยติดต่อกัน 3 ปีซ้อนในปีการศึกษา 2548-2550 และ O-NET ม.6 สูงเป็นอันดับ 3 ของประเทศ ในปีการศึกษา 2554 (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2558)

1. นโยบายการบริหาร

1. จัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษา เพื่อให้ นักเรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ถูกต้องมีเหตุผลมีวิสัยทัศน์และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และมีทักษะในสาระการเรียนรู้เป็นพื้นฐานเพียงพอต่อการศึกษาระดับสูงขึ้นและมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพสุจริต

2. ส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาตรงตามความถนัดความสามารถและความสนใจเพื่อพัฒนา ศักยภาพของตนอันจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียนการประกอบอาชีพ และอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข

3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการสื่อสาร การสร้างและการใช้เทคโนโลยีและการใช้ ภาษาต่างประเทศ

4. ปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมปฏิบัติตามค่านิยมที่พึง ประสงค์

5. ปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัย เคารพต่อกฎหมายมีจิตสำนึกและปฏิบัติตน ตามวิถีทางประชาธิปไตย

6. เสริมสร้างให้นักเรียนเห็นคุณค่าและธำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรมไทยตลอดจนสมบัติของชาติ

7. ส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพและบุคลิกที่ดี ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

8. เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน

2. ปรัชญา/วิสัยทัศน์/พันธกิจ

2.1 ปรัชญา

ปัญญาดี เป็นคนดี มีความสุขในการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2.2 วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มุ่งพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กล้าแสดงออกในสิ่งที่ดีงาม สามารถดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุขบนพื้นฐานความเป็นไทยและความเป็นสากล

2.3 พันธกิจ

1. เร่งรัดและส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์ และทักษะในการดำเนินชีวิต

3. จัดกระบวนการเรียนรู้และองค์ประกอบสนับสนุนในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน ให้มีศักยภาพทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามมาตรฐานสากล

4. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการคิด การแสวงหาความรู้ การสร้างปัญญา เพื่อประยุกต์ใช้กับการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานความเป็นไทย

5. จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน

6. จัดสาระและสร้างเสริมประสบการณ์ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรักท้องถิ่นและภูมิใจในความเป็นไทย

3. คติพจน์/เป้าหมาย/คุณลักษณะอันพึงประสงค์

3.1 คติพจน์

เสริมสร้างปัญญา พัฒนาคุณธรรม

3.2 เป้าหมาย

ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา กล้าแกร่งวิทยาศาสตร์ มีศักยภาพศึกษาต่อ ชื่นชมความเป็นไทย สนใจโลกสากล ดำรงตนอย่างมีความสุข

3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่นับถือ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

2. บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล เสียสละเพื่อส่วนรวม ดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน รวมทั้งช่วยพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้น

3. เคารพเชื่อฟังบิดามารดา ครูอาจารย์ กตัญญูกตเวที มีสัมมาคารวะ

4. ปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ คือมีวินัย ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน

5. มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น

6. ดำรงชีวิตด้วยปัญญา ไตร่ตรองสิ่งที่ได้รับรู้ด้วยเหตุผล ไม่มั่งงายนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์
ในชีวิตประจำวัน

7. รักการเรียนรู้ รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า

8. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี

9. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

สรุปได้ว่าโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีนโยบายการบริหารเพื่อ
มุ่งพัฒนาศักยภาพของนักเรียนร่วมกับผู้ปกครองให้เป็นทุกคนเก่งและดี โดยมีการจัดกิจกรรม
ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน เช่น กิจกรรมปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียนในแต่ละ
ภาคการศึกษา กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้นเพื่อเป็นการให้ข้อมูล
การส่งเสริม การสนับสนุน ปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในเรื่องต่างๆเช่น
การเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วินัยของนักเรียนเพื่อสนับสนุนให้ผู้ปกครองส่งเสริมบุตร
ของตนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเองต่อไป (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2558)

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

เนื่องจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีโครงการขยายมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ขึ้น ณ
วิทยาเขตกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เพื่อเป็นแหล่งผลิตบุคลากรระดับ
ปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก ในสาขาวิชาการเกษตรและอื่นๆ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
จึงกำหนดเปิดใช้วิทยาเขตกำแพงแสนตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2522 เป็นต้นมา โดยมีคณะต่างๆ
เริ่มเปิดดำเนินการ คือ คณะเกษตร คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย

ในปี พ.ศ.2523 ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีนโยบายที่จะเปิดดำเนินการ
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพื่อจะได้สอดคล้องกับ
แผนพัฒนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเป็นการส่งเสริมขยายงานทางการศึกษา
ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในชุมชนด้วย ฉะนั้นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้อนุมัติ
ให้เปิดโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ขึ้น ณ วิทยาเขตกำแพงแสน ตั้งแต่วันที่ 15
กรกฎาคม 2523 โดยให้คณะศึกษาศาสตร์เป็นฝ่ายรับผิดชอบในการจัดดำเนินการเรียนการสอน
ดังนั้นคณะศึกษาศาสตร์จึงวางเป้าหมายที่จะให้โรงเรียนสาธิตเกษตรฯ วิทยาเขตกำแพงแสน

เป็นศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาที่จะทำการวิจัยการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
ในเขตชนบทไปพร้อมกับการทดลองจัดการเรียนการสอนแบบสมรรถฐานและการบริการ
ทางวิชาการแก่ชุมชนด้วย(คู่มือนักเรียน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2557)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.1 วิสัยทัศน์

จัดการศึกษาเพื่อเป็นการสร้างทางเลือกให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ มุ่งสู่สถาบันอุดมศึกษา
โดยมีความเป็นผู้นำ ดำรงคุณธรรมตามที่สังคมต้องการ

1.2 พันธกิจ

1. พัฒนาผู้เรียนให้เกิดองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและ
ทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสารและนำมาใช้อย่างคุ้มค่า
2. พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เป็นที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ และมีศักยภาพพร้อมที่จะตัดสินใจ
และแสดงออกเพื่อมีชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข
3. พัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนากระบวนการคิดให้ผู้เรียน
มีศักยภาพ ในการแสวงหาความรู้ โดยใช้ภูมิปัญญาในมหาวิทยาลัย
4. พัฒนาผู้เรียนโดยส่งเสริมการออกกำลังกาย การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและ
สุนทรียศาสตร์
5. พัฒนาคณาจารย์สู่มาตรฐานวิชาชีพชั้นสูง เป็นผู้นำด้านการศึกษาและวิจัยเพื่อผู้เรียน

1.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 10 คุณลักษณะดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัยในตนเอง
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ
9. มีสุนทรียภาพ

10. มีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และปฏิบัติตนห่างไกลยาเสพติด

2. ระเบียบว่าด้วยเรื่องผู้ปกครองนักเรียน พ. ศ. 2557

1. ผู้ปกครองต้องร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อควบคุมความประพฤติและการศึกษาเล่าเรียน โดยให้นักเรียนแต่งกาย แต่งเครื่องแบบ ประพฤติตามระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งของสถานศึกษา ระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติตนของนักเรียน พ. ศ. 2557

2. นักเรียนทุกคนควรปฏิบัติตนเป็นคนดี กล้าหาญ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกที่ควร รู้จักอดกลั้น รู้จักกาลเทศะ มีกิริยาจาสุภาพ มีสัมมาคารวะต่อบิดา มารดา อาจารย์ และ มีความสุภาพอ่อนโยนต่อบุคคลทั่วไป การหยุดเรียน การลา การขาดเรียน ให้ผู้ปกครอง เขียนข้อความรับรองว่า “ข้าพเจ้ารับรองว่าเป็นความจริง” พร้อมลงลายมือชื่อในตอนท้ายใบลา ของนักเรียน โดยจะต้องเป็นลายมือของผู้ปกครองที่มาทำการมอบตัวหรือที่ได้แจ้งไว้กับ ทางโรงเรียน ถ้าปรากฏว่านักเรียนคนใดปลอมลายมือชื่อผู้ปกครองให้ลงโทษฐานแจ้งเท็จ อีกประการหนึ่ง หากนักเรียนขาดเรียนเกิน 3 วันติดต่อกัน และไม่ได้รับแจ้งจากผู้ปกครอง จะดำเนินการดังนี้ 1.อาจารย์ประจำชั้นติดต่อขอข้อมูลจากผู้ปกครอง หากไม่ได้รับการชี้แจง จากผู้ปกครองภายใน 7 วัน อาจารย์ประจำชั้นทำรายงานแจ้งงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนทราบ เพื่อทางโรงเรียนจะได้ทำหนังสือเชิญผู้ปกครองมาพบอาจารย์งานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนต่อไป กรณีผู้ปกครองไม่มาพบอาจารย์งานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ดังกล่าว งานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนเสนอรองอาจารย์ใหญ่ฝ่ายพัฒนานักเรียน เพื่อเสนอหัวหน้าสถานศึกษา พิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

3. ระเบียบว่าด้วยการลงโทษนักเรียน พ. ศ. 2557

หากนักเรียนถูกตัดคะแนนความประพฤติเกินกว่า 40 คะแนน จะถูกทำทัณฑ์บน โดยให้ผู้ปกครองมารับทราบด้วย

สรุปได้ว่าโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ได้เห็นความสำคัญในเรื่องการปลูกฝังความมีวินัยในตนเองให้แก่ นักเรียนร่วมมือกับผู้ปกครอง โดยการให้ผู้ปกครองได้ทราบถึงพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อเป็น การป้องกันแก้ไขร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง เพื่อให้บุตรเป็นผู้ประพฤติ ปฏิบัติตน ตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้ เพื่อสามารถใช้ชีวิตในโรงเรียนและสังคมได้อย่างเป็นสุข (คู่มือ นักเรียน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัย และพัฒนาการศึกษา, 2557)

จะเห็นได้ว่าโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ได้แก่ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม และโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ได้มีนโยบายในการอบรมตั้งสอนนักเรียน ให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง รวมทั้งผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนร่วมกับทางโรงเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาถึงการที่ผู้ปกครองมีการส่งเสริมบุตรของตนเพื่อสามารถที่จะเรียนรู้การใช้ชีวิตในโรงเรียน สังคมได้อย่างมีวินัยในตนเองและมีความสุข

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนสาธิต

ศิริพร สอาดล้วน (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเอง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านความประพฤติทั่วไป ด้านกิจวัตรประจำวัน ด้านการควบคุมตนเอง ด้านการทำงานและด้านการเรียน อยู่ในระดับที่ปฏิบัติบ่อยครั้ง ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีความสัมพันธ์กันเฉพาะด้านความประพฤติทั่วไปและด้านการทำงาน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ .01

วัลลภา วงศ์ศักดิ์รินทร์ (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเพศไม่พบความแตกต่าง เมื่อจำแนกตามระดับชั้น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเรื่องเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนเป็นอย่างไร การศึกษาปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวกับวินัยในตนเองของนักเรียนและพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของพ่อแม่ในการส่งเสริมให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเอง เพราะพ่อแม่เป็นรากฐานที่สำคัญในการเลี้ยงดู อบรม ปลูกฝัง สนับสนุนและส่งเสริมให้บุตรสามารถปฏิบัติตนเป็นผู้สามารถดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ส่วนที่ 3 สัมพันธภาพในครอบครัว

สภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของครอบครัว และนำไปสู่ปัญหาของสังคมต่าง ๆ มากมาย หากครอบครัวไม่เข้มแข็งพอ การปกป้อง

คุ้มครองสมาชิกในครอบครัวให้รอดพ้นจากภัยรอบด้านจะทำให้ยาก และสภาพปัญหาสังคม ก็นับว่ามีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น

สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันโครงสร้างพื้นฐานของสังคม ซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุด แต่มีบทบาทสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูและหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ ตลอดจนสร้างค่านิยม เจตคติ อุปนิสัยและบุคลิกภาพของบุคคล ดังนั้นการส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวเห็นความสำคัญ ของการใช้เวลาร่วมกัน ทักษะการใช้ชีวิต การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ลดความขัดแย้ง ให้ความรัก ความอบอุ่น และการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ของสมาชิกในครอบครัว จึงเป็นสิ่งสำคัญ ในการส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดี ก่อให้เกิดความสุขในครอบครัว และเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนา สังคมคุณภาพอย่างยั่งยืน

สัมพันธภาพในครอบครัว เป็นลักษณะการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างสมาชิก ในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูก ความสัมพันธ์ระหว่างปู่ย่าตายาย กับลูกหลาน รวมไปถึงความสัมพันธ์ในหมู่ญาติมิตรและเพื่อนฝูง มีความห่วงใยซึ่งกันและกัน และปรึกษาหารือร่วมกันเมื่อมีปัญหาต่างๆเกิดขึ้น ส่วนครอบครัวที่มีสัมพันธภาพไม่ดีนั้น จะมีลักษณะตรงกันข้ามคือ เกิดมีความห่างเหิน และนำไปสู่ปัญหาและความขัดแย้งกันที่สุดใน (จิราพร ชมพิกุล, 2552 : 1-2)

3.1 ความหมายของสัมพันธภาพในครอบครัว

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นรวมถึง สถาบันทางสังคมต่าง ๆ นั้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน แต่สถาบันทางสังคมแห่งแรกที่ปลูกฝัง การเรียนรู้ต่าง ๆ นั้นคือ สถาบันครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น ตามธรรมชาติอันเนื่องมาจากสมาชิกในครอบครัวซึ่งได้แก่ พ่อแม่ พี่น้อง ได้ให้ความรัก ความผูกพันความใกล้ชิดสนิทสนม มีอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดร่วมกัน การเอาใจใส่เลี้ยงดูกัน ทำให้เกิดการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) เป็นแบบแผนของความรักความเข้าใจ ค่านิยม และการประพฤติปฏิบัติต่อกัน ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวนั้น จะเป็นพื้นฐานที่ดีของสังคม ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ช่วยเสริมสร้างความผาสุก ความราบรื่น ความมั่นคง และความ เป็นปึกแผ่นให้แก่สังคม ได้มีผู้ให้ความหมายของสัมพันธภาพในครอบครัวไว้หลายท่าน ดังนี้

กรณีกา อ่างทอง (2552 : 31) ได้กล่าวถึงสัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง การที่สมาชิก ในครอบครัวให้การยอมรับในตัวนักเรียนในด้านความรัก ความผูกพันสนิทสนม ความเห็นอก เห็นใจซึ่งกันและกัน มีการยอมรับและยกย่องนักเรียนด้วยความเหมาะสม มีเวลาใกล้ชิดพูดคุย

รับฟังปัญหา และเหตุผลซึ่งกันและกัน รวมถึงมีการร่วมกันคิดและตัดสินใจในสถานการณ์ที่เป็นปัญหา เช่น การพูดคุยปรึกษากันหาหรือในเรื่องต่างๆ การทำกิจกรรมร่วมกันในวันหยุด การไปเที่ยวพักผ่อนด้วยกัน การปรับทุกข์ในปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งยอมรับเหตุผลในความคิดเห็นและการกระทำของกันและกันอย่างเข้าใจ

จิราพร ชมพิกุล (2552 : 5) สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว และเครือญาติ หรือบุคคลอื่นที่อาศัยรวมอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน โดยใช้เวลาในการทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ร่วมกัน มีการสนทนาพูดคุย ปรึกษาหารือกัน มีการแสดงออกซึ่งความรัก เอื้ออาทรต่อกันทั้งทางกาย วาจา และใจ และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างเหมาะสม

สมิธ วุฒิสวัสดิ์ (2552 : 7) สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของสมาชิกที่อยู่ในครอบครัวของนักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ และลูกๆหรือผู้ปกครอง ซึ่งอาจจะเป็นพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่คนอื่นๆได้แก่ ปู่ย่า ตายาย ลุงป้า น้าอา เพื่อที่จะทำให้ครอบครัวดำเนินไปได้อย่างมีความสุข มีความเข้าใจอันดี

สรานจิต สงวนศักดิ์ (2553 : 40) ได้กล่าวว่า สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง การที่บิดามารดาและสมาชิกในครอบครัวให้ความรัก ความเอาใจใส่ ชมเชยให้กำลังใจ แสดงความสนใจเมื่อบุตรผิดพลาด และร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว

สรุปได้ว่า สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว โดยมีการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว ดังนั้นสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดีจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่พ่อแม่ส่งเสริมวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นแก่ลูก หากพ่อแม่ให้ความรัก ดูแลเอาใจใส่ พูดคุยอย่างเข้าใจกันจะส่งผลให้ลูกมีวินัยในตนเอง

3.2 องค์ประกอบของสัมพันธภาพในครอบครัว

สัมพันธภาพที่อบอุ่นในครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สมาชิกในครอบครัวอยู่ร่วมกันด้วยความรัก ความอบอุ่น สามารถสืบทอดและดำรงความเป็นครอบครัว กล่าวคือครอบครัวมีความรัก ความอบอุ่นแล้ว สมาชิกในครอบครัวก็ย่อมจะมีความมั่นคงทางอารมณ์ สามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆในสังคมได้อย่างเต็มที่ (กรรณิกา อ่างทอง, 2552 : 31)

จำลอง ลิลัน (2551 : 36) ได้กล่าวถึงสัมพันธภาพในครอบครัวที่ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีควรจะประกอบด้วย

1. การติดต่อสื่อสารระหว่างกัน หมายถึง การมีเวลาพูดคุย สามารถพูดคุยกันอย่างเป็นกันเอง เข้าใจกันและเปิดเผยร่วมกับรู้เรื่องราวความรู้สึกของกันและกันโดยไม่ต้องปกปิด

2. ความผูกพันและการสนับสนุนระหว่างกัน หมายถึง การพักผ่อนร่วมกัน ความเห็นอกเห็นใจกัน และแสดงความห่วงใยในสวัสดิการของกันและกัน การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รู้จักส่งเสริมและแบ่งเบาความทุกข์ของอีกฝ่ายหนึ่งโดยไม่ทอดทิ้ง

3. ความเชื่อถือและชื่นชมคุณค่าของกันและกัน หมายถึง การมีความเชื่อถือในสิ่งที่อีกฝ่ายหนึ่งปฏิบัติ ไม่หวาดระแวงกัน ไม่ละเมิดสิทธิของแต่ละคน มีความพึงพอใจ ชื่นชมและศรัทธาเลื่อมใสซึ่งกันและกัน

4. ความสอดคล้องในการปฏิบัติต่อกัน หมายถึง การยอมรับในความคิดเห็นยอมรับกฎเกณฑ์มาตรฐานของบุคคลในครอบครัว ไม่เข้มงวดในระเบียบวินัย และข้อจำกัดมากเกินไป

สมิธ วุฒิสวัสดิ์ (2552 : 7 - 8) สัมพันธภาพในครอบครัว ประกอบด้วย

1. ด้านภารกิจที่สมาชิกแต่ละคนจะต้องรับผิดชอบตามบทบาทและหน้าที่ หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกถึงความรับผิดชอบ ในการทำงานบ้านที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ต้องให้สมาชิกคนอื่นในครอบครัวเตือน

2. ด้านการสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนและสมาชิกในครอบครัวได้ทำการแสดงออกด้วยการพูดคุยกันอย่างตรงไปตรงมา ทั้งด้านคำพูดและท่าทาง โดยสมาชิกในครอบครัวจะสามารถเข้าใจความหมายในสิ่งที่พูดคุยได้ตรงกัน

3. ด้านการแสดงออกถึงความผูกพันอันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในลักษณะของความผูกพัน ห่วงใย และรักใคร่ระหว่างกันและกัน

4. การให้ความช่วยเหลือและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกในลักษณะการเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือกันทั้งทางสีหน้า ท่าทาง คำพูด ให้ความช่วยเหลือคนในครอบครัวอย่างเหมาะสม

5. การแก้ปัญหาและความขัดแย้งร่วมกัน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนและสมาชิกในครอบครัวแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและความขัดแย้งในครอบครัว

6. การใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมร่วมกัน หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมในเวลาว่างของครอบครัวร่วมกัน โดยที่นักเรียนและสมาชิกในครอบครัวทุกคนจะมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมมีความยินดีและเต็มใจที่จะปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนด และมีความพึงพอใจภายหลังการทำกิจกรรมร่วมกัน

7. การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กฎระเบียบของครอบครัว หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกโดยการปฏิบัติตามข้อกำหนดในการดำเนินชีวิตประจำวันของครอบครัว รวมทั้งการยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการไม่กระทำตามข้อกำหนด

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของสัมพันธภาพในครอบครัวมีความสำคัญต่อการที่พ่อแม่สร้างวินัยให้แก่ลูก เพราะความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว การสื่อสารที่ดี การทำกิจกรรมร่วมกัน ช่วยเหลือกันและกันในครอบครัว จะเป็นพลังช่วยให้ทุกคนอยู่อย่างมีความสุข

3.3 สัมพันธภาพในครอบครัวระหว่างพ่อแม่กับลูก

สัมพันธภาพในครอบครัวระหว่างพ่อแม่ และลูกมีความสำคัญอย่างยิ่ง หากสัมพันธภาพในครอบครัวมีการทำตามบทบาทหน้าที่ของตน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน การให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหา ปฏิบัติตามกฎของครอบครัวยอมรับผลให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นไปด้วยความราบรื่นและมีความสุข

กรณีกา อ่างทอง (2552 : 36) ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวนั้น เป็นรากฐานที่สำคัญในชีวิตของวัยรุ่น หากสมาชิกในครอบครัวให้การยอมรับในตัวนักเรียนในด้านความรัก ความผูกพันสนิทสนม ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน มีการยอมรับและยกย่องนักเรียนด้วยความเหมาะสม มีเวลาใกล้ชิดพูดคุยรับฟังปัญหา และเหตุผลซึ่งกันและกันรวมถึงมีการร่วมกันคิด และตัดสินใจในสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเช่น การพูดคุยปรึกษาหารือในเรื่องต่างๆ การทำกิจกรรมร่วมกันในวันหยุด การไปเที่ยวพักผ่อนด้วยกัน การปรับทุกข์ในปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งยอมรับเหตุผลในความคิดเห็นและการกระทำของกันและกันอย่างเข้าใจ ก็สามารถส่งเสริมให้วัยรุ่นเกิดการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

สรานุจิต สงวนสัจย์ (2553 : 44) สัมพันธภาพระหว่างพ่อแม่ลูกในวัยรุ่น มีความแตกต่างไปจากในวัยเด็กอย่างชัดเจน วัยรุ่นมีลักษณะธรรมชาติตามวัยของตน ได้แก่ ความรู้สึกหรือความต้องการที่จะได้มาซึ่งความเป็นอิสระเสรี ต้องการคิดเอง กระทำเอง ตัดสินใจด้วยตนเอง ธรรมชาติเหล่านี้ทำให้วัยรุ่นประพฤติตนไปในทิศทางที่แตกต่างไปจากวัยเด็ก ในวัยเด็กเขาจะไม่แสดงอาการต่อต้านพ่อแม่ให้เห็นอย่างชัดเจนเหมือนระยะวัยรุ่น ถ้าปล่อยให้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างพ่อแม่และลูกวัยรุ่นเพิ่มขึ้นก็จะเป็นการทำลายสัมพันธภาพที่ดีของครอบครัวลงไปได้

สัมพันธภาพในครอบครัว เป็นความสัมพันธ์ตามบทบาทที่คนเรามีต่อสมาชิกในครอบครัว สัมพันธ์กับพัฒนาการแต่ละด้านของวัยรุ่น สัมพันธภาพที่พอเหมาะจะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในช่วงวัยรุ่นที่ดี มีความเป็นเหตุเป็นผล มีวินัยในตนเองสามารถอยู่ร่วมในครอบครัว และสังคมอย่างมีความสุข

3.4 แนวทางการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว

ครอบครัวที่มีสัมพันธภาพดีระหว่างกันเป็นครอบครัวที่มีความสุข และการมีความสุขนี้ทำให้สมาชิกภายในครอบครัวมีพัฒนาการในการรับรู้ตนเองในทางบวกและทำให้รู้สึดีกว่าตนเองมีคุณค่าสำหรับครอบครัวและของสังคม รู้สึกว่าตนเองเป็นผู้มีความสามารถทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันภายในครอบครัวจะเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองพร้อมก็นำความคิดความรู้สึกต่อผู้อื่นในทางบวกไปใช้ในการปฏิบัติตนต่อสังคมภายนอกด้วย (กรรณิกา อ่างทอง, 2552 : 32)

การสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มี 3 ปัจจัยใหญ่ คือ

1. การชมเชย หรือ ชื่นชมที่เหมาะสม
2. การตีเพื่อก่อ
3. การแก้ไขความขัดแย้งในเชิงสร้างสรรค์

หลักการในการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลในครอบครัวและผู้อื่น

1. ฝึกนิสัยตนเองให้มีคุณลักษณะที่ดีงาม ไม่เป็นที่น่ารังเกียจ เช่น เชื่อตรงต่อเวลา ทำตามทีพูด ไม่หยอหยิมของผู้อื่นหากไม่จำเป็น ชมผู้อื่นด้วยความจริงใจ การมีน้ำใจ เสียสละต่อผู้อื่น ไม่นินทาว่าร้ายผู้อื่น และรู้จักกาลเทศะ

2. การฝึกเสริมสร้างบุคลิกภาพของตนเอง การเสริมสร้างบุคลิกภาพของตนเองให้เป็นผู้ที่มีบุคลิกสง่างาม ในอิริยาบถทั้งการนั่ง การยืน การเดินให้เหมาะสม

3. วิธีการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลในครอบครัวและผู้อื่น การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น

การสร้างสัมพันธภาพนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ ควรรู้จักสร้างสัมพันธภาพเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ดังนี้

1. สัมพันธภาพระหว่างสามีและภรรยา กล่าวคือ สิ่งที่สามีพึงปฏิบัติต่อภรรยาเพื่อสัมพันธภาพ ดังนี้ เป็นหัวหน้าครอบครัว ให้เกียรติ ยกย่องภรรยา แสดงความของภรรยาที่พึงปฏิบัติต่อสามี เช่น การซื้อสตั๊ด ยืมเข็มแจ่มใส รักษาทรัพย์สมบัติของสามี เคารพและเกื้อกูลครอบครัวสามีตามสมควรแก่ฐานะ และควรดูแลให้กำลังใจเมื่อเจ็บป่วย

2. สัมพันธภาพกับผู้อื่น เช่น การให้เกียรติ ยกย่อง ไม่ทะเลาะวิวาท หากมีเรื่องขัดแย้งต้องรีบพูดคุย ช่วยเหลือตามสมควรแก่ฐานะตนเอง เป็นต้น (จิราพร ชมพิบูล, 2552 : 19-20)

สิ่งสำคัญคือ พ่อแม่ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูก ในเรื่องของความโกรธ คือ ควรทำอย่างที่ว่าพ่อแม่สอนลูกจะทำใ้ง่ายสำหรับลูกที่จะรับฟังและทำตาม ซึ่งผลดีที่ตามมาคือความเข้าใจและความเคารพนับถือที่ลูกวัยรุ่นจะมีต่อพ่อแม่มากขึ้น บางครั้งพ่อแม่อาจจะไม่พอใจพฤติกรรม

ของวัยรุ่นและหาทางจะปรับปรุงด้วยวิธีการต่างๆ การเตือนด้วยความหวังดี เป็นวิธีการที่ลูกวัยรุ่นยอมรับได้ดีแต่พ่อแม่ควรมีวิธีการเตือน รวบรวมเหตุผลที่ดีที่ลูกยอมรับได้ หาเวลาที่พ่อแม่พร้อมที่จะพูด และลูกพร้อมที่จะฟังพูดกันให้เป็นที่เข้าใจ พ่อแม่อย่าพูดวันละวันละหนอยให้ลูกไปปะติดปะต่อเอาเอง ลูกจะคิดว่าพ่อแม่บ่นให้ฟังทุกๆ ที่ในความคิดของพ่อแม่ นั่นพ่อแม่ได้เตือนแล้ว สำหรับพ่อแม่ที่เคยเข้มงวดกับลูกมาก่อน การกำหนดกฎระเบียบที่เคร่งครัดก็อาจจะช่วยปรับพฤติกรรมลูกได้บ้างแต่สำหรับวัยรุ่นที่พ่อแม่ไม่เคยทำเช่นนี้มาก่อน หากตั้งกฎเกณฑ์หรือกำหนดการตัดสิทธิขึ้นมาลูกอาจจะไม่ทำตาม พ่อแม่ควรพูดคุยหาทางตกลงกับวัยรุ่นในกฎเกณฑ์ที่วัยรุ่นสามารถปฏิบัติตามได้จะช่วยให้การปรับพฤติกรรมได้ผลดี

ในสังคมไทย การอบรมเลี้ยงดูลูกมักจะเป็นไปในลักษณะของการ โอบอุ้ม ซึ่งพ่อแม่จะให้ความใส่ใจ โดยเฉพาะเมื่อลูกยังเล็กพอเข้าสู่วัยรุ่น พ่อแม่ก็มักจะปล่อยให้ลูกดูแลตัวเอง พ่อแม่สนับสนุนด้านการศึกษา และเงินทองเป็นหลัก ขณะเดียวกันพ่อแม่ก็เป็นกังวลกับลูกวัยรุ่นที่จะต้องเผชิญกับปัญหาสังคมภายนอกครอบครัว การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่นเป็นวิธีการหนึ่งที่พ่อแม่จำเป็นต้องใช้ นอกเหนือจากการสนับสนุนด้านการศึกษา และเงินทองหรือปล่อยให้ลูกดูแลตัวเอง (ปิยาพัทธ์ อารีญาติ, 2549)

การสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นรากฐานในการปลูกฝังหล่อหลอมให้สมาชิกในครอบครัว รวมถึงบุตรในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน การฝึกคุณลักษณะที่ดีงาม การยกย่องชมเชยต่อกัน และให้กำลังใจกัน เพื่อนำไปสู่พฤติกรรม การมีวินัยในตนเองแก่นับต่อไป

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว

จันทิมา แสงเลิศอุทัย (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเอง และระดับความมีวินัยในตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเอง พบว่า ตัวแปรที่รับการคัดเลือกเข้าสมการคือ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษาเป็นตัวทำนายความมีวินัยในตนเอง

ปัญญาวดี ชมสุวรรณ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีเขต 2 ซึ่งตัวแปรปัจจัยบางประการที่ศึกษา ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาลี อนุสนธิ์ (2552 : 55) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยน่าจะเป็นผลมาจากพ่อแม่เลี้ยงดูลูกด้วยการให้ความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก มีการให้กำลังใจลูกเมื่อมีปัญหา ส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

สุขอรุณ วงษ์ทิม (2555) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับวินัยในตนเองของศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับครอบครัวอยู่ในระดับดีมาก

จากงานวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัวดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่า สัมพันธภาพในครอบครัวเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับบุตร พบว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่าสัมพันธภาพในครอบครัวหากมีการสื่อสาร ดูแลเอาใจใส่กันและกัน มีความผูกพันต่อกัน และทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว เป็นสิ่งหล่อหลอมให้เกิดวินัยในตนเอง เมื่อเติบโตสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

สำหรับการวิจัยครั้งนี้สัมพันธภาพที่ดีภายในครอบครัว ความรัก ความเข้าใจ การพูดคุยสื่อสารอย่างเข้าใจซึ่งกันและกัน ยอมรับเหตุผลในความคิดเห็นและการกระทำของกันและกันอย่างเข้าใจ ย่อมส่งผลต่อการที่ผู้ปกครองสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดีเพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองให้แก่บุตรของตน

ส่วนที่ 4 ความตระหนักในบทบาทหน้าที่

สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่เป็นหลักของสังคม เป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาคนและสังคม โดยทำหน้าที่หล่อหลอมและขัดเกลาความเป็นมนุษย์ให้แก่สมาชิกในครอบครัวด้วยการอบรมเลี้ยงดู พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมให้แก่สมาชิกครอบครัว เพื่อให้สมาชิกครอบครัวมีพัฒนาการตามวัย และเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ รู้จักหน้าที่ ความรับผิดชอบ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, 2560 : 1)

4.1 ความหมายของบทบาท

คำว่า บทบาท มีความหมายว่า ตำแหน่ง หรือ ฐานะ ซึ่งเป็นสิทธิและหน้าที่ ที่บุคคลพึงกระทำ โดยสิทธิและหน้าที่เหล่านี้ วินิจฉัยตำแหน่ง ของแต่ละบุคคลในสังคม

แล้วมีความเกี่ยวข้องกับบรรทัดฐาน ขนบธรรมเนียมประเพณีทางสังคมที่บุคคลนั้นอยู่ การแสดงบทบาทตามฐานะของบุคคลจะต้องมีการพัฒนา โดยอาศัยการเรียนรู้ในสถานการณ์ แห่งการกระทำ และวัฒนธรรมที่บุคคลอื่นในสังคม ดังนั้นบทบาทจึงเป็นตัวกลางระหว่างสังคม กับบุคคลและการแสดงพฤติกรรมของบุคคลกลายมาเป็นแนวทางปฏิบัติของสังคม

ณัฐพันธ์ เจริญนันท์ (2551 : 35) บทบาท หมายถึง แบบอย่างพฤติกรรมที่คาดหวังว่า แต่ละบุคคลจะแสดงออกตามสถานะของเขาในสถานการณ์ต่างๆ โดยบทบาทจะสะท้อนถึงตำแหน่ง หน้าที่ สิทธิ และความรับผิดชอบของบุคคลในสังคม

สินธร คำเหมือน (2550 : 7) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และพฤติกรรมที่คาดหวัง หรือการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และได้แสดงออกตามบทบาท

เอกรินทร์ สัมहाศาล (2552) บทบาท หมายถึง การทำหน้าที่หรือพฤติกรรมที่สอดคล้อง กับสถานภาพของตน

สรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมต่างๆที่แสดงออกเพื่อทำหน้าที่ ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะบทบาทของการเป็นพ่อแม่ที่ดี รู้จักหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่างๆ ให้ครบถ้วน

4.2 ความหมายของความตระหนัก

ความตระหนัก (Awareness) เป็นแนวคิดเชิงจิตวิทยา ได้มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

กุลวดี สุธล้า (2550) กล่าวว่า ความตระหนัก หมายถึง การแสดงออกซึ่งความรู้สึก ความเห็นความสำนึก เป็นภาวะที่บุคคลเข้าใจและประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับตนเองได้ โดยอาศัยระยะเวลา เหตุการณ์ ประสบการณ์ หรือสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยทำให้คนเกิด ความตระหนัก

วิมลพรรณ อาภาเวท (2554) ได้สรุป ความตระหนัก หมายถึง การแสดงความรู้สึกที่เกิดขึ้น ภายในอันเนื่องมาจากบุคคลเคยมีประสบการณ์ เคยรับรู้สถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น โดยอาศัยระยะเวลา ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมต่างๆที่ส่งผลให้เกิดความตระหนัก

สรุปได้ว่า ความตระหนัก หมายถึง การรับรู้ประสบการณ์ สถานการณ์ต่างๆ โดยอาศัยระยะเวลาส่งผลให้เกิดความตระหนัก

4.3 บทบาทของพ่อแม่

การอบรมเลี้ยงดูเป็นเรื่องสำคัญยิ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็นหน้าที่ของทุกคนในครอบครัว ไม่ใช่เป็นเรื่องของคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะเช่นพ่อหรือแม่ และความรักของพ่อแม่เป็นจุดเริ่มต้น

ของการพัฒนาจริยธรรมในตัวเด็ก เด็กที่ได้รับการรักความอบอุ่นจะได้รับความพอใจ และมีความสุขเมื่ออยู่ใกล้ชิดกับผู้เลี้ยงดูเด็กจะเลียนแบบผู้เลี้ยงดูโดยไม่รู้ตัว ถ้าเด็กต้องอยู่ห่างจากผู้เลี้ยงดูความหวาดความกังวลจะเกิดขึ้น เด็กจะแก้ความรู้สึกรู้สึกนี้ได้โดยการแสดงการกระทำที่คล้ายคลึงกับผู้เลี้ยงดูจึงเกิดการเลียนแบบลักษณะต่างๆของผู้เลี้ยงดู ได้มีผู้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ในการอบรมเลี้ยงดู ดังนี้

บัวคำ แก้วอุดม (2550 : 6) กล่าวว่าบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ หมายถึง วิธีการที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งทางวาจาและกิริยาท่าทางในลักษณะการอบรมสั่งสอนดูแลเอาใจใส่ ซึ่งเน้นในเรื่องสุขอนามัย การแต่งกาย การคบเพื่อน การศึกษาเล่าเรียน การทำการบ้าน และมารยาททั่วไป และได้แบ่งบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูลูกของตนเอง 2 บทบาทคือ บทบาทในการเลี้ยงดู เป็นบทบาทสนองความต้องการทางด้านร่างกายแก่ลูกของตน มีโภชนาการที่ดี มีที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม การรักษาอนามัย การป้องกันโรคและการป้องกันอันตรายต่างๆ ซึ่งบทบาทนี้จะเป็นผลทำให้เด็กมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ และบทบาทในการอบรมสั่งสอน เป็นบทบาทที่พ่อแม่ทำหน้าที่เสมือนครูของลูกในการให้ความรู้พื้นฐาน ซึ่งเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวัน การอบรมสั่งสอนด้านคุณธรรม จริยธรรมและการปฏิบัติตนของพ่อแม่ให้เป็นแบบอย่างที่ดีของลูก ซึ่งบทบาทนี้จะมีผลในการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่เด็ก

เพ็ญทิพย์ พรหมพันธุ์ (2550) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของบิดามารดา ดังนี้

1. บิดามารดาต้องปฏิบัติตัวเสมือนเป็นพวกเดียวกันกับลูก โดยไม่จำเป็นต้องตามใจจนเกินพอดี เช่น ส่งเสริมให้ลูกมีวินัย
2. เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในครอบครัว ต้องมีการสอนและตักเตือนแบบเพื่อนเตือนเพื่อน
3. บิดามารดาต้องปรับคำพูดและอารมณ์ให้เป็นมิตรกับลูกให้มากยิ่งขึ้น
4. ไม่จู้จี้จุกจิกจนเกินไป ไม่บ่นพร่ำเพรื่อ เป็นต้น
5. บิดามารดามีเวลาให้ลูกอย่างเพียงพอ
6. เวลาที่ให้ลูกต้องมีคุณภาพ
7. บิดามารดาต้องรู้จักฟัง สังเกต และคิดตามลูก เอาใจลูกมาใส่ใจตนเองให้มากๆ เพื่อทำให้เกิดความรักและความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (2554) ได้กล่าวถึงบทบาทของพ่อแม่ต่อลูกไว้ดังนี้

1. พ่อแม่ยังถือเป็นต้นแบบที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการทางด้านอารมณ์และจิตใจของคุณ โดยเฉพาะพ่อนั้นมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็กแรกเกิดอย่างยิ่งไม่ถึง พ่อควรจะมีบทบาทในการเลี้ยงดูคุณโดยตรงมากขึ้น ไม่ใช่ปล่อยให้แม่เพียงผู้เดียว พ่อและแม่ควรช่วยกันเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน คุณเลททุกข์สุขให้กับลูกๆ ทั่วๆ กัน พ่อกับแม่หากจะรับผิดชอบเลี้ยงดูเอาใจใส่และอบรมสั่งสอนลูกร่วมกันก็ไม่ใช่ว่าเรื่องเสียหาย พ่ออาจอยู่บ้านเลี้ยงดูในขณะที่แม่ไปทำงานนอกบ้านก็ได้ การเป็นพ่อหรือแม่ ถือเป็นบทบาทที่สำคัญทางสังคมที่ท้าทาย เพราะการเลี้ยงดูคุณให้เติบโตเป็น “คน” ที่สมบูรณ์ทั้งกายและใจ จนเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศได้นั้นไม่ใช่เรื่องง่าย

2. พ่อแม่ไม่เพียงแต่จะเป็นผู้ให้กำเนิดแล้ว ยังต้องทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูบุตรหลานให้มีพัฒนาการที่ดี ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อก้าวสู่ความเป็นเยาวชนและผู้ใหญ่อ่างมีคุณภาพ อีกทั้งยังเป็นคนดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ

3. การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ต้องเรียนรู้ควบคู่กับการศึกษาจิตวิทยาพัฒนาการ เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย นักการศึกษาได้กล่าวไว้ว่า เด็กตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาถึงอายุ 5 ขวบ มีความสำคัญมากต่อพัฒนาการทุกด้าน สิ่งที่คุณได้เรียนรู้ในช่วงนี้ จะเป็นพื้นฐานทางพฤติกรรมของเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ พ่อแม่ผู้ปกครองจึงต้องอบรมเลี้ยงดู และสั่งสอนบุตรหลานให้รู้และเข้าใจว่า คนดี คือคนประเภทใด มีลักษณะอย่างไร นอกจากนี้ ผู้ใหญ่ยังควรกระทำดีให้เป็นแบบอย่างที่ดีด้วย และมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับคำพูดที่สั่งสอนเด็ก เพื่อเป็นตัวอย่างสำคัญให้คุณได้เลียนแบบพฤติกรรมในทางที่ถูกที่ควร ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม สนับสนุนให้เด็กขยันหมั่นในความดี ความถูกต้อง
2. มีศักยภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กรู้จักคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีทัศนคติที่ดี ใฝ่เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของเด็ก

3. มีนิสัยดี เช่น มีระเบียบวินัย ขยัน อดทน กล้าคิด กล้าแสดงออกในทางที่ถูกที่ควร ยุติธรรม เสียสละ รักความดี สุภาพอ่อนน้อม และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

จะเห็นได้ว่าสาเหตุที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมหรือสถาบันทางสังคม เนื่องจากการที่บุคคลนั้นมีตำแหน่งอันเป็นตัวกำหนดฐานะหรือหน้าที่และบทบาทที่เหมาะสมกับตำแหน่งดังกล่าว เมื่อพิจารณาในสถาบันครอบครัวที่ประกอบไปด้วยสมาชิกหลัก ได้แก่ บิดา มารดา และบุตร บุคคลในแต่ละตำแหน่งนั้นก็จะมีหน้าที่ตามตำแหน่ง

ของตนเอง เช่น บิดามีหน้าที่ในการเลี้ยงดูบุตรรวมทั้งการประกอบอาชีพ หารายได้เลี้ยงดูครอบครัว โดยมีบทบาทของบิดาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวังว่า บุคคลที่เป็นบิดาควรจะทำเพื่อให้สถาบันครอบครัวมีความอบอุ่นและมั่นคง

เมื่อเปรียบเทียบครอบครัวเป็นเสมือนสังคมหนึ่ง ภายในครอบครัวนี้ประกอบไปด้วยหน่วยย่อย คือ สมาชิกในครอบครัว เช่น บทบาทของบิดา มารดา และบุตร ดังที่กล่าวมาแล้ว ถ้าหากสมาชิกคนใดกระทำหน้าที่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ ดังเช่น บิดาไม่ปฏิบัติตามบทบาทของบิดา ไม่เลี้ยงดูเอาใจใส่บุตร ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อบุตรและต่อครอบครัวโดยส่วนรวมหน้าที่ของบิดาและมารดาในปัจจุบัน ต้องช่วยเหลือกันในการที่จะอบรมเลี้ยงดูบุตรไปพร้อมๆกันเพื่อให้บุตรได้เป็นคนดีของสังคม มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยเพื่อให้เป็นเด็กที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม โดยมีบิดามารดาเป็นแบบอย่างที่ดี การที่เด็กจะมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจนั้น นอกจากจะได้อิทธิพลมาจากพันธุกรรมแล้ว สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กก็นับได้ว่ามีความสำคัญมากเช่นเดียวกัน นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ลงความเห็นไว้ว่า ครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการของเด็ก ที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งด้านนิสัย บุคลิกภาพ พฤติกรรมทางสังคม เป็นแหล่งถ่ายทอดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และคุณธรรมต่างๆให้แก่เด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ซึ่งมีอิทธิพลในการกำหนดแบบแผนพฤติกรรมของเด็ก (เฉลิมพล ตันสกุล, 2541 : 9)

นับได้ว่าครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญ ที่มีอิทธิพลต่อการวางรากฐานพัฒนาการของบุคคล การเรียนรู้ครั้งแรกของมนุษย์ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของบิดามารดา นักจิตวิทยากล่าวไว้ว่าเด็กมีความแตกต่างกันเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกัน บุคลิกภาพและอุปนิสัยต่างๆจะถูกกำหนดและวางรากฐานไว้ตั้งแต่เด็กและจะติดตัวไปตลอดชีวิต

4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความตระหนักในบทบาทหน้าที่

บัวคำ แก้วอุดม (2550 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยโดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ปีการศึกษา 2549 ผลการวิจัยพบว่า 1. บทบาทการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .695$) 2. ปัจจัยด้านบทบาทการอบรมเลี้ยงดูนักเรียนสามารถทำนายการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอำนาจในการทำนายร้อยละ 48.30

ภาควงศ์ อิ่มสะอาด (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง พบว่า ผู้ปกครองให้การดูแลเอาใจใส่ในเรื่องต่างๆของบุตรอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ผู้ปกครองไม่ตามใจบุตร

จนเกินไปและไม่เข้มงวดกวดขันจนเกินไป รู้จักยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ทำให้บุตรเกิดความอบอุ่นและมีความมั่นใจในตนเอง ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุตรให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ทราบว่า บทบาทของผู้ปกครองหรือบทบาทของพ่อแม่ที่มีความสำคัญต่อเด็กเป็นอย่างมาก เด็กได้รับการซึมซับการทำหน้าที่ของพ่อแม่ตั้งแต่เยาว์วัย จนกระทั่งเติบโตเป็นวัยรุ่น หากเด็กได้รับการรู้ถึงการแสดงบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ที่เหมาะสม การปฏิบัติหน้าที่ของพ่อแม่ย่อมส่งผลให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ความมีวินัยในตนเอง ดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ส่วนที่ 5 การควบคุมอารมณ์

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าความฉลาดทางสติปัญญานั้น มิได้เป็นปัจจัยชี้ขาดในการบ่งชี้ถึงความสำเร็จในชีวิตของคนเรา การประสบความสำเร็จ ความสุขในชีวิตของคนเรานั้น ขึ้นอยู่กับสิ่งต่างๆ อีกมากมายทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ในแง่ของปัจจัยภายในนั้น การมีทักษะอารมณ์ที่ดีเป็นสิ่งที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อน หรือบางครั้งอาจจะมากกว่า การมีสติปัญญาที่ดี ดังตัวอย่างที่มักพบเห็นได้ทั่วไปว่าพ่อแม่ทำร้ายลูก ลงโทษลูกด้วยวิธีการที่รุนแรง ถ้าพ่อแม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ก็สามารถจัดการกับอารมณ์ในขณะนั้นได้ ตัวอย่างที่พบเห็นดังกล่าวก็จะไม่เกิดขึ้น สมาชิกในครอบครัวซึ่งอาจประกอบไปด้วยพ่อแม่ และลูกก็สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข จึงส่งผลต่อการอบรมสั่งสอนให้ลูกเกิดวินัยในตนเองต่อไป

5.1 ความหมายของการควบคุมอารมณ์

วรรัตน์ วิจารณ์ปริษา (2550 : 7) ได้กล่าวถึง การควบคุมอารมณ์เป็นความสามารถที่จะจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอารมณ์ในทางลบ เช่น ความโกรธ อิจฉา อารมณ์ทุกอย่างเกิดขึ้นกับเราได้ แต่มิใช่จะแสดงออกไปทุกอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับเรา ผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ย่อมสามารถควบคุมอารมณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ตามแต่สถานการณ์ รู้จักระบายอารมณ์ออกในรูปแบบที่เหมาะสม

เพ็ญภา กุลนภาค (2555 : 233) การควบคุมอารมณ์ เป็นกระบวนการทั้งภายในและภายนอกของบุคคล ซึ่งมีทั้งส่วนที่เห็นได้ชัดเจน และบางส่วนของสิ่งที่สังเกตได้ยาก การควบคุม

อารมณ์เป็นความสามารถของบุคคลในการรักษาอารมณ์ที่เคຍอยู่ในสภาวะปกติให้คงอยู่ต่อไป และปรับเปลี่ยนอารมณ์เชิงลบที่เกิดขึ้นให้เป็นอารมณ์เชิงบวก รวมทั้งยับยั้งหรือลดอารมณ์เชิงลบ

กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2560) การควบคุมอารมณ์ เป็นความสามารถที่จะจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอารมณ์ในทางลบ เช่น ความโกรธ ขุนเคียว อารมณ์ทุกอย่างเกิดขึ้นกับเราได้ แต่มิใช่จะแสดงออกไปทุกอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับเรา ผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ย่อมสามารถควบคุมอารมณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ตามแต่สถานการณ์ รู้จักระบายอารมณ์ออกในรูปแบบที่เหมาะสม

จากเอกสารที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การควบคุมอารมณ์ เป็นตัวแปรทางจิตวิทยาที่สำคัญ ที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล หากสามารถจัดการอารมณ์ของตนเองได้ เมื่อมีสิ่งต่าง ๆ มากระทบ สามารถแสดงพฤติกรรมตอบสนองได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ ทำให้บุคคลนั้นสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

5.2 การควบคุมอารมณ์ของพ่อแม่

ชาตรี ชูชาติ (2553) ได้กล่าวถึงพ่อแม่ฝึกระเบียบวินัยลูก โดยร่วมมือกัน ไม่ขัดแย้งกัน ฝึกด้วยท่าทีที่จริงจังแต่มั่นนวล หลีกเลียงการใช้อารมณ์รุนแรง และให้แรงเสริมต่อพฤติกรรมที่ดี โดยการแสดงความชื่นชม โดยคำพูดหรือโดยกิริยา เช่น ยิ้ม โอบกอด เป็นต้น พ่อแม่ต้องสามารถตระหนักรู้อารมณ์ของเด็กๆ สามารถที่จะเห็นอกเห็นใจเขา ช่วยปลดปล่อย ระบายอารมณ์ และจัดการกับอารมณ์เหล่านั้น พ่อแม่ต้องเข้าใจและยอมรับอารมณ์ที่เกิดขึ้นของลูก ที่สำคัญพ่อแม่ต้องเสียสละเวลาให้ลูก มีความอดทนสูง ใจเย็น ไม่ปิดกั้นการแสดงอารมณ์ด้านลบของลูก แต่ใช้โอกาสในการแนะนำพฤติกรรมที่เหมาะสม

สุพิชฌาย์ เพ็ชรศศิ (2553 : 230) ได้กล่าวไว้ว่า อารมณ์ของบิดามารดาสามารถส่งผลทั้งต่อตนเอง และสมาชิกคนอื่นในครอบครัว บิดามารดาจึงต้องมีการพัฒนาพฤติกรรม การควบคุมอารมณ์ การจัดการแสดงออกทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ตามแต่สถานการณ์ รู้จักระบายอารมณ์ออกในรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อเป็นต้นแบบที่ดี ในการควบคุมอารมณ์ การแสดงออกทางด้านอารมณ์ให้แก่บุตรของตน

บัณฑิต ศรีไพศาล (2558) ได้กล่าวถึง การควบคุมอารมณ์ของพ่อแม่ ทำได้หลายวิธี ดังนี้

1. การมีสติ อาจทำได้โดยการนับ 1- 10 ในใจหรือตามรู้อารมณ์ที่กำลังโกรธหรือเศร้า
2. มองให้เห็นโทษของการควบคุมอารมณ์ไม่ได้ เห็นการตอบโต้ที่ไม่จบและรุนแรงขึ้นที่จะตามมา เพียงเพราะเราหาคำบางคำหรือการกระทำบางอย่างออกไปขณะที่มีอารมณ์รุนแรงอยู่

3. หาวิธีระบายอารมณ์ ทั้งอารมณ์ในขณะนั้นหรืออารมณ์สะสมไปทางอื่นที่ไม่เกิดโทษ เช่น เดินหนี เขียนความไม่พอใจลงในกระดาษ ออกกำลังกายหนักๆ ร้องเพลง เป็นต้น

4. มองให้เห็นประโยชน์ในโทษหรือมองเห็นด้านบวกในด้านลบของปัญหาที่เผชิญอยู่ จะช่วยลดอารมณ์โกรธได้

พรทิพย์ วัชรฉิลก (2559) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้วิธีการควบคุมและจัดการกับอารมณ์โกรธ ให้มีการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ พ่อแม่เป็นแม่พิมพ์และผู้ฝึกสอนที่ดีเยี่ยมสำหรับลูก สิ่งแรกที่พ่อแม่ควรทำคือ ควรระงับอารมณ์โกรธของตัวเอง ไม่ได้ตอบกลับด้วยความรุนแรง และแก้ปัญหาอย่างใจเย็น เปิดโอกาสให้ลูกได้บอกจะทำอะไรให้เขาโกรธ พ่อแม่ควรมีท่าที่รับฟัง รับฟังอย่างใส่ใจ ไม่ด่วนสรุป และบอกสอนลูกอย่างใจเย็น ซึ่งทำทีนี้จะจะเป็นแบบอย่าง ในการควบคุมอารมณ์โกรธแก่ลูกได้เป็นอย่างดี พ่อแม่สามารถฝึกตนเองและลูกให้ควบคุมอารมณ์โกรธได้ เพื่อจะได้เป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดี มีวินัยในตนเอง ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อสังคมไทย ที่ต้องการความสงบและความสามัคคีเช่นในยุคสมัยนี้

พัชรินทร์ อรุณเรือง (2559) ได้กล่าวถึง พ่อแม่สามารถเรียนรู้ในการปรับอารมณ์ ให้อึดทนและใจเย็นกับลูกมากขึ้นได้ ด้วยวิธีการต่อไปนี้

1. ฝึกการมีสติรู้ตัวอยู่เสมอ
2. ช่มใจ ผ่อนคลาย ให้อภัยและมองโลกในแง่ดี
3. ขอมรับอารมณ์ของตนเองตามที่เป็นจริง
4. รู้จักผ่อนคลายความเครียด
5. จัดการกับความคาดหวังต่อตนเองและลูก
6. เติมพลังใจให้ตนเอง

การควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครองสรุปได้ว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองควรเป็นผู้ที่สามารถ ควบคุมอารมณ์ที่แสดงออกให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพราะบุตรหลานจะได้รับการหล่อหลอม พฤติกรรมจากการเห็นตัวแบบ นำไปสู่พฤติกรรมที่บุตรหลานแสดงออก ย่อมส่งผลให้บุตร เป็นผู้มีวินัยในตนเองต่อไป

5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมอารมณ์

เกษราภรณ์ จันทร์ผู้ยและคณะ (2552 : 103) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก พบว่า นักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบใช้เหตุผลในการลงโทษ เป็นนักเรียนที่มีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดู

แบบใช้อารมณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเด็กได้รับการชี้แนะในทางที่ถูกต้องทำให้เด็กเป็นคนมีเหตุผล และมีความเข้าใจในการถูกลงโทษ จึงส่งผลให้เด็กมีวินัยในตนเองสูง

สุพิชฌาย์ เพ็ชรศตใส (2553 : 229) ได้ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมการควบคุมอารมณ์ ของบิดามารดาที่มีบุตรวัยรุ่น โดยการให้การศึกษาครอบครัวแนวพฤติกรรมนิยม พบว่า บิดาและมารดาที่มีบุตรวัยรุ่นที่ได้รับการให้การศึกษาครอบครัวแนวพฤติกรรมนิยม มีค่าเฉลี่ย คะแนนพฤติกรรมการควบคุมอารมณ์สูงกว่าบิดาและมารดาที่มีบุตรวัยรุ่นที่ใช้ชีวิตประจำวัน ตามปกติในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 บิดาและมารดาที่มีบุตรวัยรุ่นที่ได้รับการให้การศึกษาครอบครัวแนวพฤติกรรมนิยมมีค่าเฉลี่ย คะแนนพฤติกรรมการควบคุมอารมณ์ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลแตกต่าง จากระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จะเห็นได้ว่า การควบคุมอารมณ์ของพ่อแม่ส่งผลต่อพฤติกรรมในบุตร พ่อแม่แสดงออก ทางอารมณ์อย่างเหมาะสม ย่อมส่งผลให้บุตรซึมซับพฤติกรรมเหล่านั้นในการแสดงพฤติกรรม ต่างๆเช่นมีสติ ให้อภัย มองโลกในแง่ดี รู้จักวิธีการระบายอารมณ์ที่ถูกต้อง นำไปสู่การมีพฤติกรรม ที่เหมาะสม เป็นผู้มีวินัยในตนเองสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข

ส่วนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรส่วนบุคคล

ตัวแปรด้านเพศของบุตร

จากการศึกษาค้นคว้ายังไม่พบว่า มีการศึกษาวิจัยในตัวแปรเพศของบุตรในการที่ผู้ปกครอง ส่งเสริมวินัยในตนเองแก่บุตร ผู้วิจัยจึงขอเสนอ การศึกษาที่ใกล้เคียงกันได้แก่

พรพรรณ จันทรง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ กับการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู แต่ละแบบ พบว่า นักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีการปรับตัวทางสังคม ดีกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริกุล อิศรานุรักษ์ (2550 : 107) จากการศึกษาเชิงมานุษยวิทยา เรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ตามวิถีไทย พบว่า พ่อแม่จะสอนให้เด็กหญิงระมัดระวังกิริยามารยาท ฝึกช่วยงานบ้าน ในขณะที่เด็กชาย จะได้รับการปลูกฝังให้ทำตัวเป็นผู้ที่เข้มแข็ง อดทน เป็นต้น

จากงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้ปกครองอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมให้บุตรทั้งเพศชายและเพศหญิงให้เป็นบุคคลที่มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีการสอนให้บุตรปฏิบัติตนอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้

ตัวแปรด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

จากการศึกษาค้นคว้ายังไม่พบว่า มีการศึกษาวิจัยในตัวแปรระดับการศึกษาของผู้ปกครองในการที่ผู้ปกครองส่งเสริมวินัยในตนเองแก่บุตร ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอ การศึกษาที่ใกล้เคียงกันได้แก่

พัชรินทร์ สวนใต้ (2552 : 82) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน มากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

ชูไฮลา ขวัญดาวิน (2554 : 96) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและครูในการเสริมสร้างวินัยให้แก่ นักเรียน โรงเรียนบ้านกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 พบว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวินัยให้แก่ นักเรียน โรงเรียนบ้านกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุรชาติพิชญ์ วิเชียรวัฒนชัย (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรปลูกฝังและพฤติกรรมที่ปรากฏด้านคุณธรรมของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรปลูกฝัง ด้านคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของเด็กปฐมวัย ด้านความขยันและด้านความมีน้ำใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยด้านความขยันผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี มีความต้องการสูงกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรืออนุปริญญา ส่วนในด้านความมีน้ำใจ ผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรืออนุปริญญา มีความต้องการ ปลูกฝังคุณธรรมด้านความมีน้ำใจสูงกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี

จากงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่ว่าจะเป็นระดับการศึกษาใด ผู้ปกครองมีการส่งเสริมให้บุตรเป็นผู้มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม มีน้ำใจ มีการสอนและปลูกฝังให้บุตรปฏิบัติตนอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้

ตัวแปรด้านอาชีพของผู้ปกครอง

จากการศึกษาค้นคว้ายังไม่พบว่า มีการศึกษาวิจัยในตัวแปรอาชีพของผู้ปกครองในการที่ผู้ปกครองส่งเสริมวินัยในตนเองแก่บุตร ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอ การศึกษาที่ใกล้เคียงกันได้แก่

สมบัติ สว่างาลัยสวย (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนธัญรัตน์ จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีในด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา อาชีพที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในแต่ละด้านแตกต่างกัน

สุชาติพิทย์ วิเชียรวัฒน์ชัย (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรปลูกฝังและพฤติกรรมที่ปรากฏด้านคุณธรรมของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรปลูกฝังด้านคุณธรรม พื้นฐาน 8 ประการของเด็กปฐมวัย ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่รายด้านพบว่าด้านความขยันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการปลูกฝังคุณธรรมสูงกว่า อาชีพค้าขาย และอาชีพรับจ้างและอื่นๆ

จากงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า ตัวแปรส่วนบุคคลด้านอาชีพของผู้ปกครอง แสดงให้เห็นว่า อาชีพของผู้ปกครองส่งผลต่อการส่งเสริมพฤติกรรมให้บุตรมีวินัยในตนเอง ทำให้ผู้ปกครองบางอาชีพไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูบุตร แต่ผู้ปกครองบางอาชีพมีเวลาในการดูแลบุตรทำให้มีเวลาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง

ตัวแปรด้านจำนวนบุตร

จากการศึกษาค้นคว้ายังไม่พบว่า มีการศึกษาวิจัยในตัวแปรจำนวนบุตรในการที่ผู้ปกครองส่งเสริมวินัยในตนเองแก่บุตร ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอ การศึกษาที่ใกล้เคียงกันได้แก่

รัตนา กิจเกื้อกูล (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยด้าน ร่างกาย ด้านสังคม และสติปัญญาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอารมณ์อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ปกครองที่มีจำนวนบุตร มีความต้องการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองที่มีจำนวนบุตรต่างกัน มีความต้องการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยด้านร่างกายและสังคมแตกต่างกัน

William PD และคณะ (2000) ได้ทำการศึกษาปัจจัยซึ่งจะส่งผลให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ บางครอบครัวพ่อแม่จะคาดหวังในลูกคนโตสูง และจะปฏิบัติต่างกัน ลูกคนเล็กมักได้รับการเอาอกเอาใจเป็นพิเศษ ในขณะที่ลูกคนกลางมักถูกละเลย

จากงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้ปกครองที่มีบุตรจำนวนต่างกัน มีการส่งเสริมให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเองแตกต่างกันไป ผู้ปกครองที่มีจำนวนบุตรหลายคนอาจมีการส่งเสริมบุตรได้ไม่ทั่วถึง

ตัวแปรด้านภาวะทางการเงินของครอบครัว

จากการศึกษาค้นคว้ายังไม่พบว่า มีการศึกษาวิจัยในตัวแปรภาวะทางการเงินของครอบครัวในการที่ผู้ปกครองส่งเสริมวินัยในตนเองแก่บุตร ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอ การศึกษาที่ใกล้เคียงกันได้แก่

ชัยพร แซ่เทียน (2551 : 72) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนในเขตอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนในเขตอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 บางคนสูง นักเรียนมีระเบียบวินัยมาก เพราะนักเรียนได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองเป็นอย่างดี แต่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 บางคนสูง นักเรียนมีระเบียบวินัยน้อย เพราะหัวหน้าครอบครัวมีภารกิจมาก ทำให้ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูนักเรียนด้วยตนเอง ส่วนฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 บางคนต่ำ นักเรียนมีระเบียบวินัยมาก แม้นักเรียนจะไม่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินเท่าที่ควร

แต่นักเรียนได้รับการอบรมจากครอบครัวดี และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 บางคนต่ำ นักเรียนมีระเบียบวินัยน้อย เพราะนักเรียนบางคนที่ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ไม่สามารถให้การสนับสนุนทางการเงินในด้านต่างๆแก่นักเรียนได้ ส่งผลให้เกิดความไม่พร้อมด้านอื่นๆ

จากงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า ภาวะทางการเงินของครอบครัวส่งผลให้ผู้ปกครอง มีการส่งเสริมให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเองแตกต่างกันไป

งานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่าตัวแปรส่วนบุคคลด้านเพศของบุตร ด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ด้านอาชีพของผู้ปกครอง ด้านจำนวนบุตร และด้านภาวะทางการเงินของครอบครัว ส่งผลต่อ พฤติกรรมที่ผู้ปกครองส่งเสริมให้แก่เด็กนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง ซึ่งในแต่ละตัวแปรล้วนแต่มีความสัมพันธ์กันทั้งสิ้นในการส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง

อรัญญา บุญธรรม (2556 : 9-10) รายงานการวิจัย ภูมิหลังด้านครอบครัวที่ส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีคุณลักษณะบัณฑิตอุดมคติไทย ผลการวิจัยพบว่า การเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญมาก มีผลและอิทธิพลต่อเด็กและวัยรุ่นเป็นอย่างมาก การเป็นแบบอย่างที่ดีจะช่วยหล่อหลอมและป้องกันให้เด็กและเยาวชนอยู่ในกรอบของความดีงามถูกต้อง และเหมาะสม พร้อมทั้งจะเผชิญและรับรู้สถานการณ์ภายนอกได้อย่างมั่นคงต่อไป บุคคลที่มีบทบาทเป็นพ่อหรือแม่ควรตระหนักว่าตนเองเป็นต้นแบบที่สำคัญสำหรับลูก ดังนั้นจึงควรมีการประพฤติปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมเพื่อให้ลูกเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมที่เหมาะสมของพ่อแม่

สิริกร สีนสม (2558 : 88) การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองพบว่า การที่ผู้ปกครองอบรม ลูกอย่างสม่ำเสมอ จะส่งผลให้เด็กเกิดวินัยในตนเอง โดยการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุตรไม่ตามใจเด็ก จนเกินไปและไม่เข้มงวดกวดขันจนเกินไป

ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมด้วยการสอน

สิรินาด ธงศิลาและคณะ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ผล

การศึกษาพบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีระดับความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากปัจจัยหลายประการได้แก่ นักเรียนถูกปลูกฝังความมีวินัยในตนเองมาจากการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอนของผู้ปกครอง รวมถึงการปฏิบัติตนของผู้ปกครองได้ส่งเสริมสนับสนุน ให้นุตรเกิดการยอมรับว่า ความมีวินัยในตนเองว่ามีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว สังคม หากบุตรได้ปฏิบัติตามก็ทำให้ได้รับการยกย่อง ชมเชย ให้กำลังใจจากบุคคลรอบข้าง

ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมด้วยการเสริมแรง

บุญธดา มุ้ยเผือก (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาลของผู้ปกครองในชุมชนเกษตรกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตการศึกษา 11 ผลการวิจัยพบว่า 1.การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำในด้านความรับผิดชอบ 2.การฝึกให้เด็กปฏิบัติ พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ฝึกให้เด็กปฏิบัติเป็นประจำในด้านความรับผิดชอบ 3.การกระตุ้นและการเสริมแรง เมื่อเด็กส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำคือ การตักเตือนว่ากล่าวทันที และเมื่อเด็กส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ผู้ปกครองส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำ คือ แสดงความพอใจ เช่น ยิ้ม พยักหน้า โอบกอด

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าผู้ปกครองที่ส่งเสริมวินัยในตนเองให้แก่นุตรจะช่วยให้นุตรมีวินัยในตนเองโดยวิธีการต่างๆ เช่น การทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กเห็น การสอน การชมเชย แต่จะไม่เน้นการลงโทษ เพราะเชื่อว่าการลงโทษจะเป็นการช่วยให้เกิดวินัยในเด็กได้เพียงเล็กน้อย จากวิธีการดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่าพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนมีความสำคัญยิ่ง ผู้ปกครองสามารถปลูกฝัง ส่งเสริมให้นุตรของตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองตั้งแต่วัยเด็กและพัฒนาเรื่อยมาจนเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง การควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของสัมพันธภาพในครอบครัว

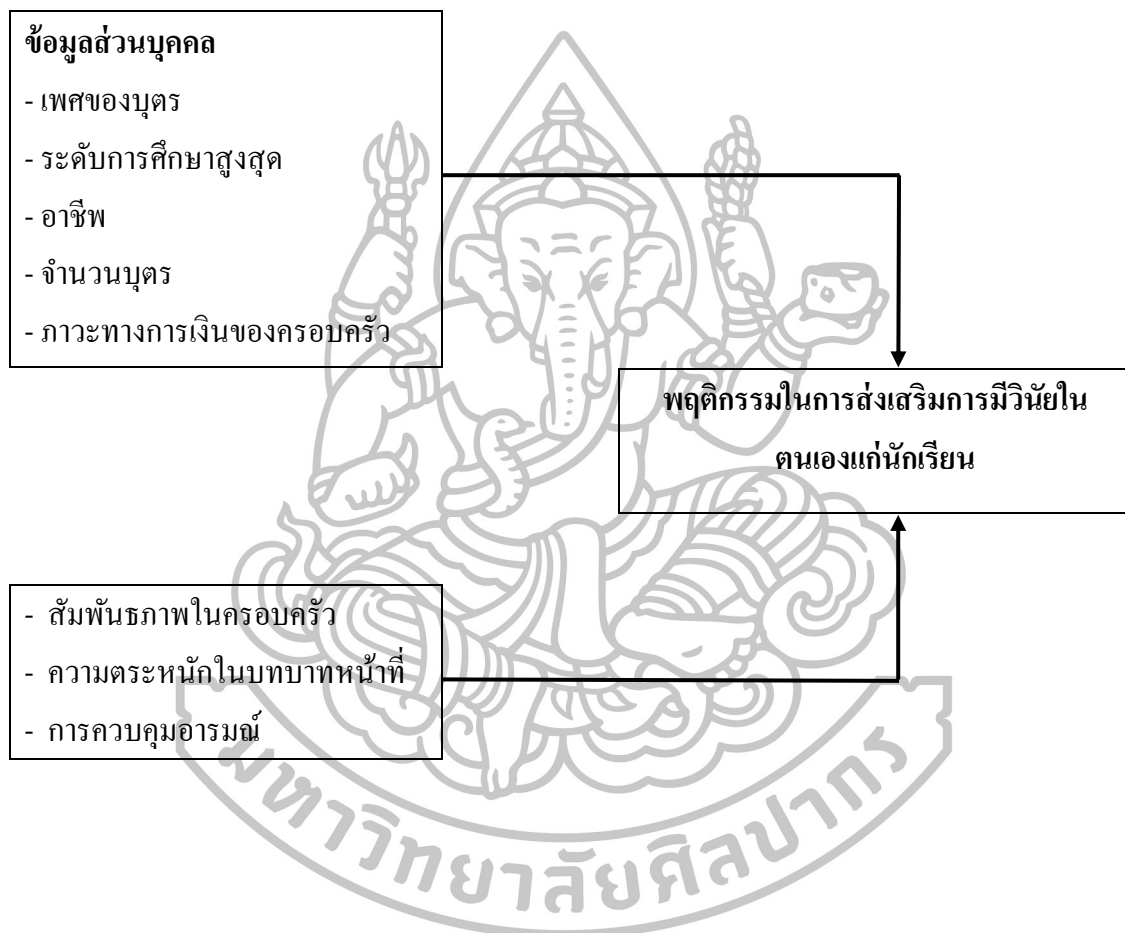
ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง การควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครองนักเรียน
โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม โดยมีผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐมเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) และเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งสิ้น 2,290 คน จำแนกเป็น

ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 820 คน

ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 706 คน

ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 764 คน (ข้อมูลจำนวนนักเรียนทั้ง 3 โรงเรียน จากฝ่ายทะเบียนของโรงเรียน, 2558)

1.2 ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมปีการศึกษา 2558 จำนวน 341 คน ซึ่งได้จากการคำนวณจากสูตรของยามานะ (Yamane, 1967 : 886 อ้างถึงใน สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555 : 185) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ

95 โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 และสุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากร จำแนกตามโรงเรียน

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ในที่นี้กำหนด e เท่ากับ .05)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{2,290}{1 + 2,290(0.05)^2}$$

$$n = 341$$

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 341 คน

1.3 การสุ่มตัวอย่าง การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากร จำแนกตามโรงเรียน และใช้วิธีการจับฉลากรายชื่อผู้ปกครองนักเรียนต่อไป ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร	820	122
ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	706	105
ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา	764	114
รวม	2,290	341

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variable) มีดังนี้

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

1.1.1 เพศของบุตร แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. เพศชาย
2. เพศหญิง
3. มีทั้งเพศชายและหญิง

1.1.2 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า
2. อนุปริญญา
3. ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

1.1.3 อาชีพ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. รับจ้าง
2. ค้าขาย
3. รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
4. เกษตรกร
5. แม่บ้าน

1.1.4 จำนวนบุตร แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. 1 คน
2. 2 คน
3. มากกว่า 2 คนขึ้นไป

1.1.5 ภาวะทางการเงินของครอบครัว แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย
2. รายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย
3. รายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและเหลือเก็บ

1.2 สัมพันธภาพในครอบครัว

1.3 ความตระหนักในบทบาทหน้าที่

1.4 การควบคุมอารมณ์

2. ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ พฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง
แก่นักเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม
จำนวน 1 ชุด ที่ให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม
แบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศของบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ
จำนวนบุตร และภาวะทางการเงินของครอบครัว คำถามแบบกำหนดตัวเลือก (Forced Choice)
จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือ
ตามนิยามศัพท์ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 19 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน
คือ ข้อความที่แสดงถึงสัมพันธภาพในครอบครัว หากตอบมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุดให้คะแนน
5,4,3,2 และ 1 ตามลำดับ

การแปลความหมายคะแนนของสัมพันธภาพในครอบครัว ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์
ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ของเบสท์ Best (1981 อ้างถึงใน เรวดี นามทองดี, 2554) ดังนี้
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีสัมพันธภาพในครอบครัว อยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีสัมพันธภาพในครอบครัว อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีสัมพันธภาพในครอบครัว อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีสัมพันธภาพในครอบครัว อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีสัมพันธภาพในครอบครัว อยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความตระหนักในบทบาทหน้าที่ ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือตามนิยามศัพท์ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 20 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้และให้ความสำคัญกับข้อความนี้มากที่สุด
มาก	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้และให้ความสำคัญกับข้อความนี้มาก
ปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้และให้ความสำคัญกับข้อความนี้ปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้และให้ความสำคัญกับข้อความนี้น้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้และให้ความสำคัญกับข้อความนี้น้อยที่สุด

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนคือ ข้อความที่แสดงถึงความตระหนักในบทบาทหน้าที่ หากตอบมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุดให้คะแนน 5,4,3,2 และ 1 ตามลำดับ

การแปลความหมายคะแนนของความตระหนักในบทบาทหน้าที่ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ของเบสท์ Best (1981 อ้างถึงใน เรวดี นามทองดี, 2554) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการควบคุมอารมณ์ ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือตามนิยามศัพท์ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 17 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติตามข้อความนั้นมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติตามข้อความนั้นมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติตามข้อความนั้นปานกลาง

น้อย หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติตามข้อความนั้นน้อย
 น้อยที่สุด หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติตามข้อความนั้นน้อยที่สุด
 ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน คือ
 ข้อความที่แสดงถึงการควบคุมอารมณ์ หากตอบมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุดให้คะแนน 5,4,3,2 และ 1
 ตามลำดับ

การแปลความหมายคะแนนของการควบคุมอารมณ์ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์
 ข้อมูลตามเกณฑ์ของเบสท์ Best (1981 อ้างถึงใน เรวดี นามทองดี, 2554) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการควบคุมอารมณ์	อยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการควบคุมอารมณ์	อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการควบคุมอารมณ์	อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการควบคุมอารมณ์	อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีการควบคุมอารมณ์	อยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง
 แก่นักเรียน ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือตามนิยามศัพท์ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 38 ข้อ
 ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติตามข้อความนั้นมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติตามข้อความนั้นมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติตามข้อความนั้นปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติตามข้อความนั้นน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติตามข้อความนั้นน้อยที่สุด

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน คือ
 ข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง หากตอบมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด
 ให้คะแนน 5,4,3,2 และ 1 ตามลำดับ

การแปลความหมายคะแนนของพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง
 ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ของเบสท์ Best (1981 อ้างถึงใน เรวดี
 นามทองดี, 2554) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยใน
 ตนเองของนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียน อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ในส่วนของแบบสอบถาม โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ การควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน เพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

2. กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมตามนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศของบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตร และภาวะทางการเงินของครอบครัว คำถามแบบกำหนดตัวเลือก (Forced Choice)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความตระหนักในบทบาทหน้าที่ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการควบคุมอารมณ์ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน จำนวน 39 ข้อ โดยแบ่งได้ 3 ด้าน ดังนี้

ด้านการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โดยการเป็นแบบอย่าง จำนวน 10 ข้อ

ด้านการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โดยการสอน จำนวน 18 ข้อ

ด้านการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โดยการเสริมแรง จำนวน 11 ข้อ

และตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนรวมทั้งสิ้น 3 ท่าน โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence)

แล้วนำตารางวิเคราะห์ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้สูตรคำนวณ จากนั้นผู้วิจัยทำการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป เพื่อนำไปทดลองใช้ต่อไป ได้จำนวนข้อคำถามของแบบสอบถามที่นำไปใช้ดังนี้

แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว จำนวน 19 ข้อ

แบบสอบถามความตระหนักในบทบาทหน้าที่ จำนวน 20 ข้อ

แบบสอบถามการควบคุมอารมณ์ จำนวน 17 ข้อ

แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน จำนวน 38 ข้อ โดยแบ่งได้ 3 ด้าน ดังนี้

ด้านการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โดยการเป็นแบบอย่าง จำนวน 9 ข้อ

ด้านการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โดยการสอน จำนวน 18 ข้อ

ด้านการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โดยการเสริมแรง จำนวน 11 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น และได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน

5. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ การควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของผู้ปกครองการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

5.1 สัมพันธภาพในครอบครัว มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .915

5.2 ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .936

5.3 การควบคุมอารมณ์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .875

5.4 พฤติกรรมการส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .951

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำหนดไว้

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 341 ฉบับ และหลังจาก
รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รับ พบแบบสอบถามสมบูรณ์
จำนวน 341 ฉบับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100

4. นำข้อมูลทั้ง 341 ฉบับ มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม
ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ปกครองของนักเรียน
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่ง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา แห่งละ 5 คน
เพิ่มเติม เพื่อใช้ประกอบในการอภิปรายผล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจัดระเบียบข้อมูลรหัส
และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศของบุตร
ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตร และภาวะทางการเงินของครอบครัว ใช้สถิติ ความถี่ (f)
และร้อยละ (%)

2. การวิเคราะห์สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง
การควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครอง และพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง
แก่นักเรียน ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการ
มีวินัยในตนเองแก่นักเรียน จำแนกตามเพศของบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตร
และภาวะทางการเงินของครอบครัว โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way
ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ทำการทดสอบหาความแตกต่าง
รายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe test all possible comparison)

4. การวิเคราะห์ปัจจัยทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง
ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ การควบคุมอารมณ์
ของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน
โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ

(Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง“พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำนวน 341 คน มาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยายจำแนกเป็น 4 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม โดยใช้ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (%)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับสัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่การควบคุมอารมณ์ พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ เพศของบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตร และภาวะทางการเงินของครอบครัว โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe'

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปรได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่การควบคุมอารมณ์ เป็นปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับขั้นตอนของการเข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

Y	หมายถึง พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน
X_1	หมายถึง สัมพันธภาพในครอบครัว
X_2	หมายถึง ความตระหนักในบทบาทหน้าที่
X_3	หมายถึง การควบคุมอารมณ์
F	หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – Distribution
t	หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – Distribution
df	หมายถึง องศาอิสระ (Degree of freedom)
n	หมายถึง จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SS	หมายถึง ผลรวมของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Mean of Squares)
R	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R)
R^2	หมายถึง ค่าประสิทธิภาพการทำนาย (R Square)
Adj R^2	หมายถึง ค่าประสิทธิภาพการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square)
S.E.	หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย (Standard Error of the Estimate)
R^2 change	หมายถึง ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่เพิ่มขึ้น เมื่อเพิ่มตัวแปรอิสระในสมการถดถอย
b	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย (Regression Coefficients)
Beta	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Standardized Regression Coefficients)
r	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
Constant (a)	หมายถึง ค่าคงที่
Sig	หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 341 คน ประกอบด้วยเพศของบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตร และภาวะทางการเงินของครอบครัวโดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศของบุตร		
1. ชาย	119	34.90
2. หญิง	183	53.70
3. มีทั้งชายและหญิง	39	11.40
รวม	341	100
ระดับการศึกษา		
1. มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า	63	18.50
2. อนุปริญญา	27	7.90
3. ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	251	73.60
รวม	341	100
อาชีพ		
1. รับจ้าง	41	12.00
2. ค้าขาย	131	38.40
3. รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	116	34.00
4. เกษตรกร	31	9.10
5. แม่บ้าน	22	6.50
รวม	341	100
จำนวนบุตร		
1. 1 คน	88	25.80
2. 2 คน	176	51.60
3. มากกว่า 2 คนขึ้นไป	77	22.60
รวม	341	100

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาวะทางการเงินของครอบครัว		
1. รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย	10	2.90
2. รายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย	151	44.30
3. รายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและเหลือเก็บ	180	52.80
รวม	341	100

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีบุตรเป็นเพศหญิง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 53.70 ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 73.60 ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 ผู้ปกครองมีจำนวนบุตร 2 คน จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 51.60 ผู้ปกครองมีภาวะทางการเงินของครอบครัวโดยมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและเหลือเก็บ จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 52.80

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับสัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ การควบคุมอารมณ์ พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1. พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง	4.28	.42953	มาก
1.1 ด้านการสอน	4.31	.48542	มาก
1.2 ด้านการเป็นแบบอย่าง	4.30	.43486	มาก
1.3 ด้านการเสริมแรง	4.24	.56279	มาก

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
2. สัมพันธภาพในครอบครัว	4.17	.42140	มาก
3. ความตระหนักในบทบาทหน้าที่	4.28	.48947	มาก
4. การควบคุมอารมณ์	3.87	.43432	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$) ด้านการเป็นแบบอย่าง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$) ด้านการเสริมแรงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$) สำหรับ ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ สัมพันธภาพในครอบครัว และการควบคุมอารมณ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$, $\bar{X}=4.17$ และ 3.87 ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศของบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตร และภาวะทางการเงินของครอบครัว โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe' ดังปรากฏในตารางที่ 5 - 14

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศของบุตร

เพศของบุตร	n	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1. ชาย	119	4.32	.41510	มาก
2. หญิง	183	4.25	.41260	มาก
3. มีทั้งชายและหญิง	39	4.30	.53996	มาก
รวม	341	4.28	.42953	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศของบุตรเป็นชาย หญิง มีทั้งชายและหญิง มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) โดยผู้ปกครองที่มีบุตรที่เป็นชาย มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนมากที่สุด ($\bar{X}=4.32$) รองลงมาได้แก่มีทั้งชายและหญิง ($\bar{X}=4.30$) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.25$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศของบุตร

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	2	.335	.167	.907	.405
ภายในกลุ่ม	338	62.395	.185		
รวม	340	62.730			

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีเพศของบุตรต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองให้แก่บุตร ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1.มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า	63	4.20	.45447	มาก
2.อนุปริญญา	27	4.37	.42453	มาก
3.ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	251	4.29	.42218	มาก
รวม	341	4.28	.42953	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษา มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) โดยในระดับอนุปริญญา มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองมากที่สุด ($\bar{X}=4.37$) รองลงมาได้แก่ ระดับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ($\bar{X}=4.29$) และระดับมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า ($\bar{X}=4.20$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	2	.679	.339	1.848	.159
ภายในกลุ่ม	338	62.051	.184		
รวม	340	62.730			

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองให้แก่บุตร ไม่แตกต่างกัน

หมายเหตุ การทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน(Homogeneity of Variance) ของพฤติกรรมในการส่งเสริมวินัยในตนเองแก่นักเรียน พบว่า ไม่มีความเป็นเอกพันธ์ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการทำOne – Way ANOVA และไม่สามารถยุบรวมกลุ่มได้

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1. รับจ้าง	41	4.27	.38497	มาก
2. ค้าขาย	131	4.24	.42700	มาก
3. รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	116	4.35	.45600	มาก
4. เกษตรกร	31	4.20	.43953	มาก
5. แม่บ้าน	22	4.29	.34026	มาก
รวม	341	4.28	.42953	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพ มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) โดยอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองมาก ($\bar{X}=4.35$) รองลงมาได้แก่อาชีพแม่บ้าน ($\bar{X}=4.29$) อาชีพรับจ้าง ($\bar{X}=4.27$) อาชีพค้าขาย ($\bar{X}=4.24$) และอาชีพเกษตรกร($\bar{X}=4.20$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	4	.960	.240	1.305	.268
ภายในกลุ่ม	336	61.770	.184		
รวม	340	62.730			

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองให้แก่บุตร ไม่แตกต่างกัน

หมายเหตุ การทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (Homogeneity of Variance) ของพฤติกรรมในการส่งเสริมวินัยในตนเองแก่นักเรียน พบว่า ไม่มีความเป็นเอกพันธ์ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการทำ One – Way ANOVA และไม่สามารถยุบรวมกลุ่มได้

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนบุตร

จำนวนบุตรหลาน	n	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1. 1 คน	88	4.29	.41182	มาก
2. 2 คน	176	4.29	.41170	มาก
3. มากกว่า 2 คนขึ้นไป	77	4.26	.49043	มาก
รวม	341	4.28	.42953	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนบุตรทุกช่วงจำนวน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) โดยผู้ปกครองที่มีบุตรจำนวน 1 คน มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองมาก ($\bar{X}=4.29$) รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครองที่มีบุตรจำนวน 2 คน ($\bar{X}=4.29$) และผู้ปกครองที่มีบุตรมากกว่า 2 คนขึ้นไป ($\bar{X}=4.26$) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามจำนวนบุตร

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	2	.034	.017	.092	.912
ภายในกลุ่ม	338	62.696	.185		
รวม	340	62.730			

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนบุตรต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองให้แก่บุตร ไม่แตกต่างกัน

หมายเหตุ การทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (Homogeneity of Variance) ของพฤติกรรมในการส่งเสริมวินัยในตนเองแก่นักเรียน พบว่า ไม่มีความเป็นเอกพันธ์ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการทำ One Way ANOVA และไม่สามารถยุบรวมกลุ่มได้

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภาวะทางการเงินของครอบครัว

ภาวะทางการเงินของครอบครัว	n	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1. รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย	10	4.26	.67459	มาก
2. รายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย	151	4.25	.42613	มาก
3. รายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและเหลือเก็บ	180	4.32	.41606	มาก
รวม	341	4.28	.42953	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีภาวะทางการเงินของครอบครัวทุกช่วงรายได้ มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) โดยผู้ปกครองที่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและเหลือเก็บ มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองมากที่สุด ($\bar{X}=4.32$) รองลงมาได้แก่ผู้ปกครองที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ($\bar{X}=4.26$) และผู้ปกครองที่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ($\bar{X}=4.25$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามภาวะทางการเงินของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	2	.411	.206	1.115	.329
ภายในกลุ่ม	338	62.319	.184		
รวม	340	62.730			

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีภาวะทางการเงินของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองให้แก่บุตร ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปร ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ การควบคุมอารมณ์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับขั้นตอนของการเข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน (Y) สัมพันธภาพในครอบครัว (X_1) ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ (X_2) การควบคุมอารมณ์ (X_3) ของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	Y
X_1	1.000			
X_2	.680**	1.000		
X_3	.445**	.426**	1.000	
Y	.626**	.757**	.523**	1.000

** $P < .01$

จากตารางที่ 15 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($r = .626, .757, .523$ ตามลำดับ) โดยความตระหนักในบทบาท

หน้าที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนมากที่สุด ($r = .757$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตัวเอง พบว่าสัมพันธภาพในครอบครัวกับความตระหนักในบทบาทหน้าที่ สัมพันธภาพในครอบครัวกับการควบคุมอารมณ์และความตระหนักในบทบาทหน้าที่กับการควบคุมอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวก โดย สัมพันธภาพในครอบครัวกับความตระหนักในบทบาทหน้าที่ มีความสัมพันธ์ทางบวกมากที่สุด ($r = .680$)

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์หาค่าถดถอยพหุคูณของสัมพันธภาพในครอบครัว (X_1) ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ (X_2) และการควบคุมอารมณ์ (X_3) เพื่อทำนายพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน (Y) ของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม

ลำดับที่ของตัวแปรที่ได้รับคัดเลือก	R	R ²	Adjusted R ²	R ² change	B	Beta	t	sig
1. ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ (X_2)	.757	.573	.572	.573	.497	.566	12.356	.000
2. การควบคุมอารมณ์ (X_3)	.789	.622	.620	.049	.216	.218	5.813	.000
3. สัมพันธภาพในครอบครัว (X_1)	.796	.633	.630	.011	.147	.144	3.124	.002
Constant (a) = .708		S.E. = .261		F = 193.759		sig = .000		

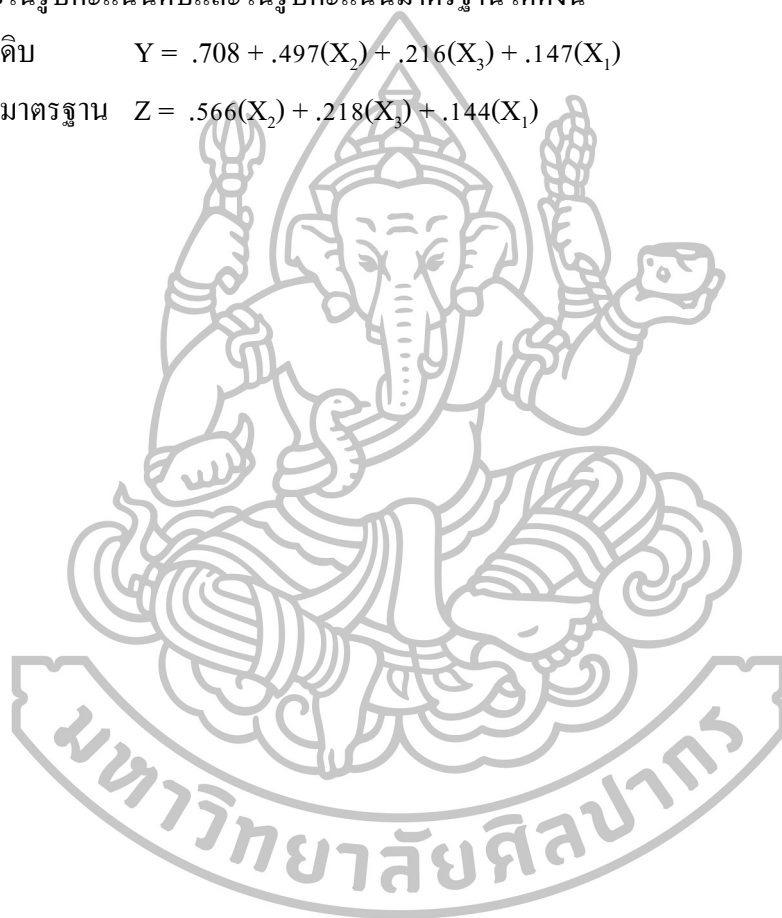
จากตารางที่ 16 พบว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับขั้นของการเข้าสมการ พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ได้แก่ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ ถูกคัดเลือกเข้าสมการเป็นอันดับแรกที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนได้ร้อยละ 57.30 การควบคุมอารมณ์ ถูกคัดเลือกเข้าสมการเป็นอันดับสองที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน ได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.90 โดยความตระหนักในบทบาทหน้าที่และการควบคุมอารมณ์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนได้ร้อยละ 62.20 และสัมพันธภาพในครอบครัวส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.10 โดยมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ การควบคุมอารมณ์ สัมพันธภาพในครอบครัว

ส่งผลต่อ พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนได้ร้อยละ 63.30 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้วเท่ากับ .572, .620, .630 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ .261 โดยความตระหนักในบทบาทหน้าที่ การควบคุมอารมณ์ และสัมพันธภาพในครอบครัว มีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และสามารถนำมาเขียนสมการทำนายในรูปคะแนนดิบและในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

ในรูปคะแนนดิบ
$$Y = .708 + .497(X_2) + .216(X_3) + .147(X_1)$$

ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$$Z = .566(X_2) + .218(X_3) + .144(X_1)$$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา “พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1)ระดับพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครองโรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม 2)เปรียบเทียบพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ ของบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตร และภาวะทางการเงินของครอบครัว 3)วิเคราะห์สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่ทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ พ่อหรือแม่ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรของยามานะ (Yamane) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 341 คนโดยทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามได้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์จำนวน 341 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยแบบสอบถาม 5 ส่วน ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว แบบสอบถามความตระหนักในบทบาทหน้าที่ แบบสอบถามการควบคุมอารมณ์ และแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างใช้ความถี่ และร้อยละ (%) วิเคราะห์ระดับตัวแปรอิสระและตัวแปรตามใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และวิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่สามารถร่วมกันทำนายตัวแปรตามใช้การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของการนำเข้าสู่สมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครองส่วนมากมีบุตรเป็นเพศหญิง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 53.70 ผู้ปกครอง มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 73.60 ผู้ปกครอง มีอาชีพค้าขาย จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 ผู้ปกครองมีจำนวนบุตร 2 คน จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 51.60 ผู้ปกครองมีภาวะทางการเงินของครอบครัวโดยมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย และเหลือเก็บ จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 52.80

2. การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน สัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครอง โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษามีดังนี้

2.1 พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) โดยจำแนกเป็น 3 ด้านดังนี้

1. ด้านการสอน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$)
2. ด้านการเป็นแบบอย่าง พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$)
3. ด้านการเสริมแรง พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$)

2.2 ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ สัมพันธภาพในครอบครัว และการควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครอง พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, $\bar{X} = 4.17$ และ $\bar{X} = 3.87$ ตามลำดับ)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศของบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตร และภาวะทางการเงินของครอบครัว ผลการศึกษา พบว่า

3.1 ผู้ปกครองที่มีเพศของบุตรต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัย ในตนเองแก่นักเรียนไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัย ในตนเองแก่นักเรียนไม่แตกต่างกัน

3.3 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง แก่นักเรียนไม่แตกต่างกัน

3.4 ผู้ปกครองที่มีจำนวนบุตรต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนไม่แตกต่างกัน

3.5 ผู้ปกครองที่มีภาวะทางการเงินของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนไม่แตกต่างกัน

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของการนำเข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของสัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครอง เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ การควบคุมอารมณ์ และสัมพันธภาพในครอบครัวสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนได้ร้อยละ 63.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนสัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครองสามารถอภิปรายตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนของผู้ปกครอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม พฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) อธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมส่งเสริมวินัยในตนเองให้แก่บุตรของตนเพื่อให้บุตรสามารถประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2560 พบว่า การส่งเสริมการฝึกวินัยในตนเองให้แก่บุตรมีความจำเป็นอย่างยิ่งในเรื่องเกี่ยวกับการเรียน การปรับตัวกับเพื่อน จนถึงการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เช่น การสอนบุตรในเรื่องการใช้ชีวิตประจำวัน การตื่นนอนเข้านอนเป็นเวลา การปฏิบัติตนให้บุตรเห็นในการใช้เงินอย่างรู้คุณค่า ซื่อสัตย์ซื่อตรงที่จำเป็น การให้รางวัลแก่บุตรถ้าสอบได้คะแนนดี ซึ่งการส่งเสริมวินัยในตนเองให้แก่บุตรดังกล่าวพ่อแม่มีการฝึกบุตรตั้งแต่วัยเด็กจนถึงปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา แสงเลิศอุทัย (บทคัดย่อ : 2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเอง ระดับความมีวินัยในตนเองและปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองและระดับความมีวินัยในตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเอง พบว่า ตัวแปรที่รับการคัดเลือกเข้าสมัครตามลำดับ คือ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษา เป็นตัวทำนายความมีวินัยในตนเอง จะเห็นได้ว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีหน้าที่อบรมสั่งสอน เลี้ยงดูนักเรียน เป็นบุคคลสำคัญที่ปลูกฝังกระตุ้นให้เกิดความมีวินัยในตนเอง จากการกระทำกิจกรรมต่างๆซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้มีผลต่อบุตรในการปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองได้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนด้านการส่งเสริมพฤติกรรมด้วยการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เป็นอันดับแรก รองลงมาด้านการส่งเสริมพฤติกรรมด้วยการเป็นแบบอย่างอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และด้านการส่งเสริมพฤติกรรมด้วยการเสริมแรงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2560 พบว่า ผู้ปกครองได้เห็นความสำคัญของการสอนบุตรให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง เช่น การคบเพื่อน การแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือ นอกจากนี้มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในเรื่องต่างๆเช่น การรอกอยหรือเข้าคิวในการจ่ายเงินหรือซื้อสินค้า ส่วนเรื่องการให้รางวัลในการทำดีของบุตรเช่น เมื่อบุตรมีผลการเรียนดี ส่วนใหญ่มักเป็นคำชมเชยให้ทำดีต่อไป

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การส่งเสริมพฤติกรรมด้วยการสอน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) ในข้อคำถาม “ท่านสอนให้บุตรพูดจาสุภาพและมีสัมมาคารวะกับผู้อาวุโส” ($\bar{X} = 4.35$) (ดูในภาคผนวก ข) อธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนได้สอนบุตรในเรื่องการพูดจาให้สุภาพและมีสัมมาคารวะให้บุตรปฏิบัติตาม สอดคล้องกับ เรวดี นามทองดี (2554 : 107) ได้อธิบายไว้ว่า พ่อแม่หรือผู้ปกครองมีการให้ข้อมูล ความรู้ โดยการสอนวิธีในการปฏิบัติของนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในเรื่องของการมีมารยาทที่ดี การวางตัว และการปฏิบัติตนของผู้ใหญ่ ส่วนพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนด้านการส่งเสริมพฤติกรรมด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ในข้อคำถาม “ท่านทำตัวเป็นแบบอย่างให้กับบุตรในการเข้าคิวรอรับบริการ เมื่อไปในสถานที่ที่ต้องเข้าคิวรอรับบริการ” ($\bar{X} = 4.49$) (ดูในภาคผนวก ข) อธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้บุตรปฏิบัติตาม โดยการเข้าคิวรอรับบริการ เมื่อไปในสถานที่ที่ต้องเข้าคิวรอรับบริการ ให้บุตรได้ปฏิบัติตามเพื่อส่งเสริมให้บุตรมีวินัยในตนเอง ดังที่ กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ (2554) กล่าวว่า

พ่อแม่ถือเป็นต้นแบบในการปฏิบัติให้กับลูก ซึ่งหากพ่อแม่ตระหนักถึงความรับผิดชอบในข้อนี้ จะช่วยพัฒนาทั้งเด็กและตนเอง เช่นเดียวกับ สำนักงานเลขาธิการการศึกษา (2557) ได้กล่าวถึง การเป็นแบบอย่างไว้ว่า พ่อแม่ควรสนับสนุนให้ลูกได้ฝึกวินัยอย่างค่อยเป็นค่อยไปโดยมีพ่อแม่ เป็นแบบอย่างที่สำคัญ ส่วน อรัญญา บุญธรรม (2556 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวในข้อเสนอแนะว่า บุคคลที่มีบทบาทเป็นพ่อหรือแม่ควรตระหนักว่าตนเองเป็นต้นแบบที่สำคัญสำหรับลูก ดังนั้นจึงควรมีการประพฤติปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมเพื่อให้ลูกเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต พฤติกรรมที่เหมาะสมของพ่อแม่ จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2560 พบว่า เมื่อบุตรสอบได้คะแนนดี จะให้รางวัลบุตรโดยการพาไปรับประทานอาหารมื้ออร่อย และพูดให้กำลังใจในการทำดีในครั้งต่อไป สอดคล้องกับการส่งเสริมพฤติกรรมด้วยการเสริมแรง พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) ในข้อคำถาม “ท่านพูดให้กำลังใจเมื่อบุตรมีความตั้งใจ เพียรพยายามในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ” ($\bar{X} = 4.43$) (ดูในภาคผนวก ข) กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครองนักเรียนได้ส่งเสริมบุตรโดยการพูดให้กำลังใจเพื่อให้บุตรเกิดความพยายามในการกระทำ สิ่งต่างๆให้สำเร็จ

1.2 ผลการวิเคราะห์สัมพันธภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม มีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดี โดยผู้ปกครองมีหน้าที่สื่อสารทั้งทางท่าทาง คำพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ ซึ่งกันและกัน มีการยอมรับซึ่งกันและกัน มีการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน มีความผูกพัน รักใคร่ที่ดีต่อกันและมีการทำกิจกรรมในครอบครัวร่วมกัน เพื่อส่งเสริมให้บุตรเป็นผู้มีวินัย ในตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) (ดูในภาคผนวก ข) ในข้อคำถาม “ท่านเป็น ห่วงกังวลเมื่อบุตรเจ็บป่วยไม่สบาย” สอดคล้องกับ การสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อ วันที่ 16 มกราคม 2560 พบว่า เมื่อบุตรมีอาการเจ็บป่วย ไม่สบาย จะถามไถ่อาการบุตรด้วยความ เป็นห่วงและพาไปรักษาโดยแพทย์เฉพาะทาง เพื่อให้บุตรหายจากอาการเจ็บป่วยจะได้ไม่ ขาดเรียน เพราะการขาดเรียนทำให้บุตรเรียนไม่ทันเพื่อน หรือมีการบ้านเพิ่มขึ้นหากบุตรขาดเรียน จะส่งผลต่อผลการเรียนของบุตรดังที่ สำนักงานพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2553) กล่าวว่า ครอบครัว ไม่จำเป็นต้องมีความสมบูรณ์พร้อม หากเป็นครอบครัวที่ให้ความอบอุ่นกับลูก มีเวลาถามสารทุกข์ สุขดิบของกันและกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาลี อนุสนธิ์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่กับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้น ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านพุดม จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่าพ่อแม่มีความกระตือรือร้น

พาลูกไปพบแพทย์เมื่อเจ็บป่วยเพียงเล็กน้อย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 สอดคล้องกับ กัญญนันท์ ภัทร์สรณ์ศิริ (บทคัดย่อ : 2557) พ่อแม่มีหน้าที่ในการดูแลบุตร เพื่อให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ส่วน อรัญญา บุญธรรม (2556 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวในข้อเสนอแนะว่าบิดามารดาควรเลี้ยงดูลูกแบบเอาใจใส่ การให้ความรัก ความอบอุ่น และใส่ใจเป็นแนวทางการเลี้ยงดูที่ทำให้ลูกเติบโตอย่างมีคุณภาพ

1.3 ผลการวิเคราะห์ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม มีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตน โดยผู้ปกครองมีหน้าที่คอยดูแลบุตรให้ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นผู้มีวินัยในตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) (ดูในภาคผนวก ข) ในข้อคำถาม “ท่านคอยดูแลไม่ให้บุตรประพฤติตนออกนอกกลุ่มนอกทาง” สอดคล้องกับ จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2560 พบว่า การทำหน้าที่ดูแลสอดส่องเรื่องการคบเพื่อนในวัยเรียน วัยรุ่นเป็นสิ่งสำคัญ หากบุตรคบเพื่อนดีก็จะส่งผลให้บุตรประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกฎ ระเบียบ และประเพณีที่ดีงาม เป็นบุคคลที่สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างประสบความสำเร็จและมีความสุข ดังที่ กัญญนันท์ ภัทร์สรณ์ศิริ (บทคัดย่อ : 2557) กล่าวไว้ว่า การทำหน้าที่ดูแลบุตรของพ่อแม่เป็นเรื่องสำคัญและยิ่งใหญ่ มีอิทธิพลในการหล่อหลอมบุตรให้เป็นเยาวชนที่ดี อบรมสั่งสอนให้บุตรตั้งอยู่ในความดี ให้ความรู้คำแนะนำในการหลีกเลี่ยงสิ่งชั่วร้าย ควรสนับสนุนให้บุตรมีกิจกรรมในทางสร้างสรรค์ ย่อมส่งผลให้บุตรแสดงพฤติกรรม การมีวินัยในตนเองได้

1.4 ผลการวิเคราะห์การควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม มีการควบคุมอารมณ์ของตนโดยผู้ปกครองมีสติ มีความอดทน ใฝ่หาความรู้ มองโลกในแง่ดี และสามารถแสดงพฤติกรรม การแสดงออกให้บุตรประพฤติปฏิบัติตามได้อย่างเป็นผู้มีวินัยในตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) (ดูในภาคผนวก ข) ในข้อคำถาม “ท่านหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาทกับบุตร” สอดคล้องกับ การสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2560 พบว่า เมื่อบุตรไม่ทำตามข้อตกลง เช่น กลับจากโรงเรียนไม่ทำการบ้าน อ่านหนังสือ แต่ทำกิจกรรมอื่น เช่น เล่นโทรศัพท์หรือเล่นเกม ผู้ปกครองก็จะใช้คำพูดในการสอบถามด้วยความหวังใจถึงงานที่ต้องรับผิดชอบ เช่น การบ้าน การอ่านหนังสือ โดยไม่ใช้อารมณ์หรือการลงโทษ ดังที่ กัญญนันท์ ภัทร์สรณ์ศิริ (บทคัดย่อ : 2557) กล่าวไว้ว่า พ่อแม่ต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงดูบุตร สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่างๆ พ่อแม่คือผู้อยู่ใกล้ชิดและมีหน้าที่หลักในการเลี้ยงดูบุตรให้เจริญเติบโต อบรมให้เป็นคนดี

มีคุณธรรม มีหลักการและเหตุผล มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดีรู้จักข่มใจตนเองมีความอดทน อดกลั้น พร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาและสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเข้มแข็งและอดทน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับ เพียงทิพย์ พรหมพันธุ์ (2550) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติหน้าที่ของบิดามารดา ต้องปรับคำพูดและอารมณ์ให้เป็นมิตรกับลูกให้มากยิ่งขึ้น รู้จักฟัง สังเกตและคิดตามลูก เอาใจลูกมาใส่ใจตนเองให้มากเพื่อทำให้เกิดความรักความเข้าใจมากยิ่งขึ้น หากผู้ปกครองรู้จักวิธีการควบคุมอารมณ์ของตนได้ย่อมส่งผลให้บุตรซึมซับพฤติกรรมที่ดีเหล่านั้นต่อไป

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศของบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนบุตร และภาวะทางการเงินของครอบครัว สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัยได้ ดังนี้

2.1 จากสมมติฐานการวิจัย ข้อ 1 ผู้ปกครองที่มีเพศของบุตรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐมต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองที่มีเพศของบุตรแตกต่างกันมีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีบุตรชาย หญิง มีทั้งชายและหญิง มีค่าเฉลี่ยในการส่งเสริมพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองแก่บุตรอยู่ในระดับมาก อธิบายได้ว่า ผู้ปกครองที่มีบุตรเพศใดก็ตาม ย่อมมีหน้าที่ในการส่งเสริมวินัยในตนเองให้แก่บุตรทุกคน เพื่อให้บุตรสามารถประพฤติปฏิบัติตนอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2560 พบว่า ที่มีบุตรทั้งเพศชายและเพศหญิง กล่าวว่า การฝึกวินัย ในตนเองให้แก่บุตรเป็นเรื่องสำคัญในชีวิตประจำวัน หากบุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเองจะประสบความสำเร็จในเรื่องการใช้ชีวิต การเรียน และการทำงานต่อไปในอนาคต ดังนั้นไม่ว่าบุตรเพศชายหรือหญิง การฝึกวินัยในตนเองแก่บุตรจึงมีความสำคัญเท่าเทียมกัน จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2560 พบว่าที่มีบุตรเพศชายเพียงคนเดียว กล่าวว่า การฝึกฝนวินัยในตนเองให้แก่บุตรของตนเป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากมีบุตรเพียงคนเดียวและเป็นเพศชาย ควรต้องมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ มีความตรงต่อเวลา และคบแต่เพื่อนดี จะส่งผลให้บุตรเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับ สุรจิต คำมะสอน (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการส่งเสริมวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ปกครอง

นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมวินัยนักเรียน ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การส่งเสริมวินัยในตนเองให้แก่บุตรนั้น ย่อมมีการส่งเสริมบุตรทุกเพศ เพื่อให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ(2556) ได้กล่าวว่า พ่อแม่เป็นครูคนแรก ที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เด็บโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เป็นคนดีของชุมชน สังคม และเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้ปกครองที่มีเพศของบุตรต่างกันทำให้มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัย ในตนเองแก่นักเรียนไม่แตกต่างกัน

2.2 จากสมมติฐานการวิจัย ข้อ 2 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรม ในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีค่าเฉลี่ยในการส่งเสริมพฤติกรรม การมีวินัยในตนเองแก่บุตรอยู่ในระดับมาก อธิบายได้ว่า ผู้ปกครองทุกระดับการศึกษา มีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนบุตรให้เป็นคนดี มีความประพฤติดีและมีวินัยในตนเองเพื่ออยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุข จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2560 พบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา กล่าวว่า บุตรต้องมีวินัยในตนเอง พ่อแม่จะคอย อบรมสั่งสอนในทุกวันเรื่องการจัดใจทำงานที่ตนได้รับมอบหมายให้ดี มีความขยัน อดทน รับผิดชอบต่อตนเอง และมีความซื่อสัตย์ เพื่อให้บุตรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ และจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2560 พบว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษา ระดับปริญญาตรี กล่าวว่า ได้มีการอบรมสั่งสอนบุตรในการสอนในเรื่องความมีน้ำใจต่อเพื่อน การคบเพื่อน การเรียน การแบ่งเวลาและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รวมถึงความกตัญญู หากบุตร ทำสิ่งที่ดีประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบระเบียบวินัย ย่อมส่งผลให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ประสบความสำเร็จในชีวิต สอดคล้องกับ เรวดี นามทองดี (2554 : 112-113) ได้กล่าวในการอภิปราย ผลไว้ว่า ไม่ว่าจะบิดาจะมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับใดบทบาทหน้าที่หลักของบิดา คือ การให้ความสนใจและสร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในครอบครัวเพื่อให้ลูกมีอารมณ์ที่มั่นคง ราบรื่น สามารถเผชิญปัญหา มีความมั่นใจ และปรับตัวได้ดีในสังคม บทบาทที่สำคัญของมารดาคือ การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ และด้านสังคมกับบุตร ทั้งนี้มารดาจะมีความใกล้ชิดกับบุตร

และบุตรมีการเรียนรู้จากการกระทำและคำพูดของมารดา ดังนั้นผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันจึงมีการส่งเสริมให้บุตรมีพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

2.3 จากสมมติฐานการวิจัย ข้อ 3 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 จากผลการศึกษาพบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีค่าเฉลี่ยในการส่งเสริมพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองแก่บุตรอยู่ในระดับมาก อธิบายได้ว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน แต่บทบาทพ่อแม่ในการส่งเสริมให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเองในทุกอาชีพไม่แตกต่างกัน จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2560 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพแม่บ้าน กล่าวว่า ได้มีการอบรมบุตรโดยการให้คำนึงถึงการใช้จ่ายอย่างประหยัด การสอนในเรื่องการคบเพื่อน การตั้งใจศึกษาเล่าเรียน หากบุตรได้รับผลการเรียนดีก็จะให้รางวัลบุตรตามแต่สมควรเช่น ของรางวัลที่บุตรชอบหรือการรับประทานอาหารนอกบ้าน และเห็นว่าการส่งเสริมให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเองเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างมาก จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2560 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ กล่าวว่า บุตรต้องได้รับการฝึกวินัยในตนเองตั้งแต่เล็กจนถึงวัยรุ่น เพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ด้วยการสอนบุตรในเรื่องต่างๆ เช่น การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ งานที่ได้รับมอบหมาย ความมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ วินัยในตนเองเป็นสิ่งดีงามที่ควรมีอยู่ในบุคคล อธิบายได้สอดคล้องกับ สุรจิต คำมะสอน (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการส่งเสริมวินัยนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของผู้ปกครองนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมวินัยนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีอาชีพต่างกัน มีการส่งเสริมวินัยนักเรียนอยู่ในระดับมาก ดังที่ สมิธ วุฒิสวัสดิ์ (2552 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า พ่อแม่มีหน้าที่ในการประกอบสัมมาอาชีพเพื่อเลี้ยงครอบครัวให้อยู่ดีมีความสุข ในขณะที่เดียวกันก็ได้อบรมสั่งสอนปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อลูก เพื่อขัดเกลาให้มีพฤติกรรมที่ดีที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินชีวิต เพราะเมื่อเติบโตขึ้นจะได้เป็นพลเมืองที่ดีมีศักยภาพเป็นประชากรที่มีคุณภาพของครอบครัว ของสังคมและของประเทศชาติบ้านเมือง ดังนั้นผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันจึงมีการส่งเสริมให้บุตรมีพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

2.4 จากสมมติฐานการวิจัย ข้อ 4 ผู้ปกครองที่มีจำนวนบุตรต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองที่มีจำนวนบุตรแตกต่างกันมีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 จากผลการศึกษาพบว่า พ่อแม่หรือผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมให้บุตรทุกคนเป็นผู้มีวินัยในตนเองจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2560 พบว่าผู้ปกครองที่มีบุตร 2 คน กล่าวว่า ได้ฝึกฝนบุตรทั้ง 2 คนตั้งแต่เด็กในเรื่องความมีวินัยในตนเอง ได้แก่ เรื่องกิจวัตรประจำวัน การเข้านอนแต่หัวค่ำ การตื่นนอนแต่เช้า การตรงต่อเวลา และความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่บุคคลอื่น สิ่งเหล่านี้เมื่อบุตรได้ฝึกฝนเป็นประจำสม่ำเสมอจนกลายเป็นนิสัยย่อมส่งผลให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเองสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2560 พบว่าผู้ปกครองที่มีจำนวนบุตรมากกว่า 2 คน กล่าวว่า ได้มีการสอนบุตรให้เป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่องการเว้นจากอบายมุข การคบเพื่อนดี ความรับผิดชอบต่อตนเองและการเรียน ซึ่งได้มีการสอน ปลูกฝังบุตรทุกคนมาตั้งแต่เล็ก สอดคล้องกับ บัวคำ แก้วอุดม (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับการส่งเสริมของผู้ปกครองในการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนโดยรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังที่ เพียงทิพย์ พรหมพันธุ์ (2550) ได้กล่าวว่า บิดามารดาต้องปฏิบัติตัวเสมือนเป็นพวกเดียวกันกับลูก โดยไม่จำเป็นต้องตามใจจนเกินพอดีเช่น ส่งเสริมให้ลูกมีวินัย ต้องมีการสอนและตักเตือนแบบเพื่อนเตือนเพื่อน เพื่อนำบุตรไปสู่การเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าวบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีจำนวนบุตรต่างกัน ทำให้มีการส่งเสริมให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

2.5 จากสมมติฐานการวิจัย ข้อ 5 ผู้ปกครองที่มีภาวะทางการเงินของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองที่มีภาวะทางการเงินของครอบครัวแตกต่างกัน มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2560 พบว่าผู้ปกครองที่มีภาวะทางการเงินไม่เหลือเก็บ กล่าวว่า การฝึกวินัยบุตรเป็นเรื่องสำคัญเช่น การตั้งใจทำงานที่บุตรได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จ ความรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง ไม่รุกรานก้าวร้าวผู้อื่น หากบุตรทำดีจะให้คำชมเชย จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2560 พบว่าผู้ปกครองที่มีภาวะทางการเงินเหลือเก็บ กล่าวว่า บุตรได้รับการสอนตั้งแต่วัยเด็กในเรื่องความมีวินัยต่อตนเองก่อน เช่น กิจวัตรต่างๆในชีวิตประจำวัน เข้านอนตื่นนอนตรงเวลา การทำการบ้าน รายงานส่งได้ตรงเวลา การแบ่งเวลาในการทบทวนบทเรียน การคบเพื่อนดี

การเคารพผู้ใหญ่ เพื่อให้บุตรได้ประพฤติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองประสบแต่ความสำเร็จในชีวิต สอดคล้องกับ ซีร์ ฉลาดแพทย์ (2556) ที่กล่าวถึงแนวทางการฝึกลูกให้มีวินัยในตนเองดังนี้

- 1) การเป็นแบบอย่างความมีวินัย
- 2) ความสม่ำเสมอต่อเนื่อง
- 3) การพูดชักจูงให้ปฏิบัติตาม
- 4) การชมเชยและให้กำลังใจ
- 5) การแก้ปัญหาด้วยวิธีการเชิงบวก
- 6) การแสดงความไว้วางใจ

และให้ความรัก ดังนั้นบิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่ว่าจะมีภาวะทางการเงินของครอบครัว มีรายได้ไม่เพียงพอ มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย หรือมีรายได้เหลือเก็บ ย่อมมีการส่งเสริมให้บุตรของตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองเช่นกัน ดังนั้นผู้ปกครองที่มีภาวะทางการเงินของครอบครัวต่างกัน ทำให้มีการส่งเสริมให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

3. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของสัมพันธภาพในครอบครัว ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการควบคุมอารมณ์ของผู้ปกครอง ที่สามารถทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม

ผลการวิเคราะห์พบว่า ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ การควบคุมอารมณ์ สัมพันธภาพในครอบครัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 63.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

3.1 ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการเป็นอันดับที่ 1 สามารถทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน ได้ร้อยละ 57.30 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .757$) จากผลการศึกษาอธิบายได้ว่า เมื่อผู้ปกครองมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนมากขึ้นทำให้มีแนวโน้มในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนมากขึ้น เนื่องจาก ผู้ปกครองให้การดูแลเอาใจใส่ในเรื่องต่างๆของบุตรอย่างสมอบต้นสมอบปลาย ผู้ปกครองไม่ตามใจบุตรจนเกินไปและไม่เข้มงวดกวดขันจนเกินไป รู้จักยอมรับนับถือความสามารถ และความคิดเห็นของบุตร ทำให้บุตรเกิดความอบอุ่นและมีความมั่นใจในตนเอง ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุตรให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง (ภาควิชา อ้อมสอาด, 2554 : บทคัดย่อ)

3.2 การควบคุมอารมณ์ เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการเป็นอันดับที่ 2 และสามารถทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 62.20เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า การควบคุมอารมณ์และการส่งเสริม

การมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .523$) จากผลการศึกษาอธิบายได้ว่า เมื่อผู้ปกครองมีพฤติกรรมการส่งเสริมให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ดังที่ เกษราภรณ์ จันทร์ขุ้ยและคณะ (2552 : 103) พบว่า นักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลในการลงโทษ เป็นนักเรียนที่มีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเด็กได้รับการชี้แนะในทางที่ถูกต้องทำให้เด็กเป็นคนมีเหตุผล และมีความเข้าใจในการถูกลงโทษ จึงส่งผลให้เด็กมีวินัยในตนเองสูง

3.3 สัมพันธภาพในครอบครัว เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นอันดับที่ 3 และสามารถทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน เพิ่มขึ้นร้อยละ 63.30 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัว และการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .626$) จากผลการศึกษาอธิบายได้ว่า เมื่อผู้ปกครองมีพฤติกรรมการส่งเสริมให้บุตรเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ดังที่ มาลี อนุสนธิ์ (2552 : 55) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยน่าจะเป็นผลมาจากพ่อแม่เลี้ยงดูลูกด้วยการให้ความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก มีการให้กำลังใจลูกเมื่อมีปัญหา ส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน 2 ด้าน ได้แก่

1. ข้อเสนอแนะจากผลที่ได้จากการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน ได้แก่ ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ เป็นตัวแปรที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการทำนายการส่งเสริมพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน ดังนั้นหน่วยงานของโรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้ความรู้ ให้ประสบการณ์แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริม ปลูกฝัง และหล่อหลอมเรื่องวินัยในตนเองให้แก่บุตร โดยการจัดประชุม ปฐมนิเทศ อบรม เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถทำหน้าที่ของตน โดยตระหนักถึงความสำคัญของความมีวินัยในตนเอง โดยพ่อแม่ใช้วิธีการต่างๆ เช่น การควบคุมอารมณ์ พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุตร ซึ่งบุตรจะสังเกตลักษณะและการกระทำต่างๆ เพื่อเลียนแบบการกระทำ

จากพ่อแม่ สัมพันธภาพในครอบครัว พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรให้ความสนใจเอาใจใส่บุตร ในการประสานความร่วมมือกับสถาบันหรือหน่วยงานอื่นๆของสังคมที่เกี่ยวข้องควรเผยแพร่ สื่อมวลชนทำให้บิดามารดาส่วนใหญ่เข้าใจถึงการส่งเสริมวินัยและส่งเสริมวิธีการให้เด็ก เป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง ให้ความใกล้ชิดสนิทสนม ให้ความรักความอบอุ่น มีเหตุผล ยอมรับ ความคิดเห็นของบุตร มีการให้กำลังใจเมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรค รวมทั้งมีการพูดคุยแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของบุตร เพื่อให้บุตรสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการศึกษานี้ได้ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม โดยการศึกษาพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัย ในตนเองแก่นักเรียนในด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง การสอนและการเสริมแรง เพื่อให้บุตร เป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง สำหรับข้อเสนอแนะในการศึกษารุ่นต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะแตกต่างจากการศึกษานี้ เช่น ผู้ปกครองนักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนสังกัดอื่นๆ ได้แก่ อาชีวศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม ว่ามีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันในด้านใดบ้าง มากน้อยเพียงใด และศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ให้กว้างขวาง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมที่เหมาะสมกับบุคคลในช่วงวัยต่างๆ

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาถึงผลของความเกี่ยวข้องของตัวแปรต่างๆ ในพฤติกรรมที่ผู้ปกครองส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่บุตร เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพในกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนที่มีการส่งเสริม พฤติกรรมการมีวินัยในตนเอง โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกนำไปใช้ประโยชน์มากยิ่งขึ้น

2.4 ควรหาตัวแปรอื่นๆที่เป็นปัจจัยส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน เช่น ตัวแปรภูมิลำเนา เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ถึงพฤติกรรมของผู้ปกครองที่มีภูมิลำเนาต่างกันในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของบุตร

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลนันท์ รังสยาธร. (2543). “การศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2547). **คู่มือวิทยากรโรงเรียนพ่อแม่สำหรับเจ้าหน้าที่
สาธารณสุข**. เข้าถึงเมื่อ 15 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.skhospital.go.th>
- กรรณิกา อ่างทอง. (2552). “พฤติกรรมกำบังกั้นการกระทำรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่น
ในอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กรรณิการ์ ลิมพะสุด. (2549). “การช่วยลูก - ศิษย์ให้พบความสำเร็จในการเจริญเติบโต.”
วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ Kasetsart educational review 21, 1 (ม.ค. - เม.ย. 2549) :
1 - 6.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2554). **หลักสูตร/คู่มือ ค่ายครอบครัว**.
เข้าถึงเมื่อ 4 มกราคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.owf.go.th>.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **แนวทางการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย**. เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก
<http://admin.e-library.onecapps.org/book/1230.pdf>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กิตติพงษ์ ทองดีเลิศ. (2552). “พฤติกรรมการเล่นคอมพิวเตอร์อย่างเหมาะสมของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 3 อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กุญชรี้ คำชาย. (2542). **จิตวิทยาแนะแนวเด็กและวัยรุ่น**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
สวนสุนันทา.
- กุลชา ศิริเฉลิมพงศ์. (2544). “แนวทางการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการพัฒนสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). **การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3 – 5 ขวบ**. กรุงเทพฯ : โชติสุขการพิมพ์.
ของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). **รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพฯ : เบริน - เบส บুক.
- เกษราภรณ์ จันทรชัยและคณะ. (2552). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก” การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กัญญนันท์ ภัทร์สรณ์ศิริ. (2557). **บทบาทของพ่อแม่ในการอบรมดูแลบุตรธิดาให้เป็นเยาวชนที่ดีของสังคมไทย**. เข้าถึงเมื่อ 27 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก
research.pit.ac.th/paj/2014/index.php/journal/article/download/63/64
- กองกิจการนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2560). **เทคนิคในการจัดการอารมณ์ตนเอง**. เข้าถึงเมื่อ 15 มกราคม. เข้าถึงได้จาก <http://reg6.ac.th>
- คุณากร ศรีคง. (2547). “ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.” **ปริญญาณิพนธ์ (กศ.ม.การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**.
- คู่มือนักเรียน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2557). **กิจกรรมนักเรียน**. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คู่มือนักเรียนและผู้ปกครองโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร. (2558). **การบริหารงาน**. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จำลอง พนมชัย. (2551). “การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ 2 กิ่งอำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา.” การศึกษาค้นคว้าอิสระ การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จำลอง ลิลัน. (2551). “พฤติกรรมป้องกันตนเองจากการเสพยาเสพติดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อ.กันทรลักษ์ จ.ศรีสะเกษ.” **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
- จิราพร ชมพิกุลและคณะ. (2552). **รายงานการวิจัย สัมพันธภาพในครอบครัวไทย**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด แทนทองชินวัฒน์การพิมพ์.
- จิราพร อรุณพูลทรัพย์. (2541). “การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร.” **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**.

จุไรรัชย์ แสนวัง. (2543). “สาเหตุการประพฤติดีประเวียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียน สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคาม.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ใจทิพย์ พวงทอง. (2540). “การศึกษาความสอดคล้องระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดากับการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของบุตรวัยรุ่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จันทิมา แสงเลิศอุทัย. (2552). “ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.” วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น 32, 4 (ตุลาคม - ธันวาคม) : 1.

เฉลิมชัย ศรีชาติ. (2551). “การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนนาจำปา อำเภอคอนจา จังหวัดกาฬสินธุ์.” การศึกษาค้นคว้าอิสระ การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เฉลิมพล ต้นสกุล. (2541). พฤติกรรมศาสตร์สาธารณสุข, กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล สหประชาพาณิชย์.

ชาติรี วิฑูรชาติ. (2553). เลี้ยงลูกอย่างไรให้มี EQ ดี. เข้าถึงเมื่อ 15 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.si.mahidol.ac.th>

ชุติมา ศิริกุลชยานนท์. (2559). สร้างวินัยอย่างไรจึงจะสำเร็จ. เข้าถึงเมื่อ 15 กุมภาพันธ์. เข้าถึงได้จาก <http://www.dekthaidoodee.com/articles>

ชูไฮลา ขวัญควิน. (2554). “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและครูในการเสริมสร้างวินัยให้แก่นักเรียน โรงเรียนบ้านกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ยะลา เขต 1.” คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ญาดา หลาวเพชร. (2544). “บทบาทของบิดาบทบาทของมารดากับความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ณัฐพัชร์ ทองคำ. (2547). “การพัฒนาสื่อเพื่อสร้างความตระหนัก ต่อการมุ่งสู่ตำบลเข้มแข็ง โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2551). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ณัฐวัตร ลุณหงส์. (2544). “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยครอบครัว สังคม และสิ่งแวดล้อมกับการควบคุมตนเองและการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักเรียน ศึกษาเฉพาะนักเรียนมัธยมต้นในจังหวัดสมุทรปราการ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ โครงการสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2547). รายงานการวิจัยจริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา.

ทวีชัย อัมพุชและคณะ. (2557). “การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน.” วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น 3, 1 (มิถุนายน 2557 - พฤษภาคม 2558) : 187.

ทัศนีย์ ดวงดี. (2544). “ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏเชียงใหม่.” ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ทัศนีย์ จิตต์ชื่นมีชัย. (2548). “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองด้านการเรียนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง” สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต จิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เทิดศักดิ์ เดชคง. (2545). ความฉลาดทางอารมณ์. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : พิมพ์ศรีพรินต์.

ธิดารัตน์ ชนะคำดี. (2552). “การพัฒนาแบบวัดความมีวินัยในตนเองสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1.” ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธีร์ ฉลาดแพทย์. (2556). **Habit of future successor** อุปนิสัยสร้างได้. กรุงเทพฯ : กู๊ดไลฟ์.

ธัญพร แซ่เทียน. (2551). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนในเขตอำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์.” คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

นางพาง ล้อมสุวรรณ. (2545). เลี้ยงลูกถูกวิธีชีวิตเป็นสุข. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.

นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2540). ศิลปะการสร้างวินัยที่ชนะใจลูก : แนวคิดใหม่ในการเลี้ยงลูกอย่างมีคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ แกรมมี.

- นิตดา หงษ์วิวัฒน์. (2541). **วินัยรากฐานการพัฒนาเด็ก**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : แสงแดด.
- นุชลา โรจนประภาพรรณ. (2541). “ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา กับความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นตอนต้น ศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว” วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นันทน์มัส รอดทัสนา. (2554). “การจัดทำคู่มือจัดกิจกรรมพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน.” วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บัณฑิต ศรีไพศาล. (2558). **คู่มือพ่อแม่ดูแลลูกยุคโซเชียล : 10 ข้อปฏิบัติในการดูแลช่วยเหลือเด็กติดเกมหรืออินเทอร์เน็ต**. เข้าถึงเมื่อ 15 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.familymediawatch.org>
- บัวคำ แก้วอุดม. (2550). “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของผู้ปกครองกับการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี.” สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2555). “วินัยในตนเองและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง” **การวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม** 17, 1 (กรกฎาคม) : 3.
- บุญดา มุ่ยเฟือก. (2544). “การศึกษาการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาลของผู้ปกครองในชุมชนเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตการศึกษา 11.” ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจพร ปัญญาขง. (2542). **การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพชีวิตเด็กและเยาวชน เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่/ผู้ปกครองกับเด็ก**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- ป.มหาจันทร์. (2536 ข). **สอนเด็กให้มีความนับถือตนเอง**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ประดิษฐ์ ฆมานันท์. (2555). **คู่มือเลี้ยงลูกฉบับย่อเลี้ยงลูกถูกทาง ห่างไกลยาเสพติด**. สำนักกิจการความมั่นคงภายใน.
- ปัญญาวดี ชมสุวรรณ. (2552). “การศึกษาปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีเขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปิยาพัทธ์ อารีญาติ. (2549). “พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการเสพยาบ้าของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พรทิพย์ วัชรดิถก. (2559). **รับมือกับลูกก้าวร้าวอย่างสร้างสรรค์ สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น
ราชนครินทร์**. เข้าถึงเมื่อ 10 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก

klib.dmh.go.th/download_file.php?str_folder_name=researchfolderpath

พรพรรณ จันทรง. (2541). “การศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับการปรับตัวทางสังคม
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด.”

การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พรสิริ มั่นคง. (2549). “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพ เขตพระโขนง
กรุงเทพมหานคร” การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เพ็ญทิพย์ พรหมพันธุ์. (2550). **เด็กสมาธิสั้น**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ฟอร์ซไลต์.

ไพบุลย์ ขำขันมะลิ. (2548). “การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของ
นักเรียนโรงเรียนหนองตอวิทยา อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด.” การศึกษาค้นคว้า
อิสระ (กศ.ม. บริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พัชรินทร์ อรุณเรือง. (2559). **เรื่องเป่ๆที่ไม่ต้องปรี๊ด**. เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก

http://www.smartteen.net/knowledge_detail.php?id=

พัชรินทร์ สวนใต้. (2552). “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของ
นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1.”

การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

พัชรี สวนแก้ว. (2545). **เอกสารประกอบการสอน วิชา 2173107 จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็ก
ปฐมวัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : ดวงกลม.

ภาคภูมิ อิ่มสอาดและคณะ. (2554). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง**. เข้าถึงเมื่อ 6 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก

www.inded.kmitl.ac.th/journal/file/376

- มธุรส วงศ์คุณันดร. (2547). “พฤติกรรมการเผชิญปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มณูญ ตนะวัฒนา. (2539). จิตวิทยาพัฒนาชีวิต. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- มาริสสา อุทยาพงษ์. (2548). “บทบาทของครอบครัวในการอบรมขัดเกลาทางสังคมแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม.” วิทยานิพนธ์ปริญญา คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มาลี อนุสนธิ์. (2552). “ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่กับความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านพุท้อมจังหวัดเพชรบุรี.” ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ขงยุทธ ธนิกกุล. (2546). “การมีส่วนร่วมในระบบสุขภาพภาคประชาชนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสมุทรสงคราม มหาวิทยาลัยศิลปากร.” วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์ จำกัด.
- เรวดี นามทองดี. (2554). “การคิดอย่างมีเหตุผลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม” ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เริงชัย คงสง. (2547). “ความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับยาเสพติด (ยาบ้า) : ศึกษาเปรียบเทียบเด็ก และเยาวชนในระบบและนอกระบบโรงเรียน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธร อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี.” วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. (2557). เกี่ยวกับโรงเรียน. เข้าถึงเมื่อ 15 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก <http://st.npru.ac.th>
- รัตนา กิจเกื้อกูล. (2550). “ความต้องการของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1.” การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร. (2539). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีวินัย. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 60 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลิขิต กาญจนารณณ์. (2547). สุขภาพจิต. พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- วรารัตน์ วิจารณ์ปรีชา. (2550). “การควบคุมพฤติกรรมการกระทำรุนแรง ของนักเรียนในโรงเรียน อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วสัน ปูนผล. (2542). “การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน บางไทยวิทยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิมลพรรณ อาภาเวท. (2554). พฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. งานวิจัยได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณ เงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2554 คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- วีรวรรณ วรสุข. (2540). “พฤติกรรมและสาเหตุของการประพฤติดกฤระเบียบของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ (กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัลลภา วงศ์ศักดิ์รินทร์. (2558). พฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากร. งานวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศศิภา จงรักโชคชัย. (2556). **พ่อแม่ผู้ปกครองจะช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาลูกไม่มีวินัยได้อย่างไร.** เข้าถึงเมื่อ 15 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก <http://taamkru.com/th> ศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริกุล อิศรานุรักษ์ และปราณี สุทธิสุขนธ์. (2550). การอบรมเลี้ยงดูเด็ก. *วารสารสาธารณสุขและการพัฒนา*, 5 (1), 105 - 118.
- ศิริพร สะอาดล้วน. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบ อิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศุภวิชญ์ จันทิพย์วงศ์. (2548). “พฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสถานศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2555). **เลี้ยงลูกอย่างไรให้มีระเบียบวินัย.** เข้าถึงเมื่อ 15 พฤษภาคม. เข้าถึงได้ จาก <http://www.thaichildrights.org/articles>

- สมจิตต์ สุวรรณวงศ์. (2542). “การศึกษาการจัดการจัดสภาพการณ์เสริมความคิดเชิงคุณธรรมสังคมตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมใจ รักษาศรี. (2554). การเลี้ยงดูบุตรเลี้ยงลูกอย่างไรให้ได้ดี. เข้าถึงเมื่อ 15 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.thisfamily.org>
- สมบูรณ์ สิงห์คำป้อง. (2542). “ศึกษาปัญหาการส่งเสริมวินัยนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชน สังกัดกองการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย.” การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมบัติ สัจจาลย์สว. (2550). “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนธัญรัตน์ จังหวัดปทุมธานี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมิธ วุฒิสวัสดิ์. (2552). “การศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2.” การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สรานุจิต สงวนศักดิ์. (2553). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น จังหวัดนครปฐม” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สายสุรี จุติกุล. (2547). การป้องกันและการแก้ไขปัญหาการค้าเด็กและหญิงของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก.
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2554). **หลักสูตร/คู่มือ ค่ายครอบครัว**. กรุงเทพฯ : ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายเอกชน กองส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2540). **จิตพิสัย : มิติที่สำคัญของการพัฒนาคน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2546). **คู่มือการจัดกิจกรรมและสื่อเพื่อการพัฒนาจิตพิสัยในระบบการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ

ปราบปรามยาเสพติด. (2553). **หนังสือคู่มือพ่อแม่ ผู้ปกครอง รู้ทันปัญหาเสพติด“ล้อมรั้วให้ครอบครัว ล้อมรั้วป้องกันยาเสพติด.”** เข้าถึงเมื่อ 24 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก

http://nctc.oncb.go.th/new/ebook/ebook_033.pdf

สำนักงานเลขาธิการการศึกษา. (2557). **แนะแนวหลักในการปฏิบัติต่อลูกวัย 3 - 5 ปี ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง.** กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สิทธิพล อาจอินทร์. (2549). “สถานภาพปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยด้านความมีวินัยในตนเอง.” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 29, 3 – 4 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2549) : 61.

สินธร คำเหมือน. (2550). “บทบาทผู้นำของผู้บริหารการศึกษา ตามพระศนะของครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

สินีนาน สุทธจินดา. (2543). “การศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนสาขาวิชาพัฒนศึกษการ โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สิริกร สินสม. (2558). “การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3.” ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สิรินาถ ชงศิลาและคณะ. (2555). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร.** เข้าถึงเมื่อ 9 มิถุนายน. เข้าถึงได้จาก www.indeed.kmitl.ac.th/journal/file/485.doc

สุขอรุณ วงษ์ทิม. (2555). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาสังคมศาสตร์ การศึกษาทางไกล.**

สุชา จันทร์เอม. (2536). **จิตวิทยาการแนะแนว.** กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.

สุชา จันทร์เอม. (2544). **จิตวิทยาทั่วไป.** พิมพ์ครั้งที่ 13 ฉบับแก้ไขปรับปรุง. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2555). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนสามลดา.

- สุทธิลักษณ์ นาคคู่สุข. (2544). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับสุขภาพจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- สุทธิ แสงบุญมี. (2547). “การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู และมีภูมิหลังที่แตกต่างกัน.” การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุทธาทิพย์ วิเชียรวัฒนชัย. (2554). “การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรปลูกฝังและพฤติกรรมที่ปรากฏด้านคุณธรรมของเด็กปฐมวัย.” การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพิชฌาย์ เพ็ชรสดี. (2553). “การพัฒนาพฤติกรรมการควบคุมอารมณ์ของบิดามารดาที่มีบุตรวัยรุ่น โดยการให้การปรึกษาครอบครัวแนวพฤติกรรมนิยม” *เวชสารแพทย์ทหารบก* 63, 4 (ตุลาคม - ธันวาคม) : 230.
- สุพิชฌาย์ เพ็ชรสดี. (2554). “การพัฒนาพฤติกรรมการควบคุมอารมณ์ของบิดามารดาที่มีบุตรวัยรุ่น โดยการให้การปรึกษาครอบครัวแนวพฤติกรรมนิยม” วิทยาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพัชรีย์ หนูใหญ่. (2544). “ความสัมพันธ์ในครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร.” สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุพัฒน์ บิลอับดุลลาห์. (2530). “การรับรู้ของผู้ปกครองไทยมุสลิม ในการส่งเสริมวินัยแห่งตนของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดภูเก็ต.” กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภักดิ์ ไหวหากิจ. (2543). “เปรียบเทียบการรับรู้วินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคติธรรมและการเล่นเกมแบบร่วมมือ.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรจิต คำมะสอน. (2548). “การส่งเสริมวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ปกครองนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2.” คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สุรพล พยอมแย้ม. (2548). *จิตวิทยาสัมพันธภาพ*. กรุงเทพฯ : บางกอก - คอมเทค อินเตอร์เทรด.
- แสงอุษา โลจนานนท์. (2543). *การบริหารอารมณ์ด้วยรอยยิ้มแบบไทยๆ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรนรา.

- อรวรรณ พาณิชปฐมพงศ์. (2542). “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรัญญา บุญธรรม. (2556). “ภูมิหลังด้านครอบครัวที่ส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีคุณลักษณะบัณฑิตอุดมคติไทย.” วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี 25, 1 (กันยายน 2556 - กุมภาพันธ์ 2557) : 1.
- อำนาจ จันทร์มหา. (2542). “ การศึกษาจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุดม คันธะรส. (2542). “บทบาทของครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย.” การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2548). **สร้างวินัยให้ลูกคุณ.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ชันดาการพิมพ์.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2559). **ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างวินัย.** เข้าถึงเมื่อ 7 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=834>
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2552). **สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป. 4.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- อัญชิสา สุรีย์แสง. (2553). “การใช้กิจกรรมพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ จังหวัดเพชรบุรี.” ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Momypedia. (2556). **โรงเรียนสาธิต โรงเรียนในดวงใจพ่อแม่.** เข้าถึงเมื่อ 15 พฤษภาคม. เข้าถึงได้จาก http://schoolzone.momypedia.com/article_interview-15/

ภาษาต่างประเทศ

- Best, John W. (1981). **Research in education.** EnglewoodCliffs, New Jersey : Prentice-Hall.
- William PD. (2000). Mother’s developmental expectation for young. *International Journal of Nursing Studies.* 37(4) : 291-301.
- Yamane. (1967). **Taro Statistic : An Introductory Analysis.** New York : Harper&row.

แบบสอบถามงานวิจัย

**เรื่อง พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมวินัยในตนเองแก่นักเรียน
โรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม**

.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อทำการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม” จึงขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ถือว่าเป็นความลับ ไม่มีการเผยแพร่เป็นรายบุคคล ไม่มีการระบุชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม และในการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นภาพรวม ไม่นับบุคคลใดโดยเฉพาะ จึงไม่มีผลกระทบแต่ประการใด ดังนั้นจึงขอความร่วมมือจากท่าน โปรดตอบคำถามทุกข้อ และตอบตรงตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลแต่ละข้อมีความสำคัญอย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้

แบบสอบถามชุดนี้มี 5 ตอน ประกอบด้วย

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล
  - ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว
  - ตอนที่ 3 แบบสอบถามความตระหนักในบทบาทหน้าที่
  - ตอนที่ 4 แบบสอบถามการควบคุมอารมณ์
  - ตอนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน
- ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน ในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วน
ขอขอบคุณผู้ปกครองทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

นางวิมลภา วงศ์ศักดิ์รินทร์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยาชุมชน

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

หมายเหตุ : คำว่า “บุตร” ในแบบสอบถามฉบับนี้หมายถึง ลูกของท่านที่กำลังศึกษาอยู่ใน
โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม
คำว่า “ท่าน” ในแบบสอบถามฉบับนี้หมายถึง พ่อหรือแม่ของนักเรียนโรงเรียน
สาธิตในจังหวัดนครปฐม

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง พฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมวินัยในตนเองแก่นักเรียน

โรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม

.....

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ให้ตรงกับความเป็นจริงที่เกี่ยวกับท่านมากที่สุด

1.เพศของบุตรของท่านที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสาธิต ในจังหวัดนครปฐม

- ( ) ชาย
- ( ) หญิง
- ( ) มีทั้งชายและหญิง

2.ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน

- ( ) มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า
- ( ) อนุปริญญา
- ( ) ปริญญาตรีขึ้นไป

3.อาชีพของท่าน

- ( ) รับจ้าง
- ( ) ค้าขาย
- ( ) รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
- ( ) อื่นๆ

4.จำนวนบุตรทั้งหมดที่มีของท่าน

- ( ) 1 คน
- ( ) 2 คน
- ( ) มากกว่า 2 คนขึ้นไป

5.ภาวะทางการเงินของครอบครัวของท่าน

- ( ) รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย
- ( ) รายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย
- ( ) รายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและเหลือเก็บ

.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว โดยให้ท่านตอบตามความเป็นจริง และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของท่านมาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของท่านปานกลาง
 น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของท่านน้อย
 น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของท่านน้อยที่สุด

สัมพันธภาพในครอบครัว	ระดับความเป็นจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ท่านเล่าประสบการณ์ต่างๆในชีวิตของท่านให้บุตรฟัง					
2.ท่านเปิดโอกาสให้บุตรได้แสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาบางอย่างในครอบครัว					
3.เมื่อบุตรเสนอความคิดเห็นใดๆ ท่านสนใจที่จะรับฟัง					
4.ท่านเปิดโอกาสให้บุตรเล่าประสบการณ์ในเรื่องต่างๆของตนเองให้ท่านฟัง					
5.เมื่อมีเวลาว่าง ท่านและบุตรจะร่วมกันพูดคุยเรื่องต่างๆในชีวิตประจำวัน					
6.ท่านเปิดโอกาสให้บุตรพูดคุยหรือปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน การคบเพื่อน เป็นต้น					
7.ท่านยอมรับฟังการตัดสินใจของบุตรในเรื่องส่วนตัวของเขา					
8.ท่านและบุตรยอมรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน					
9.เมื่อสมาชิกในครอบครัวเกิดความขัดแย้งไม่เข้าใจกัน ท่านและสมาชิกในครอบครัวจะใช้วิธีแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาร่วมกัน					
สัมพันธภาพในครอบครัว	ระดับความเป็นจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10.เมื่อบุตรและสมาชิกในครอบครัวมีปัญหาไม่เข้าใจกัน ท่านจะพยายามให้มีการพูดคุยกัน					

โดยใช้เหตุผล					
11.เมื่อบุตรเจ็บป่วยท่านพาบุตรไปรักษา					
12.เมื่อบุตรมีปัญหา มักมาขอความช่วยเหลือจากท่าน					
13.เมื่อมีเวลาว่างท่านจะหาเวลาอยู่กับบุตร					
14.ท่านเป็นห่วงกังวลเมื่อบุตรเจ็บป่วยไม่สบาย					
15.ท่านรับประทานอาหารกับบุตรและสมาชิกในครอบครัว					
16.ท่านพาบุตรไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา เช่น การทำบุญ ไหว้พระ					
17.ท่านทำงานอดิเรกร่วมกับบุตรเช่น ปลูกต้นไม้					
18.ท่านและบุตรมีโอกาสไปซื้อของใช้ต่างๆด้วยกัน					
19.ท่านและบุตรดูโทรทัศน์ร่วมกัน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความตระหนักในบทบาทหน้าที่

คำชี้แจง แบบสอบถามเกี่ยวกับความตระหนักในบทบาทหน้าที่ โดยให้ท่านตอบตามความเป็นจริง และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

- มากที่สุด หมายถึง ท่านรับรู้และให้ความสำคัญกับข้อความนี้มากที่สุด
- มาก หมายถึง ท่านรับรู้และให้ความสำคัญกับข้อความนี้มาก
- ปานกลาง หมายถึง ท่านรับรู้และให้ความสำคัญกับข้อความนี้ปานกลาง
- น้อย หมายถึง ท่านรับรู้และให้ความสำคัญกับข้อความนี้น้อย
- น้อยที่สุด หมายถึง ท่านรับรู้และให้ความสำคัญกับข้อความนี้น้อยที่สุด

ความตระหนักในบทบาทหน้าที่	ระดับการรับรู้และให้ความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ท่านคอยดูแลไม่ให้บุตรประพฤติตนออกนอกกลุ่มนอกทาง					

2. ท่านคอยดูแลบุตรในการทำรายงานหรือการบ้านให้ส่งทันเวลาที่กำหนด					
3. ท่านสอนบุตรเรื่องข้อดีของการมีวินัยในตนเอง					
4. ท่านให้ความรู้แก่บุตรเกี่ยวกับการเล่นเกมหรือโทรศัพท์ให้เป็นเวลา					
5. ท่านอบรมมารยาทให้บุตร					
6. ท่านฝึกให้บุตรดูแลเรื่องเสื้อผ้าและของใช้ส่วนตัวของเขา					
7. ท่านฝึกให้บุตรรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย					
8. ท่านฝึกให้บุตรตัดสินใจด้วยตนเอง					
9. ท่านบอกให้บุตรอ่านหนังสือทบทวนตำราเรียน					
10. ท่านบอกให้บุตรแต่งตัวถูกกาลเทศะ					
11. ท่านบอกให้บุตรใช้จ่ายเงินเท่าที่จำเป็น					
12. ท่านให้คำแนะนำเมื่อบุตรมีปัญหา					
13. ท่านแนะนำบุตรเรื่องการปฏิบัติตนให้ถูกสุขอนามัย					
14. ท่านให้คำแนะนำบุตรเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในโรงเรียน					
15. ท่านดักเตือนให้บุตรแต่งกายสะอาดเรียบร้อย					
16. ท่านดักเตือนบุตรให้แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน					
17. ท่านดักเตือนบุตรในการปฏิบัติตนต่อเพศตรงข้าม					
ความตระหนักในบทบาทหน้าที่	ระดับการรับรู้และให้ความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
18. ท่านให้บุตรทำรายงานและการบ้านด้วยตัวเองตอนเย็นหลังเลิกเรียน					

19. ท่านให้บุตรจัดตารางอ่านหนังสือสอบด้วยตนเอง					
20. ท่านมอบหมายงานบ้านให้บุตรทำในวันหยุด					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการควบคุมอารมณ์

คำชี้แจง แบบสอบถามเกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์ โดยให้ท่านตอบตามความเป็นจริง

และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

มากที่สุด หมายถึง ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นมากที่สุด

มาก หมายถึง ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นมาก

ปานกลาง หมายถึง ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นปานกลาง

น้อย หมายถึง ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นน้อยที่สุด

การควบคุมอารมณ์	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เมื่อท่านถูกตำหนิหรือถูกวิพากษ์วิจารณ์ ท่านจะนิ่งเฉยไม่ได้ตอบ					
2. เมื่อท่าน โกรธ ท่านสามารถระงับอารมณ์โกรธนั้นได้ในทันที					
3. เมื่อบุตรได้เถียงท่าน ท่านจะนิ่งเฉยฟังบุตรพูดจนจบ					
4. ท่านฟังเรื่องที่บุตรพูดทุกเรื่องจนจบด้วยความใจเย็น					
5. เมื่อบุตรแสดงความคิดเห็นขัดแย้ง แม้จะไม่พอใจ ท่านก็พยายามฟังบุตรพูดจนจบ					
การควบคุมอารมณ์	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. ท่านจะอดทนอดกลั้นเมื่อบุตรทำพฤติกรรมที่ท่านไม่ชอบ					

7.เมื่อบุตรโต้เถียง ท่านจะพูดกับบุตรด้วยความใจเย็น					
8.ท่านให้อภัยเมื่อบุตรทำผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์					
9.ท่านให้อภัยเมื่อบุตรแสดงอารมณ์โกรธจนควบคุมตัวเองไม่ได้					
10.ท่านให้อภัยเมื่อบุตรไม่ทำตามข้อตกลงที่ท่านได้กำหนดไว้					
11.หากท่านทำอะไรผิดพลาดท่านจะให้อภัยตนเองและหาทางป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดอีก					
12.เมื่อท่านผิดหวังท่านจะมองโลกในแง่ดีแล้วเดินหน้าต่อไป					
13.เมื่อบุตรทำผิดพลาดท่านคิดว่านั่นเป็นบทเรียนในการสอนบุตรไม่ให้ทำอีก					
14.ท่านหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาทกับบุตร					
15.เมื่อบุตรทำให้ท่านอารมณ์เสีย ท่านจะเดินออกจากสถานการณ์นั้น					
16.เมื่อบุตรทำผิด ท่านจะพูดคุยกับบุตรเมื่อท่านอารมณ์ดี					
17.เมื่อท่านอารมณ์เสีย ท่านจะหลีกเลี่ยงการสนทนากับบุตร					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน
คำชี้แจง แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน โดยให้ท่านตอบตามความเป็นจริงและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

มากที่สุด หมายถึง ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นมากที่สุด

มาก หมายถึง ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นมาก

ปานกลาง หมายถึง ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นปานกลาง

น้อย หมายถึง ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นน้อยที่สุด

การส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.เมื่อท่านนัดหมายกับบุตร ท่านไปรับบุตรได้ทันเวลานัดหมาย					
2.ท่านเป็นแบบอย่างให้บุตรในเรื่องของการแต่งกายได้ถูกกาลเทศะ					
3.ท่านตื่นนอนและเข้านอนเป็นเวลา					
4.ท่านพูดจาไพเราะ ให้เกียรติกับทุกคน					
5.ท่านทำให้บุตรเห็นถึงการรับประทานอาหารมีประโยชน์ครบ 5 หมู่					
6.ท่านทำตัวเป็นแบบอย่างให้กับบุตรในการเข้าคิวรอรับบริการ เมื่อไปในสถานที่ที่ต้องเข้าคิวรอรับบริการ					
7.ท่านทำให้บุตรดูเป็นตัวอย่างเกี่ยวกับการรักษาคำพูด					
8.ท่านทำให้บุตรเห็นว่าท่านใช้เงินอย่างมีคุณค่า					
9.ท่านทำตัวเป็นตัวอย่างแก่บุตรในเรื่องความเพียรพยายามทำในสิ่งที่ตั้งใจไว้ให้สำเร็จ					
10.ท่านสอนให้บุตรจดบันทึกการใช้จ่ายเงิน					
การส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11.ท่านสอนให้บุตรเก็บออมเงิน					
12.ท่านสอนให้บุตรซื้ออุปกรณ์การเรียนเท่าที่จำเป็น					

13. ท่านตั้งเตือนให้บุตรปิดไฟเมื่อเลิกใช้งาน					
14. ท่านสอนบุตรให้รู้จักคุณค่าและรักษา สาธารณสมบัติ					
15. ท่านสอนให้บุตรใช้น้ำอย่างประหยัด					
16. ท่านสอนให้บุตรรู้จักสิทธิ หน้าที่ของตนเอง					
17. ท่านสอนให้บุตรรับผิดชอบต่อการกระทำของ ตนเอง					
18. ท่านสอนให้บุตรเสียสละเพื่อส่วนรวมเช่น การบริจาค					
19. ท่านสอนให้บุตรเคารพสิทธิของผู้อื่น					
20. ท่านสอนให้บุตรรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น					
21. ท่านสอนให้บุตรให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ ในการทำงานต่างๆ ร่วมกัน					
22. ท่านอบรมสั่งสอนให้บุตรมีกิริยาสุภาพ เรียบร้อยอ่อนน้อมกับคนรอบข้าง					
23. ท่านสอนให้บุตรมีมารยาทในการรับประทานอาหาร					
24. ท่านสอนให้บุตรพูดจาสุภาพและมี สัมมาคารวะกับผู้อาวุโส					
25. ท่านสอนให้บุตรปฏิบัติตามกฎจราจร					
26. ท่านสอนให้บุตรปฏิบัติตามกฎระเบียบของ สังคม					
27. ท่านสอนให้บุตรข้ามถนนตรงทางม้าลาย					

การส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
28. ท่านชมเชยเมื่อบุตรทิ้งขยะลงในถังขยะ					

29.ท่านชมเชยเมื่อบุตรอ่านหนังสือทบทวน ตำราเรียน					
30.ท่านชมเชยเมื่อบุตรทำการบ้านส่งได้ทันเวลา					
31.ท่านชมเชยเมื่อบุตรช่วยทำงานบ้าน					
32.ท่านพูดให้กำลังใจเมื่อบุตรท้อแท้ต่อการเรียน					
33.ท่านพูดให้กำลังใจเมื่อบุตรมีความตั้งใจเพียร พยายามในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ					
34.ท่านยิ้มแสดงความชื่นชมบุตร เมื่อบุตร ทำความเคารพผู้ใหญ่					
35.ท่านผกศึรยะ ยกมือรับไหว้และยิ้มให้บุตร เมื่อบุตรทำความเคารพตอนไปและกลับจาก โรงเรียน					
36.ท่านให้รางวัลเพื่อจูงใจให้บุตรตั้งใจเรียน					
37.ท่านให้รางวัลเมื่อบุตรรับผิดชอบในการ ทำหน้าที่ด้วยความเรียบร้อย					
38.ท่านให้รางวัลเมื่อบุตรสอบได้คะแนนดี					

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยรายชื่อ

แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1.ท่านเล่าประสบการณ์ต่างๆในชีวิตของท่านให้บุตรฟัง	4.07	.77681	มาก
2.ท่านเปิดโอกาสให้บุตรได้แสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาบางอย่างในครอบครัว	3.93	.79233	มาก
3.เมื่อบุตรเสนอความคิดเห็นใดๆ ท่านสนใจที่จะรับฟัง	4.18	.61378	มาก
4.ท่านเปิดโอกาสให้บุตรเล่าประสบการณ์ในเรื่องต่างๆของตนเองให้ท่านฟัง	4.37	.65910	มาก
5.เมื่อมีเวลาว่าง ท่านและบุตรจะร่วมกันพูดคุยเรื่องต่างๆในชีวิตประจำวัน	4.15	.81542	มาก
6.ท่านเปิดโอกาสให้บุตรพูดคุยหรือปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน การคบเพื่อนเป็นต้น	4.31	.68395	มาก
7.ท่านยอมรับฟังการตัดสินใจของบุตรในเรื่องส่วนตัวของเขา	4.18	.64791	มาก
8.ท่านและบุตรยอมรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน	4.19	.64166	มาก
9.เมื่อสมาชิกในครอบครัวเกิดความขัดแย้ง ไม่เข้าใจกัน ท่านและสมาชิกในครอบครัวจะใช้วิธีแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาคความขัดแย้งร่วมกัน	3.98	.70889	มาก
10.เมื่อบุตรและสมาชิกในครอบครัวมีปัญหาไม่เข้าใจกัน ท่านจะพยายามให้มีการพูดคุยกัน โดยใช้เหตุผล	4.21	.66025	มาก
11.เมื่อบุตรเจ็บป่วยท่านพาบุตรไปรักษา	4.63	.58270	มากที่สุด
12.เมื่อบุตรมีปัญหา มักมาขอความช่วยเหลือจากท่าน	4.30	.73941	มาก
13.เมื่อมีเวลาว่างท่านจะหาเวลาอยู่กับบุตร	4.36	.67002	มาก
14.ท่านเป็นห่วงกังวลเมื่อบุตรเจ็บป่วยไม่สบาย	4.73	.52909	มากที่สุด
15.ท่านรับประทานอาหารกับบุตรและสมาชิกในครอบครัว	4.39	.78759	มาก
16.ท่านพาบุตรไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา เช่น การทำบุญ ไหว้พระ	3.55	.92712	มาก
17.ท่านทำงานอดิเรกร่วมกับบุตรเช่น ปลูกต้นไม้	3.40	.91419	ปานกลาง
18.ท่านและบุตรมีโอกาสไปซื้อของใช้ต่างๆด้วยกัน	4.28	.76583	มาก

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
19. ท่านและบุตรคู่มือโทรทัศน์ร่วมกัน	4.05	.94098	มาก

แบบสอบถามความตระหนักในบทบาทหน้าที่

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1. ท่านคอยดูแลไม่ให้บุตรประพฤติตนออกนอกกลุ่มนอกรทาง	4.60	.53070	มากที่สุด
2. ท่านคอยดูแลบุตรในการทำรายงานหรือการบ้านให้ส่งทันเวลาที่กำหนด	4.02	.89254	มาก
3. ท่านสอนบุตรเรื่องข้อดีของการมีวินัยในตนเอง	4.40	.68073	มาก
4. ท่านให้ความรู้แก่บุตรเกี่ยวกับการเล่นเกมหรือโทรศัพท์ให้เป็นเวลา	4.23	.78993	มาก
5. ท่านอบรมมารยาทให้บุตร	4.31	.74172	มาก
6. ท่านฝึกให้บุตรดูแลเรื่องเสื้อผ้าและของใช้ส่วนตัวของเขา	4.13	.79901	มาก
7. ท่านฝึกให้บุตรรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย	4.33	.67640	มาก
8. ท่านฝึกให้บุตรตัดสินใจด้วยตนเอง	4.28	.64189	มาก
9. ท่านบอกให้บุตรอ่านหนังสือทบทวนตำราเรียน	4.33	.72738	มาก
10. ท่านบอกให้บุตรแต่งตัวถูกกาลเทศะ	4.35	.71551	มาก
11. ท่านบอกให้บุตรใช้จ่ายเงินเท่าที่จำเป็น	4.38	.68694	มาก
12. ท่านให้คำแนะนำเมื่อบุตรมีปัญหา	4.45	.62415	มาก
13. ท่านแนะนำบุตรเรื่องการปฏิบัติตนให้ถูกสุขอนามัย	4.38	.68159	มาก
14. ท่านให้คำแนะนำบุตรเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในโรงเรียน	4.17	.80585	มาก
15. ท่านดัดเตือนให้บุตรแต่งกายสะอาดเรียบร้อย	4.33	.75317	มาก
16. ท่านดัดเตือนบุตรให้แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน	4.40	.73476	มาก
17. ท่านดัดเตือนบุตรในการปฏิบัติตนต่อเพศตรงข้าม	4.28	.79226	มาก
18. ท่านให้บุตรทำรายงานและการบ้านด้วยตัวเองตอนเย็นหลังเลิกเรียน	4.32	.76026	มาก
19. ท่านให้บุตรจัดตารางอ่านหนังสือสอบด้วยตนเอง	4.30	.81798	มาก
20. ท่านมอบหมายงานบ้านให้บุตรทำในวันหยุด	3.60	1.02320	มาก

แบบสอบถามการควบคุมอารมณ์

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1.เมื่อท่านถูกตำหนิหรือถูกวิพากษ์วิจารณ์ ท่านจะนั่งเฉยไม่ได้ตอบ	3.63	.78811	มาก
2.เมื่อท่าน โกรธ ท่านสามารถระงับอารมณ์โกรธนั้นได้ในทันที	3.53	.75339	มาก
3.เมื่อบุตรได้เถียงท่าน ท่านจะนั่งเฉยฟังบุตรพูดจนจบ	3.43	.82869	ปานกลาง
4.ท่านฟังเรื่องที่บุตรพูดทุกเรื่องจนจบด้วยความใจเย็น	3.81	.73562	มาก
5.เมื่อบุตรแสดงความคิดเห็นขัดแย้ง แม้จะไม่พอใจ ท่านก็พยายามฟังบุตรพูดจนจบ	3.82	.73181	มาก
6.ท่านจะอดทนอดกลั้นเมื่อบุตรทำพฤติกรรมที่ท่านไม่ชอบ	3.65	.82564	มาก
7.เมื่อบุตรได้เถียง ท่านจะพูดกับบุตรด้วยความใจเย็น	3.69	.77206	มาก
8.ท่านให้อภัยเมื่อบุตรทำผิด โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์	4.28	.63266	มาก
9.ท่านให้อภัยเมื่อบุตรแสดงอารมณ์โกรธจนควบคุมตัวเองไม่ได้	3.88	.77473	มาก
10.ท่านให้อภัยเมื่อบุตรไม่ทำตามข้อตกลงที่ท่านได้กำหนดไว้	3.74	.78082	มาก
11.หากท่านทำอะไรผิดพลาดท่านจะให้อภัยตนเองและหาทางป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดอีก	4.13	.66049	มาก
12.เมื่อท่านผิดหวังท่านจะมองโลกในแง่ดีแล้วเดินหน้าต่อไป	4.19	.64764	มาก
13.เมื่อบุตรทำผิดพลาดท่านคิดว่านั่นเป็นบทเรียนในการสอนบุตรไม่ให้ทำอีก	4.28	.61111	มาก
14.ท่านหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาทกับบุตร	4.35	.64891	มาก
15.เมื่อบุตรทำให้ท่านอารมณ์เสีย ท่านจะเดินออกจากสถานการณ์นั้น	3.63	.95975	มาก
16.เมื่อบุตรทำผิด ท่านจะพูดคุยกับบุตร เมื่อท่านอารมณ์ดี	3.91	.87814	มาก
17.เมื่อท่านอารมณ์เสีย ท่านจะหลีกเลี่ยง การสนทนากับบุตร	3.89	.87277	มาก

แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครอง
ในการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองแก่นักเรียน

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1.เมื่อท่านนัดหมายกับบุตร ท่านไปรับบุตรได้ ทันเวลานัดหมาย	4.26	.71491	มาก
2.ท่านเป็นแบบอย่างให้บุตรในเรื่องของการแต่งกายได้ ถูกกาลเทศะ	4.34	.60928	มาก
3.ท่านตื่นนอนและเข้านอนเป็นเวลา	4.01	.87275	มาก
4.ท่านพูดจาไพเราะ ให้เกียรติกับทุกคน	4.24	.65143	มาก
5.ท่านทำให้บุตรเห็นถึงการรับประทานอาหารมีประโยชน์ ครบ 5 หมู่	4.18	.71966	มาก
6.ท่านทำตัวเป็นแบบอย่างให้กับบุตรในการเข้าคิวรอรับบริการ เมื่อไปในสถานที่ที่ต้องเข้าคิวรอรับบริการ	4.49	.59703	มาก
7.ท่านทำให้บุตรดูเป็นตัวอย่างเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย	4.41	.61002	มาก
8.ท่านทำให้บุตรเห็นว่าท่านใช้เงินอย่างมีคุณค่า	4.38	.64215	มาก
9.ท่านทำตัวเป็นตัวอย่างแก่บุตรในเรื่องความเพียรพยายาม ทำในสิ่งที่ตั้งใจไว้ให้สำเร็จ	4.40	.62203	มาก
10.ท่านสอนให้บุตรจดบันทึกการใช้จ่ายเงินในแต่ละวัน	3.40	1.04002	ปานกลาง
11.ท่านสอนให้บุตรเก็บออมเงิน	4.32	.68281	มาก
12.ท่านสอนให้บุตรซื้ออุปกรณ์การเรียนเท่าที่จำเป็น	4.15	.74374	มาก
13.ท่านตัดเตือนให้บุตรปิดไฟเมื่อเลิกใช้งาน	4.42	.68392	มาก
14.ท่านสอนบุตรให้รู้จักคุณค่าและรักษาสาธารณสมบัติ	4.33	.65877	มาก
15.ท่านสอนให้บุตรใช้น้ำอย่างประหยัด	4.31	.69933	มาก
16.ท่านสอนให้บุตรรู้จักสิทธิ หน้าที่ของตนเอง	4.39	.66670	มาก
17.ท่านสอนให้บุตรรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง	4.44	.65083	มาก
18.ท่านสอนให้บุตรเสียสละเพื่อส่วนรวมเช่น การบริจาค	4.22	.70816	มาก
19.ท่านสอนให้บุตรเคารพสิทธิของผู้อื่น	4.44	.63221	มาก

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
20. ท่านสอนให้บุตรรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น	4.40	.61394	มาก
21. ท่านสอนให้บุตรให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ ในการทำงานต่างๆร่วมกัน	4.38	.61039	มาก
22. ท่านอบรมสั่งสอนให้บุตรมีกิริยาสุภาพเรียบร้อยอ่อนน้อม กับคนรอบข้าง	4.51	.58217	มากที่สุด
23. ท่านสอนให้บุตรมีมารยาทในการรับประทานอาหาร	4.37	.68852	มาก
24. ท่านสอนให้บุตรพูดจาสุภาพและมีสัมมาคารวะกับผู้อาวุโส	4.35	.64333	มาก
25. ท่านสอนให้บุตรปฏิบัติตามกฎจราจร	4.32	.73196	มาก
26. ท่านสอนให้บุตรปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม	4.43	.63624	มาก
27. ท่านสอนให้บุตรข้ามถนนตรงทางม้าลาย	4.26	.73519	มาก
28. ท่านชมเชยเมื่อบุตรทิ้งขยะลงในถังขยะ	4.16	.91948	มาก
29. ท่านชมเชยเมื่อบุตรอ่านหนังสือทบทวนตำราเรียน	4.29	.75668	มาก
30. ท่านชมเชยเมื่อบุตรทำการบ้านส่งได้ทันเวลา	4.18	.79839	มาก
31. ท่านชมเชยเมื่อบุตรช่วยทำงานบ้าน	4.28	.76029	มาก
32. ท่านพูดให้กำลังใจเมื่อบุตรท้อแท้ต่อการเรียน	4.38	.66959	มาก
33. ท่านพูดให้กำลังใจเมื่อบุตรมีความตั้งใจเพียรพยายาม ในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ	4.43	.61713	มาก
34. ท่านยิ้มแสดงความชื่นชมบุตร เมื่อบุตรทำความเคารพ ผู้ใหญ่	4.38	.66127	มาก
35. ท่านผงกศีรษะ ยกมือรับไหว้และยิ้มให้บุตร เมื่อบุตรทำความเคารพตอนไปและกลับจากโรงเรียน	4.33	.79865	มาก
36. ท่านให้รางวัลเพื่อจูงใจให้บุตรตั้งใจเรียน	4.02	1.01433	มาก
37. ท่านให้รางวัลเมื่อบุตรรับผิดชอบในการทำหน้าที่ ด้วยความเรียบร้อย	4.06	.95169	มาก
38. ท่านให้รางวัลเมื่อบุตรสอบได้คะแนนดี	4.09	.99784	มาก

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นางวัลลภา วงศ์ศักดิ์รินทร์
ที่อยู่	204 ถ.คตกลุข ต.ห้วยจรเข้ม อ.เมือง จ.นครปฐม
ที่ทำงาน	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ต.พระปฐมเจดีย์ อ.เมือง จ.นครปฐม
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2546 สำเร็จการศึกษา ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2546 ถึงปัจจุบัน อาจารย์แนะแนว โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร

